

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo« v
Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/773715
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD
Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 42 (13.273)

Trst, nedelja, 19. februarja 1989

Občinstvo je De Mito dočakalo z dolgim aplavzom, Forlanija pa s ploho žvižgov

S poročilom tajnika Ciriaca De Mite začetek demokristjanskega kongresa

*Poročilo odločna obramba vloge, ki jo je stranka odigrala v letih De Mitovega tajnikovanja
Ugodna ocena sodelovanja s PSI, KPI pa naj bi še ne bila zrela za vladne zadolžitve*

Ciriaco De Mita med branjem poročila

DUŠAN KALC

RIM — Osemnajsti vsedržavni kongres Krščanske demokracije se je pričel včeraj popoldne v popolni organizacijski zmedbi in s precejšnjo, skoraj enourno zamudo. Desettisočglava množica je kazala že vidne znake živčnosti, ko je za govorniški pult stopil starosta stranke, enainosemdesetletni, a zmerom mladostniško razpoloženi Amintore Fanfani, ki je odprl kongres ter napovedal uvodna posega: najprej seveda poseg tajnika stranke in vladnega predsednika Ciriaca De Mite, za danes dopoldne pa poseg enotnega kandidata za prevzem tajniške funkcije Arnalda Forlanija.

Že iz prve reakcije natrpne dvorane velike športne palače v rimskem EUR na Fanfanijevo napoved je bilo razvidno, kakšno bo dejansko vzdušje osemnajstega demokristjanskega kongresa. Ko je starosta izgovoril ime dosedanjega tajnika, je dvorano stresel bučen in dolg aplavz, ko pa je izgovoril ime bodočega (?) tajnika, se je usul

plaz žvižgov, ki prav tako ni ponehal zlepa.

De Mita je stopil na oder zavedajoč se priljubljenosti, ki jo uživa med demokristjanskimi množicami, in verjetno prepričan, da se vprašanje nasledstva za strankinim krmilom še ni izčrpalo z določitvijo Forlanija. Zato je včeraj odigral zadnjo karto, ki mu je še ostala, to je karto naklonjenosti politične baze njegovemu sedemletnemu vodenju stranke in enoletnemu vodenju vlade in hkrati karto nekakega istovetenja teh dveh funkcij, ki mu jih ju notranji politični nasprotniki tako odločno osporavajo. Pri tem se seveda ni mogel izogniti tudi kakšni demagoški skušnjavi. »Aplavzi in žvižgi niso ideje,« je dejal, medtem ko je pomirjal razdraženo množico. »Mi pa potrebujemo predvsem ideje,« je še dodal, potem, ko je potarnal, da gre za težek kongres, in se lotil 143 strani obsega-jočega poročila.

Osnovna poanta poročila je odločna obramba vloge, ki si jo je stranka zadala za njegovega tajnikovanja. Ta

De Mitovo poročilo brez presenečenj in večjih novosti

RIM — De Mita je s kongresnim poročilom prepričal svoje može, ni pa prepričal zaveznikov in nasprotnikov. Arnaldo Forlani, ki ga bo nasledil na tajniškem mestu, je tako komentiral: »Poročilo je lepo, popolno in uokvirja najrazličnejše izkušnje Krščanske demokracije v teku 40 let; opredeljuje programske teme stranke in obnavlja obveze, ki jih je prevzela KD kot stranka vladne večine.« Forlanijevo oceno pa bi lahko tudi drugače tolmačili: v De Mitovem poročilu je jasno opozorilo, da zmaga notranjih nasprotnikov ne pomeni ošibitve De Mitovega ugleda kot predsednika vlade, in to opozorilo je Forlani popolnoma osvojil. Prav zato ni naključje, da so tudi ostale komponente KD priznale aktualnost De Mitovega poročila, saj v njem vztrajno išče vse možnosti za ponovno utrditev strankine enotnosti.

Tudi Andreotti, s katerim je imel De Mita med predkongresnimi pripravi najhujše konflikte je uvodno kongresno poročilo pohvalil. Odobril ga je celo Donat Cattin, De Mitov stalni nasprotnik, pa še Fanfani, vsa Zacova struja, ki je večkrat izrazila veliko nezaupanje glede Forlanijeve kandidature, ki jo je predlagal prav De Mita. Zacova struja se namreč še ni dokončno izrekla glede novega tajnika in čaka na današnji Forlanijev poseg. Šele potem bo povedala svoje mnenje, saj je še včeraj zjutraj obstajala možnost, da predstavi alternativnega kandidata, in sicer Martinazzolija.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

V Italiji so Satanske stihe razprodali po nekaj urah predprodaje v Rimu in Milanu

Rushdie se je opravičil milijardi islamcev užaljeni pravoverniki pa ne poznajo milosti

LONDON — Indobritanski pisatelj Salman Rushdie se je javno opravičil milijardi muslimanov, ki naj bi jih užalil s svojim romanom Satanski stihi. V daljšem poročilu, ki ga je javnosti posredoval založnik Viking, vključen v družbo Penguin, je Rushdie priznal, da je slabo vrednotil rahločutnost tolikih pravovernih muslimanov, ki jih je nehoti užalil s svojim pisanjem. Daljše sporočilo vsebuje niz kesanj in opravičil, vendar ne bo omogočil pisatelju, da ponovno prosto zadihata.

Iranska tiskovna agencija IRNA je namreč v prvih popoldanih urah pisala o reakciji iranske vlade. V zadnjih vrsticah tiskovnega sporočila je pisalo tudi, da je iz Rushdiejevega pisma razvidno sicer kesanje, a brez pravega prepričanja. Kljub temu, pa naj bi bilo to dovolj, in iransko prebivalstvo naj bi zato pisatelju prizaneslo. Pičli dve uri kasneje je IRNA posredovala novo tiskovno sporočilo, v katerem je sporočila, da je bila spravna poanta le izraz osebnega stališča novinarja, ki je vest napisal. Iran še zdaleč ni pripravljen seči v roko avtorju Stanskih stihov,

zato je smrtna kazen še vedno v veljavi.

V nekaj urah smo bili torej priča novim nonsensom, ki že teden dni spremljajo predstavitev Rushdiejevega romana. Medtem ko se islamski svet deli na krvoločne in nekrvoločne pravovernike, se drugod po svetu dogajajo res čudne stvari. V demokracijskih državah ostajajo prevodi Rushdiejevega romana v rokopisu, ker so založniki dejansko klonili srednjeveškim metodam ajatulaha Homeinija in njegovih nepopustljivih somišljenikov. Skupini »pogumnih« so se včeraj pridružili še Kanadčani, čeprav je treba priznati, da se nekateri manjši založniki potegujejo za natis knjige.

V Italiji so bili Satanski stihi deležni nepredvidene predprodaje v Milanu in Rimu. V nekaj urah je knjiga pošla, drugod po Italiji pa bo v redni prodaji od jutri dalje. Pravijo, da so ljudje že zdavnaj pokupili razpoložljive kopije, saj je celotna afera sprožila val rezervacij, tega pa v italijanskih knjigarnah niso navajeni...

Skupina demonstrantov je pred iransko ambasado v Rimu izrazila solidarnost preganjanemu pisatelju (Telefoto AP)

Tudi v Trstu vohunska mreža sovjetske KGB?

TRST — Agenti italijanske protibveščevalne službe in tržaški karabinjerji so v četrtek aretirali 42-letnega Tržačana, ki sicer živi na Škofijah, pod obtožbo, da je vohunil za sovjetsko vohunsko službo KGB. Pri Giorgiu Stancicu — tako je ime aretiranemu Tržačanu — naj bi agenti našli pomembne načrte o najsodobnejših sistemih konvencionalne oborožitve, ki naj bi jih izdelovali v podjetju z državno udeležbo Meteor v Ronkah. V okviru iste akcije je protibveščevalna služba v preteklih dneh v La Spezii aretirala dva italijanska državljana, ki naj bi prav tako delovala za operativni center KGB s sedežem na Dunaju. O aretacijah je bilo včeraj mogoče izvedeti zelo malo oziroma nič, saj so se vsi preiskovalci zabarikadirali za preiskovalno tajnostjo. Samo na tržaški kvesturi so potrdili aretacijo. Edini vir informacij je tiskovno sporočilo tiskovne agencije ADN Kronos, ki ga v celoti objavljamo na 7. strani.

Superveleslalom za SP
Eriksson prvi
Tomba le deveti

Nordijsko smučanje v Lahtiju
Na 30 km najboljši
Sovjet Smirnov

Italijanska nogometna A liga
Presenetljiv poraz
Rome proti Pescari

NA 18. IN 19. STRANI

Ženska namiznoteniška A liga
Rutinska zmaga
Krasa Globtrade

Kot je bilo pričakovati, se je Recoaro iz Bocna izkazal za zelo šibko ekipo in brez ene same igralk, ki bi lahko bila vsaj približno enakovredna krasovkam. Naše predstavnice so namreč zmagale po samih 75 minutah od začetnega servisa in bo verjetno za precej časa rekord krasovk v A ligi.

Končno 3. mesto po redni sezoni bo Krasu Globtrade odprlo vrata za končnico, ki bo veljala 5. mesto na državnem prvenstvu. Kras Globtrade se bo srečal z Marateo ali z Messino. Sonja Milič, kipozna moč obeh možnih nasprotnic, je po tekmi povedala, da Kras Globtrade lahko z zaupanjem na zmago pričakuje tako eno kot drugo ekipo.

Tekme, ki bi dala pečat srečanju, sinoči žal ni bilo. Alenka Obad je v prvi igri z lahkoto uveljavljala svoj slog, ko je le pospešila ritem. Trenutki zmede v prvem nizu in ob zaključku odločilnega, ko je bila nasprotnica na tem da izenači, so bili izjema. Miličeva je v nadaljevanju z lahkoto in s hitrim postopkom odpravila zvezdniško razpoloženo mlado nasprotnico, ki je po prvih točkah krasovke z bridkostjo spoznala, da nima nikakršnega orožja, in v zmedi občasno trmasto ponavljala enake udarce, ki so pomenili

NADALJEVANJE NA 18. STRANI

V košarkarski B-2 ligi
Jadranovci
danes doma
proti Stefanelu

V odbojgarski C-1 ligi
Goriška Olympia
in Bor Elpro
praznih rok

NA 18. STRANI

Poziv k solidarnostni
akciji za obnovo
poškodovane bolnice Franje

NA 3. STRANI

Na pobudo društva Studenci in zelene liste
Zakonski predlog
za zaščito Slovencev
Videmske pokrajine

NA 4. STRANI

Zaradi vse pogostejših subverzivnih akcij afganistanskih upornikov

Včeraj v glavnem mestu Afganistana Kabulu Nadžibulahova vlada oklicala izredno stanje

● De Mitovo poročilo

NADALJEVANJE S 1. STRANI

strankina vloga je navzven vodstvo vlade, navznoter pa politična prenova. Če se kongres z dosedanjim vladno politiko stranke ne strinja, naj to jasno pove, je osnovna misel vsega dolgega De Mitovega razglabljanja. Če pa se strinja, potem verjetno ni razlogov za spreminjanje sedanjega stanja. Z drugimi besedami povedano se De Mita še vedno z vsemi štirimi oklepa svojih položajev. Ošibitev, ali še huje, propad vladne politike, ki si jo je KD naložila, bi predstavljala po De Mitovem mnenju še kaj hujšega kot je lahko zgolj neuspeh nekega ministrskega sestava. To je glavno sporočilo in svabilo dosedanjega tajnika kongresu in od tu njegova zahteva, naj kongres preverja uspešnost ali neuspešnost njegove politike ter na podlagi zaključkov odloča ne samo o bodočem tajniku, temveč tudi o usodi vlade. V trenutku, ko je politični boj izgubil ideološke predznake, se po De Mitovem mnenju volilni konsenz gradi na zmožnosti odločanja in učinkovitega odzivanja na potrebe in zahteve ljudstva.

Kar zadeva odnose z drugimi strankami, je De Mita poudaril, da je petstrankarska koalicija edina realistična in možna rešitev. Pomemben in odločilen je v tem okviru odnos s socialistično stranko. De Mita torej ne vidi drugačnih možnosti. Razmere sploh še niso dozorele za drugačne, alternativne oblike vlade. S Craxijevo stranko, ki številčno raste v konkurenci s KPI, je treba po De Mitovem mnenju ohraniti odprt, a buđen odnos. S komunisti, ki doživljajo hudo politično krizo, pa zaenkrat ni pogojev za neposredno sodelovanje. Pri premoščanju krize pa komunistom, po mnenju De Mite, ne more pomagati zgled perestrojke, ki jo je v SZ uvedel Gorbačov. Ta družbena oblika sloni namreč na potrebi po svobodi, demokraciji in modernosti. To pa so vrednote, ki v Italiji že obstajajo in ki so jih zgodovinsko zagovarjale stranke, ki so drugačne od komunistične partije.

Poročilo se nadaljuje s podrobno analizo dejavnosti vlade, ki sloni na naporih za sanacijo države. De Mitova analiza, ki obsega skoraj tretjino celotnega poročila, je razčlenjena v štiri glavne teme: mednarodna vprašanja, problem okolja in njegove zaščite, problemi južnih predelov države ter delikaten problem javnih služb. V reševanju teh problemov bo treba tudi v prihodnje usmeriti največ naporov. Kar zadeva mednarodno problematiko ima ta seveda vprašanje združevanja Evrope in vloga Italije pri tem združevanju prioriteto mesto.

● Brez presenečenj

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Iz vrst nasprotnikov se je prvi oglasil Craxi: »Na splošno je poročilo dobro, ni pa prepričljiv tisti njegov del, kjer skuša De Mita dokazati, da je KD edina prispevala k političnemu razvoju.« Tudi republikanec La Malfa ni pokazal velikega navdušenja: »Ugodno bi lahko ocenil le tisti del poročila, ki se nanaša na skrb KD za gospodarsko resanacijo in potrebo po uravnovešnem razvoju države. Vprašanje pa je, ali bo KD po kongresu res našla tisto enotnost, ki bi okrepila tudi njeno vlogo v vladi.«

Odločno kritičen pa je bil komunist Occhetto, ki je dejal, da je poročilo politično in zastarelo in enostransko gleda na politični razvoj Italije. Pristavil je še, da preživetje te vlade odvisi predvsem od vprašanja, ali bo Craxi pristal na koalicijo, v kateri bo imela KD osrednjo vlogo.

G. R.

Mudžahedini so z velikim navdušenjem pozdravili odhod sovjetskih enot iz Afganistana (Telefoto AP)

Intifada v boj s splošno stavko v Cisjordaniji

JERUZALEM — Izraelske oblasti so uvedle številne varnostne ukrepe, s katerimi naj bi omejile morebitne težave, ki bi lahko nastopile ob tridnevni splošni stavki na območju Cisjordanije in Gaze. Vodstvo intifade je namreč proglasilo splošno stavko, ki se bo zaključila v torek, in s katero želi potrditi pravico Palestincev do samoodločanja.

Kot protiukrep je dala izraelska vlada zapreti na desetine palestinskih aktivistov. Iz zapora bodo smeli šele po splošni stavki, policijsko uro pa so uvedli v številnih mestih, med temi tudi v Tulkaremu. Nočno policijsko uro, ki je bila v veljavi v Gazi, kjer so stavkali arabski policisti, pa so odpravili.

Izraelska črna kronika beleži tudi nekaj neobičajnih primerov. V Jeruzalemu so neznanci zabodli mladega Izraelca. Policija meni, da ga je pokončala tolpa arabskih ekstremistov, zato pa je odprla lov na skupino mladih Palestincev, ki so jih nekateri očividci opazili v kraju, kjer je obležal izraelski fant. Južno od Tel Aviva pa iščejo izraelskega narednika, ki je izginil v noči na petek. Preiskovalci domnevajo, da so ga ugrabili.

RIM — Kako gledata Cerkev in Država na jezikovne manjšine v Italiji? Cerkev je nedvomno veliko bolj občutljiva do tega problema. Pozornost za »drugačne« kulture je bila vedno ena od značilnosti kulturne in družbene dejavnosti katoliške cerkve, ki je od vedno iskala stike s specifičnimi tradicijami posameznih narodov, da bi na ta način bolje in učinkoviteje širila svoje verske ideje med ljudstvi. Najbolj zgovoren dokaz pozornosti Cerkev do te problematike pa prihaja s papeževo poslanico ob prvotjanuarskem svetovnem dnevu za mir. »Za graditev miru je treba spoštovati manjšine«, se je glasil naslov dolgega papeževega dokumenta, ki je seveda vzbudil veliko pozornost. Manjšine, pa naj bodo jezikovne, etnične ali verske, so nenadoma postale pomemben argument pri obravnavanju družbenih dinamik ter tudi pri političnih izbirah. Katoliška cerkev je skratka jasno povedala svoje mnenje v zvezi z manjšinami in potrdila svojo politično strategijo.

Država pa v tem pogledu, kot vemo, zelo zaostaja. Demokratska Italija je sicer vključila znameniti šesti člen v svojo ustavo, s čimer načelno priznava pravice jezikovnih manjšin. Dejansko pa so ustavna načela mrtva črka in že štiri desetletja čakajo, da jih bo Država pošteno uzakonila in še bolj pošteno izvajala. Država z razliko od Cerkev nima neposrednih interesov, da bi zaščitila manjšine ter s tem uzakonila enakopravnost. Težave, ki nastajajo v tem pogledu, predobro pozna naša slovenska narodnostna skupnost, ki se že toliko časa zama na bori za polnopravno priznanje manjšinskih pravic. Prav tako pa jih poznajo druge manjše jezikovne skupnosti v Italiji.

KABUL — Od včeraj zvečer je v Kabulu izredno stanje, ki ga je oklical afganistanski predsednik Nadžibulah. Kot je povedal glasnik afganistanskega zunajega ministrstva, se je kabulska vlada za tak ukrep odločila zaradi številnih subverzivnih akcij, do katerih je prišlo po umiku sovjetskih enot. V skladu s sprejetimi ukrepi bodo oblasti lahko preiskovale privatna stanovanja tudi v odsotnosti lastnikov, poleg tega pa ni več zajamčena tajnost dopisovanja ter telefonskih in drugih komunikacijskih sredstev. Vlada je z uvedbo izrednega stanja tudi prepovedala vsa zborovanja, manifestacije in stavke. Izredno stanje so proglasili po televiziji, v besedilu pa so tudi ostre obtožbe na račun Washingtona in Pakistana, ki po trditvah Nadžibulahovega režima želita, da se vojna v Afganistanu nadaljuje.

Ob tem pa se še naprej nadaljujejo nesoglasja v vrstah mudžahedinov, ki se nikakor ne morejo dogovoriti o enotnem vodstvu. Tako so včeraj že sporčili, da je skupščina afganistanskih upornikov šura za predsednika začasne vlade imenovala islamskega integralista Ahmeda Saha. Ta naj bi že danes imenoval vlado. Istočasno naj bi šura včeraj za predsednika Afganistana imenovala voditelja zmernega islamskega revolucionarnega gibanja Mohameda Nabi Mohameda. Tudi včeraj pa na zasедanju šure niso sodelovali predstavniki osmih uporniških skupin, ki menijo, da njihovo zastopstvo v šuri ni dovolj upoštevano.

V Marakešu so se dogovorili o ustanovitvi zveze Magreba

MARAKEŠ — V Marakešu, stari maroški prestolnici, so se voditelji Maroka, Tunizije, Alžirije, Libije in Mavretanije dogovorili, da se ustanovi zveza arabskega Magreba, ki naj bi našel mesto v ustavih vseh petih držav. Dogovor, ki so ga podpisali maroški kralj Hasan II., alžirski predsednik Šadli Bendžedid, tunizijski predsednik Abidin Ben Aoli, libijski voditelj Gadafi in mavretanski poveljnik Ahmed Uld Taja, je sicer daleč od »totalne zveze«, ki jo predlagal polkovnik Gadafi, predvideva pa skupno obrambo v primeru napada na eno od držav Magreba. Podpisnice sporazuma v Marakešu so se tudi obvezale, da na svojem ozemlju ne bodo dopuščale nikakršnega delovanja, ki bi bilo usmerjeno proti varnosti, ozemeljski celovitosti ali proti oblastem v drugi državi.

Najpomembnejšo bitko pa bodo države Magreba vodile na gospodarskem področju. Pri tem bodo najbolj važna prizadevanja za uravnovešanje trgovinske bilance z državami Evropske skupnosti, ki so pri uvozu udeležene skoraj s 70 odstotki, medtem ko države Magreba v države

ES izvažajo le približno 5 odstotkov svojih izdelkov. Na tem področju naj bi pomembno vlogo odigrala že obstoječi plinovod iz Alžirije preko Tunizije v Italijo in podoben plinovod, ki ga bodo iz Alžirije preko Maroka zgradili do Španije. Glede drugih ukrepov je predvideno postopno opuščanje carinskih in drugih omejitev, ki preprečujejo svobodno gibanje blaga in oseb. Kasneje naj bi v državah Magreba uvedli tudi enotne finančne predpise, enotno denarno sredstvo in osebne izkaznice.

Najvažnejši organ Magreba je predsedniški svet, kjer se bodo na mestu predsednika menjavali voditelji držav članic vsakih šest mesecev. Odločitve predsedniškega sveta bo pripravljal svet zunanjih ministrov, ustanovili pa bodo še posvetovalni organ, ki bo sestavljen iz po 10 predstavnikov vsake države. Izvrševanje odločitev bo nadzoroval poseben komite, edini stalni organ pa bo generalno tajništvo pri predsedniškem svetu, ki pa bo imelo zgolj administrativni značaj.

Odnos Cerkve in Države do jezikovnih manjšin

Kako se namerava Država ravhati v prihodnje? Bo Cerkev, ki ima na italijanske oblastvene kroge precejšen vpliv, pripomogla, da se bo odnos Države do manjšin izboljšal? Morda pa bodo nove spodbude prišle tudi iz objektivne potrebe italijanske Države, da se sooči z zahtevami evropskega združevanja. Dejstvo je, da je Italija v veliki zamudi in da bo morala pohiteti. Tudi v odnosu do slovenske manjšine na Tržaškem, Goriškem in Videmskem, pa naj ostanki preživelega in za današnje čase anahronističnega nacionalizma še tako kričijo in romajo v Rim k Maccanicu, da bi zaustavili proces, ki ga ni mogoče zaustaviti.

O problemu manjšin, ki jim Cerkev daje en pomen, Država pa drugega, govorimo zato, ker bo o tej temi potekala 1. marca v Rimu debata. Srečanje, ki ga prireja Vsedržavni zvezni odbor jezikovnih manjšin v Italiji Confemili v sodelovanju z oddelkom za jezikovno znanost rimske univerze La Sapienza, ima naslov »Odnos Cerkev in Države v Italiji do jezikovnih manjšin«. Glavna poročila bodo imeli znani docent omenjene rimske univerze prof. Tullio De Mauro, ki je eden največjih italijanskih jezikovnih izvedencev, rektor rimske papeške univerze Pietro Rossano in predsednik Confemili prof. Pietro Arduzzone. Debaty bo predsedoval ravnatelj oddelka za jezikovno znanost univerze La Sapienza prof. Maurizio Dardano. K razpravi pa so povabili tudi parlamentarce raznih strank in raznih jezikovnih manjšin. Na seznamu povabljenecv so sen. Arduino Agnelli, posl. Domenico Amalfitano, sen. Gaetano Arfe, sen. Cesar Duja, posl. Gianni Lanzinger, sen. Roland Riz, posl. Franco Russo, posl. Silvana Schiavi in slovenski senator Stojan Spetič.

DUŠAN KALC

Desničarska gonja proti Eagleburgerju

WASHINGTON — Že ob izbruhu afere »pranja denarja« v ZDA je kazalo, da bo lahko imela afera ne le pravne in gospodarske, temveč tudi politične posledice. Jugoslovanska javnost je bila upravičeno vznemirjena, ko so ameriški preiskovalni organi - carina in davkarji - objavili novico, da so v nezakonite posle vpleteni generalni konzul SFR Jugoslavije v Chicagu, Bahrudin Bijedić, tedanji direktor poslovalnice LB v New Yorku Vinko Mir, sama Ljubljanska banka in tudi trije Američani, od katerih je eden Vjekoslav Španjol jugoslovanskega porekla.

Nihče ni pričakoval, da bodo afero zlorabili tudi za notranje ameriške politične razprtije. To se je pripetilo ravno v teh dneh, ko je ameriška konservativna desnica potegnila na plan omenjeno afero, ki dodala stečaj Yugo America in na ta način skušala obračunati s kandidatom za namestnika državnega sekretarja Lawrenceom Eagleburgerjem, ki je bil konec 70. let in v začetku 80. let veleposlanik v Jugoslaviji.

Eagleburger je leta 1984 zapustil državno službo in se začel ukvarjati s posli. Postal je predsednik posvetovalne firme, ki je last prejšnjega državnega sekretarja Henryja Kissingerja, med drugim pa je kot poznavalec mednarodnih odnosov in človek z velikimi izkušnjami sodeloval v odpravnih odborih več različnih ameriških in tujih firm.

Odkar se je izvedelo, da je predsednik Bush Eagleburgerja izbral za namestnika voditelja State Departmenta, je bilo slišati, da mu konservativni senator Jesse Helms na običajnem »zaslišanju« v kongresu pripravlja »neprijetna« vprašanja. Te obtožbe so se zdaj uresničile v desničarskem Washington Timesu.

Po pisanju omenjenega časopisa, ki ima za ameriške razmere sorazmerno nizko naklado, zato pa kar precejšen vpliv, je senat angažiral FBI, naj prouči, ali je Eagleburger z afero povezan in ali obstajajo temelji za njegov kazenski pregon. Pri tem seveda ne pozabijo omeniti, da ima afera tudi vohunske elemente, če tudi za zdaj ne Bijedić ne Mir in ne LB po znani obtožnici nimajo ničesar opraviti z vohunstvom. Pogosto se omenja »zlati diplomatski pečat«, četudi je jasno, da gre za napako preiskave, ki ni preverila, ali jugoslovanska diplomacija uporablja pečatni vosek, ali zlato nalepko, za katero je eden od obtoženih American Cole pismeno priznal, da jo je kupil za 75 centov v neki papirnici v Dallasu.

»Konservativci si tudi želijo, da bi FBI ugotovil, ali je Eagleburger kupoval delnice v podjetjih, ki so last jugoslovanske vlade in ali se je na kakršenkoli način zapletel z vladami iz sovjetskega bloka,« piše Washington Times, s čimer v veliki meri določene namige že prodaja za preverjene resnice.

ENTE NAZIONALE PER L'ENERGIA ELETTRICA
DRŽAVNA USTANOVA ZA ELEKTRIČNO ENERGIJO

Roma - Via G. B. Martini 3

OBVESTILO LASTNIKOM OBVEZNIC

OBVEZNIŠKA POSOJILA S ŠESTMESEČNIMI OVREDNOTENIMI OBRESTMI IN POVIŠANJI GLAVNICE

Sporočamo, da sta v smislu pravilnika spodaj navedenih posojil vrednost kupona in vrednost povišaja kapitala v izplačilu sledeči:

POSOJILLO	Kuponi izplačljivi 1.9.1989	Poviški kapitala	
		Polletje 1.3.1989 31.8.1989	Skupna vrednost 1.9.1989
1985-1995 ovrednoteno I. emisija (G. B. Beccaria)	5,00%	0,50%	4,94%
1988-1994 ovrednoteno I. emisija (Neumann)	5,80% (*)	0,522% (*)	1,5165% (*)

(*) bruto brez davčnega odtrgljaja 12,50%.

Podrobnejše obrazložitve zgoraj navedenih vrednosti so objavljene v Uradnem listu.

Poziv k solidarnostni akciji za obnovitev bolnice Franje

V noči s 7. na 8. januar t. l. je zemeljski usad v soteski Pasice pri Novakih nad Cerknim zgrmel na znamenito partizansko bolnico Franjo in njene objekte, priča velikega boja malega naroda za svobodo, priča človekoljubja partizanskih zdravnikov, bolničarjev in vseh, ki so v teku narodnoosvobodilnega boja skrbeli za ranjene in bolne partizane, jim s skrajno požrtvovalnostjo reševali življenja in lajšali trpljenje v najtežjih, često skoraj nemogočih pogojih. Skozi njo je šlo okrog 800 slovenskih, predvsem primorskih, in

partizanskih borcev drugih jugoslovanskih narodov, med njimi okrog 80 pripadnikov drugih narodnosti, predvsem Italijanov, ki so se skupno s slovenskimi partizani borili v enotah NOVJ, Rusov, Francozov, Angležev, Američanov in celo en nemški vojak. Zato je bolnica Franja ne le slovenski marveč mednarodni spomenik, ki je bil tudi predlagan za vpis v seznam svetovne humane in kulturne dediščine. V povojnih letih si je bolnico Franjo ogledalo nad milijon dvestotisoč obiskovalcev, med katerimi nad 200.000 iz tujine.

Bolnica Franja stoji na primorskih tleh, bila je bolnica primorskih partizanskih enot v sestavi 9. korpusa; bila je izraz boja, humanosti in požrtvovalnosti naših primorskih ljudi, je in mora ostati naš ponos in svet-

lo, humano izročilo generacije, ki je šla skozi težke preizkušnje druge svetovne vojne, novim generacijam.

Obnova bolnice Franje ali vsaj njena povrnitev v čim bolj pristno prvotno obliko je zato stvar najširše solidarnosti vseh, ki verujemo v ideale svobode in humanizma. Obnovitvena dela bodo zahtevala ogromna finančna sredstva. Republiška konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije in druge organizacije so na pobudo partizanskih ranjencev, zdravnikov, krajanov in drugih, naslovile na slovensko in širšo javnost poziv k solidarnostni akciji za obnovitev in ohranitev bolnice Franje.

Zato tudi podpisane organizacije na pobudo Zveze vojnih invalidov NOB, Vsedržavne zveze partizanov Italije VZPI-ANPI ter ANED in ANPPIA in Združenja aktivistov narodnoosvobodilnega gibanja

POZIVAMO

vso slovensko javnost v Italiji, njene organizacije in ustanove ter demokratične italijanske ljudi, da se odzovejo in pridružijo pozivu za zbiranje denarnih prispevkov za sanacijo spomenika bolnice Franje. V ta namen so pri slovenskih denarnih zavodih na Tržaškem in Goriškem odprti tekoči računi, prispevke, ki bodo objavljene v Primorskem dnevniku in drugem tisku, pa se lahko izroči tudi na sedežih podpisanih organizacij in drugih, ki se pridružujejo tej pobudi.

Zveza vojnih invalidov NOB, Trst-Gorica-Videm

Vsodržavna zveza partizanov Italije VZPI-ANPI, ANED in ANPPIA

Združenje aktivistov narodnoosvobodilnega gibanja

Slovenska kulturno-gospodarska zveza (SKGZ)

Svet slovenskih organizacij (SSO)

TEKOČI RAČUNI ZA »BOLNICO FRANJO«

- ♦ Tržaška kreditna banka - Trst: 5377/35
- ♦ Hranilnica na Opčinah: 7503
- ♦ Hranilnica v Nabrežini: 128801/82
- ♦ Kmečka banka - Gorica: 38921
- ♦ Hranilnica v Doberdolu: 13820173
- ♦ Hranilnica v Sovodnjah: 3910312

Trbiž - Kranjska gora - Beljak: skupna kandidatura za ZOI '96

TRBIŽ — Na županstvu na Trbižu bodo danes uradno formalizirali predlog o kandidaturi »mednarodnega trikotnika« Trbiž-Beljak-Kranjska gora kot sedež zimskih olimpijskih iger leta 1996.

To alpsko geografsko območje, ki združuje predele v Italiji, Jugoslaviji in Avstriji je svojo kandidaturo za zimske olimpijske igre (za leto 1992) predlagalo že pred leti in ga ponovno potrdilo pred nekaj meseci, ko so v Benetkah proslavili deseto obletnico delovne skupnosti Alpe-Jadran. Predlog so odločno postavili predsedniki Furlanije-Juljske krajine, SR Slovenije in Koroške.

Da je za italijansko stran ta kandidatura zelo važna potrjuje dejstvo, da bosta na Trbiž prišla podpredsednik rimske vlade Gianni De Michelis in predsednik italijanskega olimpijskega komiteja Arrigo Gattai (do lanskega leta je bil predsednik smučarske zveze). Na uradni predstavitvi kandidature bo seveda prisoten tudi predsednik deželne vlade Adriano Biasutti in z njim deželna odbornika Gioacchino Francescutto in Carlo Vespasiano.

Slovenijo bodo na današnjem trbiškem zasedanju zastopali predsednik Izvršnega sveta Dušan Šinigoj, generalni tajnik jugoslovanskega olimpijskega komiteja Caslav Veljić in predsednik slovenske smučarske zveze Janez Zajc. Avstrijsko delegacijo pa bodo med drugimi sestavljali predsednik avstrijskega olimpijskega komiteja Kurt Heller in Erwin Paska, ki bo zastopal koroškega deželnega glavarja Petra Ambrözyja. V popoldanskih urah bodo pobudniki iniciative priredili tiskovno konferenco v bližnjem Beljaku, kjer bodo predstavniki sredstev množičnega obveščanja Furlanije-Juljske krajine, Slovenije in Koroške v podrobnostih orisali to kandidaturo.

Ni dvoma, da bi kandidatura, v kolikor bi seveda prodrla v mednarodnem olimpijskem komiteju in nato organizacija zimskih olimpijskih iger, ki bi vsekaror terjala velike organizacijske in tudi finančne napore za F-JK, Slovenijo in Koroško, imela velik pomen za ta geografski prostor, kjer se prepletajo kulture treh narodnosti in kjer se že beležijo važne skupne pobude v okviru delovne skupnosti Alpe-Jadran.

V Karavanškem predoru vrtajo dodaten rov

CELOVEC — Medtem ko na avstrijski strani dela pri vrtanju predora pod Karavankami potekajo po načrtu, na jugoslovanski strani še vedno stojijo. Čelo predora, kamor je v začetku januarja vdrla voda, je namreč še vedno zasuto z velikimi količinami materiala. To oviro bodo sedaj skušali odstraniti tako da bodo vzporedno z glavnim zvrtali pomožni rov, skozi katerega se bodo prebili na drugo stran prelomne cone. Po zadnjih informacijah jim bo to delo ter odstranjevanje nanesenega materiala in utrditev predorske cevi vzelo dva do štiri mesece časa.

Ker so se v zadnjem času v nekaterih časopisih pojavile kritike na račun strokovnosti pri graditvi

Karavanškega predora na jugoslovanski strani, so predstavniki graditeljev pred dnevi podali informacijo, s katero očitke zavračajo. Kot so povedali, pri kopanju predora uporabljajo tako imenovano avstrijsko metodo, ki je za graditev takih predorov tehnično in gospodarsko najbolj primerna. Med drugim jo uporabljajo pri graditvi železniških predorov v Zahodni Nemčiji, na Japonskem in drugje. Kot pravijo, so uspešnost te metode med drugim dokazali z dosedanjim delom, pri katerem so prihranili precej časa. Da je njihovo delo dobro, pa so potrdili tudi številni jugoslovanski in tuji strokovnjaki.

L. S.

NOVOST ZA VSAKO STOPNJO NAGLUŠNOSTI NEVIDNI SLUŠNI APARAT

Da bi povrnili sluh milijonom ljudem po vsem svetu, so se v zadnjih letih mnogo trudili in napredovali, toda do danes problema le niso rešili.

Izdelovalec slušnih aparatov MAICO je leta in leta ta problem natanko raziskoval in dosegel res presenetljive rezultate. Sanje vseh tistih, ki slabo slišijo, so se uresničile. Končno so izdelali nevidni slušni aparat, ki zagotavlja jasno in udobno poslušanje. Osebe, ki jim je sluh opešal, s tem novim aparatom slišijo glasove svojih domačih in lahko prisluhnejo televiziji in filmu. **Gre za absolutno novost**, ki jo lahko vsakdo **brezplačno** preizkusi.

Obiščite nas. Zadostovalo bo nekaj sekund in spet boste jasno, brez živčnosti, razumeli glasove, tudi če bi vam jih prišepetavali.

Ob vsakem prikazovanju aparatov MAICO posebni popusti. Če želite aparat poskusiti, nas lahko obiščete brez vsakršne obveznosti.

BREZPLAČNI PREIZKUS IN PRIKAZ:

MAICO - TRST

Ul. Maiolica 1, I. nad.
Tel. 040/772807
(pri pokriti tržnici)

OB SOBOTAH
SAMO ZJUTRAJ

MAICO - TRŽIČ

Ul. IV. november 13

MAICO - GORICA

Korzo Italia 54, I. nad.
VSAKO SREDO

Da bi spodbudili razpravo o pravicah Slovencev v Italiji

Zakonski osnutek Studencev in zelenih za zaščito Slovencev videmske pokrajine

Z včerajšnje tiskovne konference, na kateri so krožek Studenci in zeleni predstavili osnutek za zaščito Slovencev v videmski pokrajini (Foto Ferrari)

VIDEM — »Odločili smo se za avtonomno pobudo, ker se je doslej zamudilo preveč časa v iskanju ravnovesij. Za Benečijo moramo hitro narediti nekaj, ker ni več veliko časa in tvegamo, da Slovenci v videmski pokrajini povsem izumremo kot skupnost. Tako slovenskemu kot italijanskemu svetu je potreben politični šok. In to želi biti naš zakonski predlog.« Tako je Ferruccio Clavara včeraj pojasnil novinarjem, zakaj se je krožek demokratičnih katolikov Studenci skupno z zeleno listo odločil, da predloži zakonski osnutek za zaščito Slovencev videmske pokrajine. Pobuda je nedvomno vzbudila precejšnjo pozornost, med slovensko narodnostno skupnostjo pa tudi zaskrbljenost in vprašanje, ali ne gre spet za poskus ločevanja Slovencev v Italiji.

Na te probleme in pomisleke so skušali včeraj odgovoriti med tiskovno konferenco na sedežu deželne up-

rave v Vidmu predsednik krožka Riccardo Rutar, Ferruccio Clavara in Renzo Matelig, deželni svetovalec zelene liste Federico Rossi in poslanec Gianni Lanzinger. Po izjavi vseh zakonski osnutek, ki je bil izdelan (vsebinsko objavljamo na drugem mestu), noče razdeliti Slovence na več kategorij, saj bo med drugim v prvem členu jasno napisano, da je zakon prehodnega značaja in bo nehal veljati, ko bo sprejet zakon o globalni zaščiti Slovencev v Italiji. Namen osnutka je le pospešiti parlamentarno pot globalnega zaščitnega zakona in medtem - ker so tudi najbolj ogroženi del slovenskega nacionalnega telesa - zagotoviti Slovincem videmske pokrajine vsaj delček zaščite.

Naša pobuda, so dodali Clavara, Rutar in Matelig, izhaja iz analize sedanjega stanja. Glede na aktivnost Slovincem nasprotnih nacionalističnih sil se nam zdi, da se lahko zgodi

le dvoje: ali te sile preprečijo vladi predstavitev lastnega osnutka in onemogočijo tako odobritev globalnega zaščitnega zakona, ali pa bo ravno dejavnost nacionalističnih sil alibi za vlado, da vsili zakon, ki bo za Slovence v celoti nesprejemljiv, predvsem pa ne bo predvidel nobene zaščite za Slovence videmske pokrajine. K temu je treba dodati še dejstvo, da Slovenci v Italiji že dobro leto niso bili sposobni uresničiti nobene pobude. Od tod sklep slovenskih demokratičnih katolikov, da skušajo razmigiati vode.

Včerajšnja predstavitev je bila namreč le uvod v obsežnejšo akcijo, ki jo snujejo krožek Studenci in zelena lista. Če do konca meseca minister Maccanico ne bo predstavil vladnega osnutka ali če ta osnutek ne bo vsebinsko zadovoljiv, bo včeraj predstavljeni osnutek vložen v senatu. V tem času pa se bodo predstavniki krožka Studenci sestali s političnimi dejavniki videmske pokrajine, jim orisali svoj načrt in jih skušali prepričati, da pospešijo iter zaščitnega zakona. Skupno z zeleno listo se bodo zastopniki Studencev zavzeli, da bi osnutek osvojili - vsaj v osebnem imenu - tudi predstavniki drugih strank in ne bi imel samo podpisov parlamentarcev zelene liste.

»Upoštevati je treba še dve dejstvi,« je dodal poslanec Lanzinger, »in sicer, da bi poslanec Camber s svojim predlogom o združitvi vseh obstoječih norm v korist Slovencev v zakon lahko dal vladi alibi. Poleg tega bo poslanska zbornica najbrž v maju začela razpravo o zakonu za zaščito jezikovnih skupnosti, ki ne govori o Slovencih. Ta zakon in zakon za zaščito Slovencev, o katerem razpravlja senat, morata iti vzporedno naprej. Potreben pa je izrecen predlog v korist Slovencev videmske pokrajine, da se sliši njihov glas in da se podčrta posebne potrebe tega področja.

Slovenski demokratični katoliki so stopili v stik z zelenimi iz več razlogov: zaradi mobilizacijske sposobnosti zelenih, zaradi sorodnih pogledov na narodnostno problematiko in na proces združevanja Evrope (Evropa narodov in ne Evropa držav), predvsem pa, da bi omilili ideološki naboj, ki ga je doslej imel vsak zakon o zaščiti. Ob tem pa zagotavljajo, da ne

Iz vsebine osnutka

VIDEM — Zakonski osnutek, ki ga je pripravil krožek Studenci, ni še dokončno izdelan, ker je treba vodilne misli prevesti v sprejemljiv pravni jezik. To delo bo opravljeno v kratkem, smernice pa so že jasne. V besedilu bo izrecno poudarjeno, da je zakon prehodnega značaja in da bo nehal veljati, ko bo začel veljati zakon o globalni zaščiti za vse Slovence, ki živijo v Furlaniji-Juljski krajini. Smisel tega zakonskega osnutka pa je, da bi država čimprej priznala kot del slovenskega naroda tiste Slovence, ki živijo v videmski pokrajini.

Iz navedenega razloga zakonski predlog izrazito poudarja, da je treba upoštevati kot italijanske državljane slovenskega jezika tiste, ki živijo na ozemlju, na katerem je tradicionalno naseljen slovenski živelj (povsem slovenske občine so Režija, Bardo, Tipana, Podbonesec, Sovodnje, Grmek, Dreka, Št. Lenart, Srednje in Špeter, tradicionalno narodnostno mešane občine pa so Trbiž, Naborjet-Ovčja vas, Tablja, Montenars, Neme, Ahten, Fojda, Tavorjana in Praprotno); italijanske državljane slovenskega jezika, ki so se v zadnjem času naselili v sosednjih krajih; italijanske državljane slovenskega jezika, ki so se izselili v druge dežele in v tuje države.

V nadaljevanju osnutek poudarja, da je treba zaščititi slovensko narodnostno skupnost s finančno podporo njenih kulturnih, umetniških, rekreativnih, zložitniških in drugih dejavnosti. V tem okviru je treba predvideti finančno pomoč

tudi emigrantom, da lahko ohranijo svojo identiteto in vezi s svojo zemljo.

Osnutek predvideva nadalje ustanovitev posebnega inštituta, ki naj skrbi za ovrednotenje narodnega premoženja, razširitev oddaj postaje Radio Trst A na videmsko pokrajino z oddajami v krajevnem slovenskem jeziku, ki bi jih oddajali iz videmskega sedeža RAI, uvedbo dvojezičnih krajevnih napisov, zaposlitev dvojezičnega osebja v javnih upravah.

Velik del osnutka je posvečen šoli. V tem okviru predvideva v otroških vrtcih in šolah uvedbo pouka krajevnega zgodovine, običajev in kulture. Pouk slovenskega knjižnega jezika pa naj bi bil neobvezen predmet. Na zahtevo staršev naj bi država nadalje uvedla dvojezične zavode ali podprla obstoječe. Možno naj bi bilo nadalje uvesti tečajje slovenskega jezika in kulture tudi v tistih občinah, ki niso tradicionalno slovenske ali narodnostno mešane.

Kar zadeva gospodarsko zaščito pa osnutek predvideva ustanovitev ene same gorske skupnosti za celotno narodnostno mešano področje, da bi lahko usmerjala in spodbujala gospodarsko in družbeno rast. V ta namen naj bi tako zasnovana gorska skupnost imela več pristojnosti od tistih, ki so dosedaj predvidene za te ustanove, in tudi večja finančna sredstva. V okviru take skupnosti naj bi delovali tudi permanentna konferenca županov in posebna razvojna agencija.

nameravajo delati sami, pač pa skupno in v dogovoru z vsemi Slovenci v Italiji. Čemu pa včerajšnji »bliz«? Da bi razmigi ali mirne in kalne vode, odgovarjajo.

Predstavitev izzivalnega zakonskega osnutka in akcija s političnimi silami pa očitno ne bosta dovolj, da se vprašanje zaščite Slovencev premakne z mrtve točke. »Odločilnega pomena je,« je dejal poslanec Lanzin-

ger, »da se v tej bitki angažirajo dežela in krajevne uprave s sprejemanjem stališč predvsem pa z uvajanjem ukrepov v korist narodnostnih skupnosti. Samo z njihovo pomočjo in pritiskom bomo lahko uspeli.« To pa je tudi največji vprašaj ob tej pobudi. Bo demokratičnim katolikom in zelenim uspelo, kjer je drugim spodletelo?

VOJMIR TAVČAR

V Vidmu zborovanje o zaščiti furlanskega jezika in kulture

Italija razsipava s kulturnim premoženjem

VIDEM — »Če bi sklenili, da nas likvidirajo, bi vsaj zavzeli neko stališče. Seveda s takim stališčem bi se lahko strinjali ali ne - in ni dvoma, da se ne bi - vendar bi vsaj vedeli, pri čem smo. Kar se dogaja sedaj pa je pravo mučenje. Dan za dnem nam odrežejo delček telesa. In to se ponavlja že deset, če ne celo petnajst let.« Tako je starejši Furlan razgrnil svojo stisko na petkovem zborovanju v videmski dvorani Aiace, kjer je bil govor o zaščitnem zakonu za kulturne in jezikovne skupnosti, ki živijo v Italiji. Pobudo za zborovanje je dala zelena lista, udeležili pa so se ga poslanci Gianni Lanzinger (zeleni), Silvana Schiavi Fachin (KPI), Gabriele Renzulli (PSI) in Danilo Bertoli (KD) ter deželna svetovalec Federico Rossi (zeleni) in Giorgio Cavallo (Proletarska demokracija). Predsednica poslanske zbornice Nilde Iotti, ki je obljubila svojo prisotnost, pa ni prišla, ker zaradi drugih obveznosti ni mogla odpotovati iz Rima.

Ob političnih predstavnikih pa so bili protagonisti večera predvsem ljudje in zastopniki kulturnih krožkov in organizacij, ki so pred mikrofonom izrazili svoje globoko razočaranje, ker italijanski parlament in vlada na področju manjšinskega varstva ne dohajata evropskega parlamenta, ki je sprejel zelo pomembno resolucijo o pravih jezikovnih in kulturnih skupnostih. In marsikdo se je obregnil tudi ob cerkev, češ da se izgublja v besedičenju in iz politične oportunisti ne naredi vsega, kar bi lahko, čeprav je papež proglasil letošnje leto za leto jezikovnih manjšin. V evangeliju, je poudaril mlajši duhovnik, ki opravlja svoje poslanstvo v manjši furlanski vasi, je jasno napisano, da imajo vsi jeziki in vse kulture isto dostojanstvo. Isti duhovnik je pozval k nenasilni mobilizaciji, obenem pa se ostrbo obregnil zoper

Pogled na dvorano Aiace v Vidmu, kjer je bilo v petek zborovanje za zaščito furlanskega jezika in kulture (foto Križmančič)

pismo, ki ga je objavil videmski list Gazzettino in v katerem je bralka napadala slovenske duhovnike, da s svojo zahtevo po slovenski liturgiji sejejo razdor v »italianissimi« Nadiških dolinah.

V furlanščini, ki se ji je močno poznal vpliv italijanskega jezika (zaradi tega pa je bila nekaterim prisotnim novinarjem tudi razumljiva), so se

pred mikrofonom zvrstili številni govorniki, ki so z znatno vehemenco ponovili zahteve, skupne vsem manjšinam: zaščita jezikovnih in kulturnih vrednot malih narodov, da ne bodo izumrli in da ne bo tako osiromašena vsa italijanska in z njo tudi vsa evropska družba. Pouk furlanščine na šoli, podpora kulturnim dejavnostim, posebna fakulteta na videmski univerzi, več televizijskih oddaj v furlanskem

jeziku, popolna enakopravnost furlanskega in italijanskega jezika so bile najbolj pogoste zahteve, ki jih je bilo slišati v petek zvečer ob dodatku, da so ljudje naveličani puhlega in praznega besedičenja ter neuresničenih obljub. Vehemenco in razočaranje pa je spodbujalo tudi prepričanje, da časa za učinkovito reševanje problemov ni več veliko: kvečjemu deset let, več ali

manj ista doba, ki jo ima človek, da reši planet pred zastrupitvijo.

V takem vzdušju so tudi poslanci našli skupen politični in pogovorni jezik (razen Lanzingerja, ki je doma iz druge dežele, so vsi govorili v furlanščini) in presegli medsebojne politične razlike. Vsem skupna je bila ugotovitev, da se v Italiji krepi zavest o vrednosti in pomenu jezikovnih skupnosti in kultur, ki so veliko premoženje in cepivo proti sodobnim družbenim pojavom, ki vodijo v uniformiranost in poplitvitev. Kljub tej zavesti pa obstaja prav tako močna skupina tistih (in taki ljudje so prisotni v vseh strankah), ki zavirajo in preprečujejo odobritev zaščitnega zakona, ker menijo, da bi to privedlo do cefranja družbenega tkiva in do pretiranega poudarjanja partikularizmov. Silvana Schiavi Fachin in Gianni Lanzinger sta med vzroki počasnosti navedla tudi mladenost vlade, ki med drugim zasipa parlament z zakonskimi odloki in mu onemogoča razpravo o drugih, čeprav važnih zakonih, Gabriele Renzulli pa je poudaril, da je potrebna večja angažiranost krajevnih dejavnikov od občin do dežele, od cerkve do šole in tudi družin. To misel je povzel Lanzinger, ki je z naravovarstveniško prispodobo poudaril, da morajo imeti majhni krajevni ekosistemi sposobnost, da anticipirajo splošni ekosistem.

V svoji razpisnosti Italija razmetava z okoljem in s prav tako velikim premoženjem, ki ga predstavljajo krajevni jeziki in kulture. Kar zadeva varstvo okolja, je pred nedavnim v Milanu zabrel alarmni zvonec, ker je stopnja zastrupljenosti zraka presegla dovoljene meje. V primeru jezikovnih, kulturnih in narodnostnih skupnosti zvonec brni že vrsto let. Vendar so še prerediti tisti, ki mu hočejo prisluhniti.

V. T.

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1
8.30 Dokumentarna oddaja: Kvarkov svet - Patagonija (pripravil Piero Angela)
9.00 Rubrika: Canigatti & C. - Majhni koraki, velike navezanosti
10.00 Kmetijska oddaja: Zelena linija (1. del)
11.00 Maša
11.55 Nabožna oddaja
12.15 Zelena linija (2. del)
13.00 Dnevnik - ob enih
13.30 Dnevnik - vesti
13.55 Kviz: Toto-TV Radiocorriere
14.00 Variete: Domenica in... (vodi Marisa Laurito)
14.20 Športne vesti
15.50 Športne vesti
16.50 Športne vesti
18.10 Športne vesti: 90. minuta
20.00 Dnevnik
20.30 TV film: Storia di Anna (r. Salvatore Nocita, i. Laura Lattuada, Mario Cordova, Flavio Bucci, 1. del)
22.05 Športna nedelja (pripravil Tito Stagno)
24.00 Dnevnik - zadnje vesti
0.10 Informativna oddaja: Knjiga, naša prijateljica (ured. Antonucci in Tagliabue)

CANALE 5
9.00 Nabožna oddaja
9.30 Aktualno: Block notes
10.30 Nanizanki: Masquerade, 11.30 I Jefferson
12.00 Variete: Rivediamoli
13.00 Glasbena oddaja: Superclassifica Show
14.00 Film: Viale del tramonto (dram., ZDA 1950, r. Billy Wilder, i. Gloria Swanson, William Holden)
16.15 Nanizanke: Laverne & Shirley, 16.45 Fox, 17.45 Love Boat
19.45 Kviz: Tra moglie e marito album
20.30 TV film: Stato d'assedio (dram., ZDA 1987, r. Roger Young, i. Peter Strauss, Victoria Tennant, Hal Holbrook)
23.00 Aktualna oddaja: Paure di fine secolo
23.45 Film: Paris blues (dram., ZDA 1961, r. Martin Ritt, i. Paul Newman, Sidney Poitier, Joanne Woodward)
1.35 Nanizanki: Baretta - Buon vecchio Charlie, 2.35 Manix - La furia omicida

RAI 2
8.00 Aktualno: Week end
8.30 Variete: Patatrak, vmes rianka in nanizanka
10.35 Film: Il nuovo assistente del dottor Gillespie (dram., ZDA 1942, r. Willis Goldbeck, i. Lione Barrymore, Van Johnson)
12.30 Inf. oddaja: Automia
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.20 Dnevnik - športne vesti
13.30 Variete: Piccoli e grandi fans
15.30 Šport: EP v atletiki (prenos iz Haaga)
15.45 Športne vesti: 45. minuta
17.30 Videocomic
17.55 SP v smučanju: moški vesleslalom (1. tek, iz Aspna)
18.50 Nogomet A lige
19.35 Vremenska napoved
19.45 Dnevnik
20.00 Šport: Domenica sprint
20.25 SP v smučanju: moški vesleslalom (2. tek, iz Aspna)
21.00 Nanizanka: L'ispettore Derrick
21.55 Dnevnik - nocoj
22.10 Dokument.: Mixer
23.20 Rubrika: Protestantizem
23.50 Inf. oddaja: Leteči zmaj
0.50 Glas. odd.: Milano suono

RETE 4
8.00 Jutrišnji svet
8.30 Dokumentarec
10.30 Športna oddaja: Golf
11.30 Rubrika iz parlamenta
12.15 Dok. oddaja: Big bang
13.00 Nan.: Arabesque
14.00 Variete: Domenica più
17.00 Nanizanke: Longstreet, 18.00 New York New York, 19.00 Alfred Hitchcock, 19.30 Sulle strade della California
20.30 Film: Ma papà ti manda sola? (kom., ZDA 1972, r. Peter Bogdanovich, i. Ryan O'Neal, Kenneth Mars, Austin Pendleton)
22.20 Nanizanka: Spenser
23.20 Šport: golf
0.20 Nanizanki: Vegas, 1.20 Missione impossibile
ITALIA 1
8.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
10.30 Nanizanke: Boomer cane intelligente, 11.00 I ragazzi del computer
12.00 Aktualnosti: Nonsolomoda
12.50 Šport: Grand Prix
14.00 Film: I viaggi di Gulliver (fant., ZDA-Šp. 1959, r. Jack

RAI 3
9.00 Aktualno: Domenica sul Tre, vmes nanizanka Vita col nonno
9.50 Dnevnik - nedelja
11.30 Variete: Mai dire mai (vodi Fabio Fazio)
13.05 Nanizanka: Professione pericolo
14.00 Deželne vesti
14.10 Variete: Va' pensiero (pripravljata Andrea Barbato in Oliviero Beha)
16.55 Tenis: turnir Stella Artois - finale (iz Milana)
18.35 Športna rubrika: Domenica gol (pripravlja Aldo Biscardi)
19.00 Dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Deželne športne vesti
20.00 Kolesarstvo: mednarodni teden Sicilije (2. etapa)
20.30 Film: Superman 3 (pust., ZDA 1983, r. Richard Lester, i. Christopher Reeve, Richard Pryor, Annette O'Toole, Jackie Cooper)
22.30 Informativna oddaja: Drobci
22.40 Rubrika: Filmske novosti
22.45 Dnevnik - zadnje vesti
23.00 Deželni nogomet

Sher, i. Kervin Mathews, Basil Sydney, Mary Ellis)
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
18.00 Risanke: Animated classics, 19.00 Gli amici cercafamiglia, 19.30 Benjamin, 20.00 I Puffi
20.30 Variete: Emilio
22.20 Film: Gelosissimamente... tuo (kom., ZDA 1981, r. Ken Shapiro, i. Chevy Chase, Patti D'Arbanville)
1.10 Nanizanki: Search, 1.10 Star Trek

ODEON
8.30 Nanizanke: The Bill Cosby, 9.15 T.H.E. Cat
9.45 Filmske novosti
10.00 Družba
13.00 Vesti: Odeon News
13.30 Film: Tenderly (kom., It. 1967, r. Franco Brusati, i. Virna Lisi, George Segal, Paola Pitagora)
15.45 Otroški variete: Sugar, vmes risani film Uno studio in rosso in nanizanka Biancaneve a Beverly Hills)
19.00 Filmske novosti
19.30 Nanizanka: Week-end in giallo

RTV Ljubljana 1
8.55 Video strani
9.05 Otroška matineja: Živ Zav, Zlati dež (5. del)
10.25 Nadaljevanka: Čipke (8. del)
11.20 Domači ansambli: Slovenski muzikantje
11.50 Kmetijska oddaja: Ljudje in zemlja
12.55 SP v smučanju: skoki z velike skakalnice (prenos iz Lahtija)
15.30 Videostrani
15.40 Ropot
16.30 Dnevnik
16.45 Film: Oliverjeva zgodba (ZDA, 1978, r. John Korty, i. Ryan O'Neal, Candice Bergen)
18.15 SP v nordijskem smučanju: 5 km ženske (prenos iz Lahtija)
18.45 Risanke
18.55 Video strani
19.00 TV Mernik, TV Okno
19.30 Dnevnik in vreme
19.59 Zrcalo tedna
20.20 Nadaljevanka: Srečno novo leto 1949 (G. Mihič, 3. del)
21.25 Žrebanje: Podarim-dobim
21.40 Zdravo, vmes Poročila

20.30 Film: Missing in Action (vojni, ZDA 1984, r. Joseph Zito, i. Chuck Norris, M. Emmet Walsh)
23.00 Film: L'arbitro (kom., It. 1974, r. Luigi Filippo D'Amico, i. Lando Buzzanca, Joan Collins)
1.00 Film: Se fossi deputato (kom., It. 1949, r. Giorgio Simonelli, i. Nino Taranto, Marisa Merlini, Pippo Spataro)

TMC
10.15 Risanke: Snack
10.55 Šport: EP v atletiki (prenos iz Haaga)
13.15 Papežev blagoslov
13.30 Dokumentarec: Un atollo di sogno
14.25 EP v atletiki (iz Haaga)
18.00 Nanizanki: I predatori dell'idolo d'oro, 19.00 Autosport per il cielo
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Nanizanka: Un uomo chiamato Sloane
21.30 Tenis: finale mednarodnega turnirja Italije (prenos iz Milana)

TV Koper
8.55 SP v nordijskem smučanju: moški tek na 30 km (prenos iz Lahtija)
10.55 SP v nordijskem smučanju: ženski tek na 10 km
12.30 SP v smučanju: nagrajevanje
13.30 TVD Novice
13.45 Rubrika: Noi la domenica
14.25 EP v atletiki, nato SP v smučanju, moški vesleslalom (prenos iz Aspna)
20.20 Rubrika: A tutto campo
22.00 TVD Novice
22.15 Košarka NBA Today
23.45 SP v smučanju: moški vesleslalom (povzetki)

RTV Ljubljana 2
10.00 Danes za jutri, nato film Pastorale Heroica (Pol.)
14.25 EP v atletiki (iz Haaga)
18.00 Anton Dermota (pon.)
19.05 Da ne bi bolelo: Ko oboli ledvice
19.30 Dnevnik
20.05 Ponovno odkrivanje sveta: Haiti - Vode žalosti
21.00 Dokumentarec: Kratka zgodba o kruhu
21.40 Športni pregled

23.20 Dok.: Sinji planet
TELEFRIULI
10.00 Družba
10.30 Nanizanka: Paper Moon
11.00 Družba
11.30 Nanizanka: Julia
12.00 Kmetijska rubrika: Zelena dežela
12.30 Dok.: Velike razstave
13.00 Rubrika: Župan in njegovi ljudje
14.30 Variete: Buinesere Friul
16.30 Nanizanki: Al banco della difesa, 17.30 Primus
18.00 Rubrika: Večerjajmo skupaj
19.00 Športna oddaja
20.30 Film: Mai con le donne (kom., It., r. Giovanni Fago, i. Ania Pieroni, John Basehart)
22.30 Nanizanka: Provaci ancora Lenny
23.00 Športna oddaja
0.30 Družba
1.00 Informativna oddaja: News dal mondo
TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dnevnik in šport
20.30 Zadnje vesti in šport

RADIO TRST A
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledarček; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša; 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.00 Matineja: Glasbeni listi; 10.15 Mladinski oder: V svetu igrač; 11.00 Oddaja iz Benečije: Nediški zvon; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Slovensko pismo - Pisana pričevanja slovenskih umetnikov (izbor V. Jurc, rež. S. Verč); 15.00 Popoldanski zbornik: šport in glasba, rezultati, prenosi s prireditvev; 19.00 Zaključek sporedov.

LJUBLJANA
5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.30, 17.00, 21.00, 22.00. 23.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Radijska igra za otroke; 9.05 Še pomnite, tovariši; 9.45 Pesmi boja in dela; 10.05 Glasbena matineja; 10.35 Nedeljska reportaža; 11.03 Poslušalci čestitajo; 12.00 Na današnji dan; 13.20 Za naše kmetovalce; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Zbori; 17.30 Radijska igra; 18.30 Opere; 19.00 Dnevnik; 19.30 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Nočni program.

RADIO KOPER (slovenski program)
10.30, 12.30, 14.30 Poročila; 19.00 Radijski dnevnik; 10.00 Glasba, Sosednji kraji in ljudje, pozdrav, Na današnji dan, reportaže, intervjuji; 11.30 Kmetijska oddaja: Polje, kdo bo tebe ljubil; 12.00 Glasba po željah; 14.15 Zabavna oddaja: Vanka in Tonka; 14.45 Lestvica popevk: Vročih 10; 15.30 Radio Koper na obisku; 16.30 Aktualno: Primorski dnevnik; 17.00 Nedeljski ritem; 18.00 Pregled dogodkov; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER (italijanski program)
7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop tedna; 8.25 Pesem tedna; 8.45 Športna oddaja; 9.30 Feeling v glasbi; 10.00 Najlepših sedem; 10.40 Družinsko veselje; 11.00 Dogodki in odmevi; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke v živo, 14.33 Pesem tedna; 15.00 Glasba in šport; 17.00 Made in JU; 17.33 Show business; 18.00 Prijatelj DJ; 18.30 Najnovejša plošče; 20.00 Prenos Radia Lj.

RADIO OPČINE
10.30, 19.00 Poročila; 9.00 Dobro jutro po naše; 10.00 Jutranji val; 12.30 Oddaja knjižnice Pinko Tomažič; 13.00 Glasba po željah; 15.00 Le pogled; 15.30 Športna nedelja; 20.00 Nora leta.

ponedeljkovi televizijski in radijski sporedi

RAI 1
7.15 Aktualno: Uno mattina
9.40 Nan.: Mia sorella Sam
10.00 Variete: Ci vediamo alle dieci, vmes (ob 10.30) dnevnik
11.00 Nadaljevanka: Passioni
11.55 Vreme in dnevnik
12.05 Variete: Via Teulada 66
13.30 Dnevnik
14.00 Nanizanka: Stazione di servizio
14.30 Dok. oddaja: Kvarkov svet
15.00 7 dni v parlamentu
15.30 Športni ponedeljek
16.00 Risanke: Cartoon clip
16.15 Mladinska oddaja: Big!, vmes igre in risanke
17.30 Nabožna oddaja
18.00 Dnevnik in Domani sposi
19.30 Rubrika: Knjiga, naša prijateljica
19.40 Almanah in dnevnik
20.30 TV film: Storia di Anna (i. Laura Lattuada, Mario Cordova, Flavio Bucci, 2. in zadnji del)
22.05 Dnevnik in Filmske novosti
22.20 Dnevnik - posebnosti
23.20 Aktualna oddaja: Per fare mezzanotte
24.00 Dnevnik - zadnje vesti

CANALE 5
8.30 Nanizanki: Una famiglia americana, 9.30 General Hospital
10.30 Kvizi: Cantando cantando, 11.15 Tuttafamiglia, 12.00 Bis, 12.45 Il pranzo è servito, 13.30 Carli genitori, 14.15 Gioco delle coppie
15.00 Aktualno: Agenzia matrimoniale
15.30 Nan.: La casa nella prateria, 16.30 Webster
17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.25 C'est la vie, 17.55 O.K. Il prezzo è giustol, 18.55 Il gioco dei nove, 19.40 Tra moglie e marito
20.25 Aktualno: Radio Londra
20.30 Film: Geppo il folle (kom., It. 1979, r. Adriano Celentano, i. Adriano Celentano, Claudia Mori)
23.00 Variete: Maurizio Costanzo Show
0.30 Rubrika: Première
0.40 Nanizanke: Baretta - Un ragazzo difficile, 1.40 Mannix - un mondo senza domenica, 2.40 Masquerade - La spia di Rio

RAI 2
7.00 Aktualno: Prva izdaja
8.30 Rubrika o zdravju
9.00 Film: L'ora di New York (glas., ZDA 1945, r. Vincente Minelli, i. Judy Garland, Robert Walker)
10.30 Risanke in Trentatrè
11.05 Božanska komedija
11.35 Varieteja: Aspettando mezzogiorno, nato Mezzogiorno è...
13.00 Dnevnik in Diogenes
14.00 Nad.: Quando si ama
14.45 Dnevnik - gospodarstvo
15.00 Kviz: Argento e oro
17.00 Dnevnik
17.25 Glasb. oddaja: Master '88
18.30 Dnevnik - športne vesti
18.45 Nanizanka: Hunter
19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, sport
20.30 Nadaljevanka: Capitol
21.35 Nan.: Le strade di San Francisco
22.30 Dnevnik, nato Videocomic
23.30 Dnevnik - zadnje vesti
23.55 International DOC Club
0.45 Film: Pookie (dram., ZDA 1969, r. Alan J. Pakula, i. Liza Minnelli, Tim McInTire, Wendell Burton)

RETE 4
8.00 Nanizanki: Lou Grant, 8.50 Switch
9.40 Film: Mamma sconosciuta (dram., It. 1956, r. Carlo Campogalliani, i. Janet Vidor, Alberto Farnese)
11.30 Nanizanki: Petrocchi, 12.30 Agente Pepper
13.30 Nadaljevanke: Sentieri, 14.30 La valle dei pini, 15.20 Così gira il mondo, 16.15 Aspettando il domani, 17.00 Febbre d'amore
18.00 Nanizanka: New York
19.00 Vesti: Dentro la notizia
19.30 Nanizanka: Sulle strade della California
20.30 Film: La scelta di Sophie (dram., ZDA 1982, r. Alan J. Pakula, i. Meryl Streep, Kevin Kline, Rita Karin)
23.00 Filmska rubrika: Ciak
0.15 Film: La cagna (dram., It.-Fr. 1972, r. Marco Ferreri, i. Marcello Mastroianni, Catherine Deneuve)
ITALIA 1
7.00 Risanke
8.15 Nan.: Strega per amore, 8.45 Supervicky, 9.15 Ralph

RAI 3
10.30 Šport: hokej na ledu (prenos iz Bocna)
11.00 Nadaljevanka: Destini
12.00 Informativna oddaja: Meridiana
14.00 Deželne vesti
14.30 Izobraževalna oddaja: Io insegno... tu impari
15.00 Kolesarstvo: mednarodni teden Sicilije (3. etapa)
15.30 Rokomet: Ortigia-Imola (iz Siracuse)
16.05 Dokumentarna oddaja: Potovanje po Italiji
17.00 Nadaljevanka: Destini
17.45 Aktualna oddaja: Destini per voi
18.00 Dokumentarna oddaja: Geo
18.45 Športna oddaja: Derby
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Deželne športne vesti
20.00 Videobox
20.30 Aktualno: Dan na preturi
21.45 Aktualnosti: Io confesso (vodi Enza Sampò)
22.20 Dnevnik - večerne vesti
22.30 Šport: Ponedeljkov proces (vodi Aldo Biscardi)
24.00 Dnevnik - zadnje vesti
0.15 Dok. oddaja: Pred 20 leti

Supermaxieroe, 10.00 Hardcastle and McCormick, 11.00 L'uomo da sei milioni di dollari, 12.00 Tarzan
13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
14.00 Nanizanki: Casa Keaton, 14.30 Baby sitter
14.55 Variete: Smile
15.25 DeeJay Television
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
18.00 Nanizanke: Tre nipoti e un maggiordomo, 18.30 Supercar, 19.30 Happy Days
20.00 Risanke: Milly
20.30 Variete: W Sanremo
22.30 Posebej o Sanremu
22.50 Kviz: Per la strada
23.20 Variete: Megasalvishow
23.35 Rock opolnoči
1.05 Rubrika: Première
1.15 Nanizanke: Troppo forte, 1.45 Giudice di notte

ODEON
8.00 Nad.: Agua viva, 9.00 Il segreto di Jolanda
10.00 Rubrika: Fiori d'arancio
10.30 Kviz: La spesa in vacanza, vmes (ob 11.00) nanizanka The Bill Cosby Show

RTV Ljubljana 1
9.00 Video strani
9.10 Informativna oddaja: Kaj je film - Izrazna sredstva filma - Zvok v filmu, nato kratki film Plamen v dvočzu
10.10 Mozaik: Utrip, Zrcalo tedna, TV Mernik, Da ne bi bolelo - Ledvice, Oči kritike
11.45 Film
15.20 Video strani
15.30 SP v nordijskem smučanju: tek na 15 km moški (iz Lahtija)
16.10 Žrebanje: Podarim-dobim
16.30 Dnevnik
16.45 Mozaik: Utrip, Zrcalo tedna
17.15 Mernik, Oči kritike
18.00 Da ne bi bolelo: Ledvice
18.20 Spored za otroke: Radovedni taček - Robot
18.35 Nanizanka: Poleti pesem!
19.05 Risanke, nato TV Okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 TV drama: Sebastjanovo darilo
21.10 Aktualno: Osmi dan
21.50 Dnevnik
22.05 Glasbeni večer: Samota
22.15 Video strani

12.00 Risanke
13.00 Otroški variete: Sugar, vmes risanke
14.00 Nanizanka: Rituals
14.30 Nadaljevanki: Maria, 15.30 Amore proibito
16.30 Sugar... (2. del), vmes nanizanka Biancaneve a Beverly Hills
19.00 Rubrika: Fiori d'arancio
19.30 Nanizanki: La mamma è sempre la mamma, 20.00 Bollicine
20.30 Film: Missing in action II (vojni, ZDA 1984, r. Lance Hool, i. Chuck Norris)
23.00 Film: Pigs today (kom., ZDA 1983, r. R. Freeman, i. Dan Waldman)

TMC
11.00 Nanizanka: Ai confini dell'Arizona
12.00 Nadaljevanka: Doppio imbroglio
12.45 Ogledalo življenja
13.30 Vesti: TMC News
14.00 Športne vesti
14.30 Glas. odd.: Clip Clip
15.00 Nan.: Sceriffo Lobo
16.00 Film: La vita vive d'amore (dram., ZDA 1985, r. Larry Pierce, i. Christine Lahti, Louise Latham)

TV Koper
12.55 SP v nordijskem smučanju: moški tek na 15 km
14.30 Moški vesleslalom (pon.)
16.00 TVD Novice
16.10 Koš. in nog. NCAA
18.50 TVD Novice
19.00 Odprta meja
Danes v Odprti meji: VIDEM — Zeleni o zakonski zaščiti Slovencev TRST — Z osrednje Prešernove proslave GORICA — Koroški večer Športni pregled
19.30 TVD Stičiče
20.00 Nanizanka
20.30 Košarka NBA Today
22.00 TVD Novice
22.15 Sportime magazine
22.30 Nočni boks
23.00 SP v nordijskem smučanju (povzetki)
24.00 EP v atletiki Indoor

RTV Ljubljana 2
17.45 Po brezkončnosti sveta
18.15 Svet športa
19.30 Dnevnik
20.05 Po sledeh napredka
20.35 Film: Timon atenski (VB, r. Jonathan Miller)

RTV Ljubljana 2
17.45 Po brezkončnosti sveta
18.15 Svet športa
19.30 Dnevnik
20.05 Po sledeh napredka
20.35 Film: Timon atenski (VB, r. Jonathan Miller)

TELEFRIULI
12.00 Nan.: Paper Moon
12.30 Kronike o motorjih
13.00 Dnevnik
13.30 Nanizanka: La, costa dei Barbari
14.30 Risanke
15.45 Glas. odd.: Music box
17.30 Nanizanka: Aeroporto internazionale
18.00 Nad.: Dama de Rosa
19.00 Dnevnik
19.30 Rubrika: Dan za dnem
20.00 Športna rubrika
21.30 Košarka: A2 liga, Filodoro Fantoni
23.30 Dnevnik, nato družba
0.30 Informativna oddaja: News dal mondo

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi
23.45 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.10 Iz četrtkovih srečanj: Spomini na Alberta Rejca; 8.40 Za vsakogar nekaj: Glasbeni listi, Beležka, Misel dneva; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Pisani listi: Glasbeni listi, V ponedeljek ob 12.00, (12.40) Zbori; 13.20 Glasba po željah; 13.30 Gospodarska problematika; 14.10 Goriški razgledi; 15.00 Epska pesnitev Odiseja (2. del); 15.15 Hit Parade; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kmetijski tednik; 18.30 Glasbeni listi; 19.20 Zaključek.

LJUBLJANA
5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.0

Šolniki bodo lahko izbirali med tremi kandidati V teku so priprave na volitve v Vsedržavni šolski svet

Drugega in tretjega marca bodo na vseh slovenskih šolah volitve predstavnikov učnega in vodstvenega osebja v Vsedržavni šolski svet. Ta organ šolskega ministrstva je bil ustanovljen z delegiranimi dekreti leta 1974 in je najvišji zborni organ javnega šolskega sistema. Dekret predsednika republike št. 416 je za slovenske in bocenske šole ter za šole v Aostii predvidel po enega predstavnika, za katerega pa je lahko volilo le osebe njegove iste komponente. Tako so denimo za profesorja Sama Pahorja, ki zastopa interese slovenskih šol v Vsedržavnem šolskem svetu že 12 let, lahko volili le profesorji višjih srednjih šol. Ti pogoji so se spremenili z zakonom št. 582 iz leta 1982, ki je delegirane dekrete izpopolnil in določil, da za predstavnika nemških, slovenskih in valdostanskih šol lahko volijo vsi šolniki, od vrtnaric do ravnateljcev. Pri tem velja še omeniti, da neučno osebje lahko izbira svoje kandidate le v vsedržavnem merilu.

Vsederžavni šolski svet je pomemben šolski organ, saj je po zakonu določeno, da se šolsko ministrstvo mora posvetovati z njim v zvezi z vsemi spremembami šolskih zakonov in določil. Za slovenske šole je izredno pomembno, da imamo v Rimu Slovenca, ki ministrstvo seznanja s specifičnimi potrebami slovenskih šol v Italiji. Na tem mestu seveda ni dovolj prostora, da bi podrobno opisali dosedanje delo profesorja Sama Pahorja, lahko le povemo, da je nje-

gov hitri poseg preprečil marsikateri omejevalen ukrep in da je iznesel več predlogov, ki so naleteli na ugoden odziv ministrskih organov.

Profesor Pahor je izpolnil dve mandatni dobi in zato ne more more več kandidirati. Na občnem zboru Sindikata slovenske šole so decembra lani evidentirali tri kandidate: dolgoletna ravnatelj Josipa Pečenka in Alda Štefanič ter mlade profesorja Tomaža Simčiča. Tako Pečenko kot Štefanič imata izkušnje v Deželni komisiji za vprašanja slovenske šole pri Šolskem nadzorništvu, vsi pa se spoznajo na problematiko slovenske šole in na šolsko zakonodajo.

Slovenski predstavnik bo izvoljen tudi z enim samim preferenčnim glasom, vendar povsem jasno je, da morajo slovenski šolniki s čim bolj množično volilno udeležbo izpričati utemeljenost prisotnosti slovenskega člana v Vsedržavnem šolskem svetu. V ta namen bo Sindikat slovenske šole priredil na šolah vrsto informativnih sestankov, v tem tednu pa tudi javno srečanje, na katerem bo Samo Pahor spregovoril o svojih rimskih izkušnjah.

Naj na koncu še spomnimo, da kandidirajo Pečenko, Štefanič in Simčič tako za Trst kot Gorico in da bo seveda izvoljen tisti, ki bo zbral največ preferenc. Volilna lista nosi geslo DOM, vsak volilec pa lahko izbere le enega kandidata.

Čez teden dni se prične slovenski del ljudskega misijona Misijon je predvsem priložnost za stik in pogovor s sočlovekom

Ko se bo 26. februarja zaključil italijanski del ljudskega misijona pod geslom: Danes in vedno - Kristus rešuje, se bo ta verski dogodek nadaljeval za slovenski del tržaške pokrajine in bo trajal do 12. marca. G. Dušan Jakomin, tajnik slovenskega misijona je pojasnil, da je bila ta ločitev potrebna izključno iz praktičnih razlogov. Okoliški duhovniki, ki mašujejo v obeh jezikih, bi bili v tem obdobju preobremenjeni, poleg tega pa bi bilo precej težav pri usklajevanju urnikov za uporabo cerkva. Slovenski župniki so ta problem predložili škofu, ki se je takoj strinjal s takšno ločitvijo. Misijon je seveda samo eden, le da poteka "v dveh polčasih". Da gre za rezultat skupnega prizadevanja slovenskih in italijanskih duhovnikov, dokazuje že dejstvo, da so priprave na ta verski dogodek potekale skupno.

Italijanski organizatorji ljudskega misijona so imeli seveda več ljudi na razpolago. Svoje stanovanje je za kraje srečevanj ponudilo okrog tisoč italijanskih družin, domove Slovencev, kjer bodo potekala verska srečanja, pa lahko štejemo na prstih ene roke. Srečanja po skupinah bodo torej za slovenske vernike potekala pretežno po kulturnih domovih, prostorih raznih ustanov, verskih središč itd. Prireditelji misijona so obenem pripravili dvojne lepake, v slovensčini pa sta izšli tudi dve številki revije Naš vestnik, ki so ju izdali slovenski duhovniki. Vestnik nava-

ja najpotrebnejše informacije o poteku misijona (telefonska številka šentjakobskega pastoralnega središča, ki se je pojavila na straneh vestnika je napačna; prava številka je 733432).

Misijonarji, ki jih je okrog 350, hodijo v teh dneh od hiše do hiše, od vernika do laika in nasprotnika vere. Italijanski redovniki in duhovniki so iz vseh mest Italije, slovenski misijonarji (teh je okrog 30) pa so v glavnem iz Ljubljane in Maribora. V prvem tednu se bodo torej duhovniki osebno pogovorili z ljudmi, v drugem tednu pa bo vse versko dogajanje potekalo v cerkvi s spovedmi, spokornim bogoslužjem in raznimi liturgičnimi obredi.

Napačno pa bi bilo misliti, da je misijon izključno versko srečanje, je poudaril g. Jakomin. Tu gre predvsem za živ kontakt s človekom, z vsakim človekom. Ljudski misijon bo lahko verniku pomenil reevangelizacijo, za oddaljene pa je klic k duhovnosti. Namenjen je vsem, ki nosijo v sebi življenjske probleme in duševne dileme in je torej prilika za razgovor, pri katerem vsak ostane na svojih stališčih. Misijon je pomemben dogodek tudi s socialnega vidika. Duhovniki in redovniki bodo obiskali vse, tudi stare, osamljene, bolne, duševno ali telesno prizadete občane, izvržene družbe. Cerkev se bo tako neposredno soočila s socialnimi problemi mesta. Vsaka župnija bo dala te podatke v javnost in bo tudi sama, po

svojih močeh, skušala pomagati manjšinam župljanom.

V polovici marca bo prišla iz tiskarne knjiga z naslovom Trieste - lineamenti di una città (Trst - poteze nekega mesta), ki jo je izdalo misijonsko tajništvo. Gre za zgodovinski, sociološki in kulturni prikaz našega mesta z vidika kakih štiridesetih sodelavcev. Knjiga bo sicer izšla samo v italijansčini, med sodelavci pa je tudi devet slovenskih imen: Jože Pirjevec, Dušan Jakomin, Ivo Jevnikar, Sergij Pahor, Ester Sferco, Nadja Maganja, Marjan Kravos, Tomaž Simčič in Marko Oblak. Delo bodo ob povratku domov dobili tudi misijonarji iz vse Italije, da bodo s seboj odnesli spomin mesta, ki so ga spoznali natančneje in podrobneje kot ga pozna marsikateri Tržanec.

H. J.

Danes v Repnu dan slovenske kulture

Tudi v repnabirski občini bodo danes počastili dan slovenske kulture. Kulturno društvo Kraški dom bo za to priložnost gostilo amatersko dramsko skupino sosednjega SKD Tabor z Opčin, ki bo s pričetkom ob 18.30 v občinski telovadnici v Repnu uprizorila zabavno enodejansko v narečju Deština. Avtor in obenem režiser predstave je priznani kulturni delavec Drago Gorup. (B. S.)

Proti pretiranemu davčnemu pritisku Poziv SDGZ občinam

Zakonski odlok 550/88 predvideva veliko kletenje državnih prispevkov za kritje stroškov krajevnih uprav. V istem odloku je določeno, da bodo morale občine uvesti krajevne dajatve, znane sedaj pod imenom ICAP. V odloku je predvideno, da morajo občinske uprave do 28. februarja odobriti pravilnik in določiti višino dajatev, ki bodo predvsem prizadele gospodarske dejavnosti.

Predsednik SDGZ Svetina je v svojem ekspezu občinskim upravam opozoril upravitelje, da je dober del proizvodnih in storitvenih dejavnosti že itak podvržen velikemu davčnemu pritisku in da bi nova bremena lahko ogrozila gospodarsko tkivo v manj naseljenih krajih. V zadnjem času je namreč opazno, da prav v teh socialno ogroženih področjih izginjajo male trgovine in da starejši obrtniki opuščajo svojo dejavnost, ki je mlajši rodovi ne nadomestijo. Prekomerna davčna bremena bi še pospešila ta trend, kar bi negativno vplivalo na življenjsko raven prebivalstva.

Predsednik Svetina je ob ugotovitvi, da morajo občinske uprave poskrbeti za kritje stroškov določenih uslug, opozoril, da zakonski odlok predvideva določen razpon obdavčitve in da torej obstaja možnost prilagajanja predpisov krajevnim razmeram. Občinske uprave bi lahko pripravile še druge posege in prilagodile urbanistične načrte novim potrebam prebivalstva, kar bi omogočilo odprte novih obratov in pospešeni razvoj gospodarskih dejavnosti. V nasprotnem primeru bi bile vasi in zaselki spremenjeni le v spalna področja, obsojena na propad tudi zaradi izseljevanja. (ok)

V Prosvetnem domu na Opčinah Retrospektivna razstava slikarja Jožeta Cesarja

V torek bodo v Prosvetnem domu na Opčinah odprli razstavo slikarja Jožeta Cesarja. To pomembno kulturno dejanje sodi v okvir praznovanja dneva slovenske kulture in 120-letnice ustanovitve čitalnice na Opčinah. Osrednja proslava bo v nedeljo, 26. t. m., kulturno društvo Tabor pa bo prav s Cesarjevo razstavo vsaj deloma poravnalo dolg do pomembnega tržaškega slikarja, ki ga bo treba globlje proučiti in ovrednotiti.

Umetnostni kritik Milko Renar je v oznaki razstave napisal: »Pričujoča razstava del pred nekaj leti preminulega tržaškega slikarja Jožeta Cesarja se bo morda zdela premalo "napovedana", dejansko pa zna biti prav ob tej priložnosti tehtno utemeljena. Razstava hoče biti le neke vrste klicaj, oziroma opozorilo, da slikar ni doživel v teku svojega življenja preglednejše razstave svojih del, ki bi zaobjela obsežnejšo antologijo njegovega opusa, če izvezamo razstavo "70 portretov", ki mu jo je priredila

Zveza slovenskih kulturnih društev.

Obilo je Cesarjevega slikarskega gradiva, ki je bilo le mimogrede kje razstavljeno, precej pa ga je še sploh neobjavljenega. Plodovitost in temperamentnemu članu četverice tržaških slikarjev, ki so dejansko orali ledino v slovenski tržaški likovni kulturi, je ne samo primerno, temveč celo nujno, da mu posvetimo več pozornosti, da ga bolj temeljito ocenimo in ovrednotimo njegovo ustvarjalnost ter okoliščine, v katerih se je razvijala.

Openska razstava bo tudi izziv slovenski javnosti, da ne pozabi na pomembnega umetnika. To se nam večkrat zgodi, morda tudi zaradi površnega odnosa, ki ga imamo do zaslužnih ljudi, ki so živel med nami.

Na torkovi otvoritvi, ki bo ob 20.30, bo nastopil Trio Marcossi, Urđan, Cesar (flavta, klarinet in fagot).

Premiera aktualnega dela bo v torek Gledališko predstavo Naja bo spremljal cikel filmov

V torek, 21. februarja, bo v gledališču Rossetti premiera drame Naja, ki jo je napisal in režiral Angelo Longone. Tematika gledališkega dela, ki so ga italijanski kritiki sprejeli zelo pozitivno, je nadvse aktualna in obravnava probleme mladih fantov, ki služijo vojaški rok. V drami se pet vojakov pogovarja o preteklosti, o frustracijah, o težavah in stiskah, ki jih preživljajo tako v civilnem kot vojaškem življenju. Dogajanje na odru se povezuje z dramatično realnostjo vojašnic, kjer si je v zadnjih časih veliko vojakov v trenutku obupa vzelo življenje.

Da bi čimbolj razširilo razpravo o teh problemih, je gledališče Rossetti dalo tudi pobudo za okroglo mizo, ki bo 25. februarja ob 18. uri, prav tako v Rossettiju. Na temo: »Naja: dalla realtà alla scena, dalla scena alla realtà«, bodo spregovorili tržaški vojaški poveljniki Giuseppe Caccamo, izvedenec in novinar Luigi Calligaris, admiral Falco Accame in režiser Angelo Longoni.

Gledališki dogodek bo v kinodvorani Lumiere spremljala serija filmov, ki pripovedujejo o življenju vojakov. Tako bodo v ciklu »Naja: soldati in pace e in guerra« predvajali Risijev film Scemo di guerra, Bekerjev Taps squilli di rivolta, Hackfordov Ufficiale gentiluomo, Irvinov Hamburger hill, Eastwoodov Gunny, Stonejev Platoon, Parkerjev Birdy, Jewisonov Storia di un soldato, Monicellijev La grande guerra in Coppolov Giardini di pietra.

Filme bodo predvajali od 24. do 28. februarja; za vojaške in abonente gledališča Rossetti bo cena vstopnic 2.000 lir.

VRTNARSTVO
"Il Giardiniere"

- drevesa
- grmičje
- sadno drevje

34017 — TRST — Prosek 1000 — Tel. 040/251130

MURRI

gradbeni materiali

DOBAVA IN POLAGANJE
CEMENTNIH SAMOLEPLJIVIH
PLOŠČ. VSEH VRST IN BARV.

BREZPLAČNI PREDRAČUNI

Devinščina 2/A - ZGONIK
Tel. 225783

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Ivan Cankar
LEPA VIDA
Režija: Meta Hočevnar

V sredo, 22. t. m., ob 16. uri ABONMA RED H
ob 20. uri ABONMA RED K
v četrtek, 23. t. m., ob 16. uri ABONMA RED I
v soboto, 25. t. m., ob 20. uri IZVEN ABONMAJA

Hermann Broch
POVEST SLUŽKINJE ZERLINE
Izjava Bogdana Bratuž

V nedeljo, 26. t. m., ob 17. uri, ABONENTI IMAJO POPUST!

Občina Devin-Nabrežina s prispevkom
Avtonomne dežele Furlanije-Juljske krajine
priredi

danes, 19. februarja, ob 17. uri v občinski telovadnici v Nabrežini
SREČANJE GODB NA PIHALA ALPE-JADRAN

Nastopajo: ŠMIHELKA GODBA IZ KOROŠKE, GODBA NA PIHALA IZ NABREŽINE IN DELAVSKA GODBA IZ TRBOVELJ

Vabljeni!

Novosti letošnje odprte meje

Dolinski župan Švab je povabil na obisk kolega Šiškoviča iz Kopra in Vodopivca iz Sežane, s katerima se je pogovarjal o poteku prihodnje odprte meje, ki bo v soboto, 1., in v nedeljo, 2. aprila letos. Odprta meja bo prvič obsegala krožno pot, ki bo potekala po ozemlju treh občin, in sicer od gledališča v Boljuncu z vmesnimi postojankami v Botaču, na Beki (občina Sežana), na Socerbu (občina Koper), v Prebenegu in s povratkom k gledališču Prešeren. Stezo bo možno prehoditi tudi v obratni smeri.

Obravnavali so še možnost ureditve posebnih cest za kolesarje na jugoslovanskem Krasu.

Trst in zelenje

V sejni dvorani zavarovalne družbe RAS bo v torek ob 18. uri okrogla miza o zelenih površinah v Trstu, ki jo prireja društvo "Club Europa domani".

Okroglo mizo bosta vodila podpredsednik Pokrajine Cervesi in občinski odbornik za kulturo Pacor. Sodelovala bo skupina strokovnjakov, ki se ukvarjajo z urbanistično in splošno podobo mesta. Prav zelenje ima v naši zavesti vedno večji pomen, saj daje mestu prijetnejši in manj odtujevalen videz.

Danes v Kulturnem domu v Trstu dan slovenske kulture

Predkongresna razprava v PSI

V ospredju tudi vprašanje zaščite slovenske manjšine

V socialistični stranki, katere pokrajinski kongres bo 4. in 5. marca na Pomorski postaji, se nadaljuje predkongresna razprava o enotnem dokumentu, ki ga je soglasno odobrilo pokrajinsko vodstvo PSI. Tržaška PSI ima trenutno okrog 1600 članov, razdeljenih v dvanajst sekcij. Od teh so štiri sekcije že imele svoje kongrese, na katerih je bilo izvoljenih prvih 12 od 50 delegatov na pokrajinski kongres.

Kot je rečeno v tiskovnem sporočilu PSI, so v predkongresni razpravi obravnavali predvsem vprašanja družbenega in gospodarskega razvoja mesta. Poudarjena je bila nujnost "stabilnosti in dinamičnosti": prva je potrebna za jamčenje upravljalnosti krajevnih ustanov, druga pa mora označevati politične odnose "za sprejemanje inovativnih izbir, ki jim nasprotujejo oblastveni krogi v gospodarskih in birokratskih aparatih".

Tiskovno poročilo PSI omenja tudi, da so na kongresih sekcij za Vzhodni Kras in za Zgonik-Repentabor obravnavali vprašanje zaščite slovenske manjšine. V razpravi je bila potrjena, kot je rečeno v komunikaciji, "pravilnost politike zaščite manjšin, ki teži k uravnovešeni, ampak konkretni in popolni zaščiti etničnih, jezikovnih in kulturnih značilnosti slovenskih občanov Trsta". Ti pa morajo skupaj z italijansko večino "biti sestavni del v procesu gospodarske in družbene rasti Trsta kot modernega italijanskega mesta v širšem evropskem okviru."

Zanimiva pobuda KPI včeraj v Dolini

Kako gledajo Slovenci na evropsko združitev?

»Slovenci v Italiji, evropska levica in procesi združevanja v Evropi« je bil naslov včerajšnje okrogle mize, ki jo je v dvorani dolinskega občinskega sveta priredila slovenska deželna komisija pri KPI. Uvodno poročilo, ki je razgrnilo obravnavano tematiko in spodbudilo razpravo, je imel Ravel Kodrič, njegov referat pa je z analizo sodobnih gospodarskih vprašanj v odnosu med Jugoslavijo in Evropsko skupnostjo dopolnil raziskovalec SLORI Branko Jazbec. Na srečanju, ki bi si zaradi zanimivih in aktualnih tem ter zaradi kvalitetnega uvodnega poročila zaslužilo večji odziv, je sodeloval tudi predsednik evropskih komunističnih svetovalec Gianni Cervetti.

O dolinski pobudi, ki jo je vodil predsednik slovenske komisije pri KPI, Miloš Budin, bomo še poročali. Diskutanti, ki jih je pozdravil dolinski župan Švab, so med drugim tudi obravnavali vzroke za sorazmerno skromno zanimanje za Evropo, ki vlada med Slovenci v Italiji. Dosti pa je bilo govora o ekonomskem stanju v Jugoslaviji.

Na sliki (Foto Križmančič) Ravel Kodrič med svojim uvodnim poročilom.

Tržačan aretiran pod obtožbo da je vohunil za sovjetsko KGB

Giorgio Stancic je baje imel pri sebi pomembne vojaške dokumente Molk tržaških preiskovalcev - Drugi dve osebi aretirani v La Spezii

Vest, da so agenti italijanske protibveševalne službe in karabinjerji aretirali tri italijanske državljane, med katerimi 42-letnega Tržačana Giorgia Stancica, in jih obtožili vojaškega vohunstva v službi sovjetske KGB, je dvignila včeraj veliko prahu. Tržaški preiskovalci — karabinjerji, namestnik javnega tožilca De Nicola in glavni državni tožilec Viridis — so se včeraj zabarikadirali za preiskovalno tajnostjo in niso odprli ust. Tudi v La Spezii, kjer so aretirali dve osebi, o katerih za sedaj še ni znana istovetnost, se novinarjem ni godilo bolje.

Edine vesti o celotni operaciji se da črpati le iz tiskovnega poročila tiskovne agencije ADN Kronos, ki ga kot edini razpoložljivi vir objavljamo v celoti.

»Italijanska protibveševalna služba in karabinjerji so v Trstu in La Spezii prekinili pomembno vohunsko mrežo, ki jo je sovjetska KGB razpredla v Italiji, Jugoslaviji in Avstriji. V Trstu so v četrtek, 16. februarja, aretirali 42-letnega italijanskega državljana jugoslovanskega porekla Giorgia Stancica, ki je bil namenjen v Jugoslavijo in je imel pri sebi važne dokumente. Giorgio Stancic stanuje na Škofijah, mali vasiči nedaleč od mejnega prehoda pri Rabujezu. Zaposlen je kot tehnik pri neki družbi z italijansko-jugoslovanskim kapitalom. Stancicu je uspelo, da se je polastil tajnih dokumentov o italijanski elektronski produkciji za vojaške namene. Vohun se je običajno srečeval z agenti KGB v Jugoslaviji, ne da bi beograjska varnostna služba bila s tem seznanjena. V okviru zadnje akcije, ki so jo na srečo pravočasno odkrili, je Stancicu uspelo, da se je polastil celotnega tehničnega načrta za "poveljevanje in nadzorovanje bojnega polja", ki je trenutno še v fazi realizacije in ki ga pripravlja neko italijansko podjetje za potrebe vojske (kaže, da gre za podjetje z državno udeležbo Meteor iz Ronk, kjer izdelujejo letalske dele, op. ur.).

Gre za najodobnejši sistem za taktično komuniciranje, ki omogoča tako nadzorstvo nad bojiščem kot avtomatizirano upravljanje protiletalske artiljerije in bojnih helikopterjev. Sistem lahko omogoča delovanje poveljstva in nadzorstva enega celega armadnega korpusa in lahko koordinira v celoti vsa povelja in vsa sporočila. Gre skratka za najbolj sodobno tehnologijo, ki jo uporabljajo v konvencionalni vojni. Kdor pozna te tehnične tajnosti, ima možnost, da popolnoma uniči operativno sposobnost enega celega armadnega korpusa. A ni dovolj.

Ta sistem bodo v bodočnosti vključili v vojni sistem NATO, zaradi česar je odkritje preprečilo izredno hudo nevarnost.

Pred Stancicevo aretacijo so agenti protibveševalne službe aretirali v La Spezii dve osebi (imen katerih niso izdali). Tudi v tem primeru gre za italijanske državljane, ki sta delovala za operativno centralo KGB s sedežem na Dunaju. Njun namen je bil polastiti se najbolj razvite elektronske tehnologije industrijskih kompleksov severne Italije, ki oskrbujejo italijansko vojsko.

Kljub tajnosti, v katero so sodniki v Trstu in La Spezii ovili vso afero, kaže, da je represivna akcija šele na začetku. Preiskave, s katerimi želijo ugotoviti odgovornost več desetih drugih italijanskih in tujih državljanih, ki naj bi delali v sklopu širše vohunske mreže z evropsko razsežnostjo, so namreč še v teku. Šlo naj bi torej za eno od največjih protibveševalnih akcij, ki so jih izvedli v zadnjih desetletjih v Evropi.

Težak udarec, ki ga je zadala italijanska protibveševalna služba, je odkril obnovljeno zanimanje sovjetskega vohunstva za tehnološke tajnosti na področju konvencionalne oborožitve. To je podatek, ki daje misliti, da so nova Gorbačovova politika in dogovori SZ-ZDA za denuklearizacijo

omejili pomen vohunskih satelitov, obenem pa okrepili vlogo klasičnih vohunov. Sovjetska zveza je torej v mrzličnem iskanju podatkov, ki jih noben posnetek iz veselja ne more nuditi. Nekateri opazovalci sicer dvomijo, da bi vohunska dejavnost, ki jo KGB razvija v Italiji in drugih državah pakta NATO, bila v skladu z direktivami sedanjega sovjetskega vodstva. V tem primeru ne gre izključiti hipoteze, da skuša KGB ustvariti trenja, ki bi negativno vplivala na novo politično linijo.

Tako je torej poročala tiskovna agencija ADN Kronos. V Trstu je bilo mogoče izvedeti zelo malo, oziroma skoraj nič. Iz neuradnih virov kaže, da so karabinjerji aretirali Stancica v nekem baru v Ul. Flavia, ne pa na mejnem prehodu, kot poroča agencija ADN Kronos. Stancic je poročen z jugoslovansko državljanko in zato živi na Škofijah, zaposlen pa je na komercialnem oddelku podjetja Iret, ki pa nikakor ni družba z mešanim kapitalom. Poudariti velja tudi, da Iret nikakor ne proizvaja zahtevnih tehnoloških sistemov, načrte katerih naj bi bili našli pri Stancicu.

Javni protest policistov

V torek, 28. februarja, bodo policijski agenti, včlanjeni v Svobodni policijski sindikat (LISIPO), priredili protestno manifestacijo na Trgu Unità pred prefekturo. Kot piše v tiskovnem komunikatu, se je sindikat odločil za javno manifestacijo, da bi protestiral proti "zakonu Giacometti", ki ne nudi dovolj možnosti za napredovanje. »Pogoji, ki jih zakon predvideva za napredovanje, oškodujejo mlade agente, starejših pa ne nagrajujejo,« trdi sindikat LISIPO. Protestna manifestacija agentov bo deželnega značaja.

Gorelo je v praznem stanovanju

Prebivalci stanovanjskega bloka na rebri za Greto 33 so se v petek zvečer nekaj pred polnočjo pošteno prestrašili, ko so opazili, da se izpod vrat stanovanja v tretjem nadstropju, kjer živi varovanca barkovljanskega Centra za umsko zdravje, vali dim. Potrkali so na vrata, da bi ugotovili, ali je kdo v stanovanju, a niso prejeli nikakršnega odgovora. Zato so poklicali gasilce, ki so vrat na nos pritekli na kraj, kjer je domnevno gorel požar.

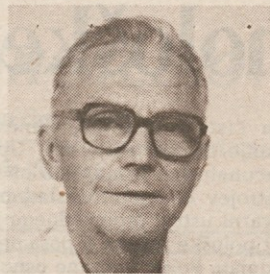
Gasilci so s silo odprli skrbno zaklenjeno žabico in vdrli v stanovanje, kjer niso našli nikogar. Gasilci so ugotovili, da je gorelo v spalnici, požar pa ni povzročil veliko škode, saj je ogenj le delno zajel pohištvo, tako da so ga gasilci kaj kmalu pogasili. Gasilci za sedaj niso ugotovili vzrokov požara, verjetno pa je eden od stanovalcev pustil za seboj še goreč ogorek cigarete.

Dolinčan umrl na njivi

Za 69-letnega Dolinčana Borisa Čuka, ki je sicer stanoval v Ul. Ive 2, je bilo včerajšnje kosenje trave v Dolini usodno. Medtem ko je okrog 14. ure kosil travo, ga je namreč obšla slabost in je nenadoma obležal na tleh. Prizadevanja njegovih znancev in sorodnikov ter reševalcev Rdečega križa, ki so prihiteli v Dolino, so bila zaman. Zdravnik RK še ni ugotovil vzrokov smrti, a domneva, da gre za infarkt.

† V neizmerni žalosti nas je nenadoma zapustil naš dragi

Boris Čuk

Datum in uro pogreba bomo sporočili naknadno.

Žalostno vest naznanjajo neotolajljiva žena Vera, sin Igor z ženo Divno, brat Leonard z družino, vnuka Vasja in Vanja ter ostalo sorodstvo.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Trst, Dolina, Reka, 19. februarja 1989

Žalovanju se pridružujejo družine

Bevk, Terčon in Sancin.

Ob smrti Borisa Čuka izrekajo prizadetim svojcem iskreno sožalje družine Rolič, Kocman, Volpi in Pilat.

Odbor, športniki in člani ŠD Breg sočustvujejo z Igorjem in družino ob prerani izgubi dragega očeta.

Ob nenadni smrti Borisa Čuka izrekata Igorju in svojcem iskreno sožalje družini Klabjan in Čuk.

† V 94. letu starosti nas je mirno zapustil

Alojz Leghissa

Pogreb bo jutri, 20. t. m., ob 15. uri v nabrežinski cerkvi.

Žalostno vest sporočajo hči Anita, zet Gino ter vsi sorodniki.

Gorica, Nabrežina, 19. februarja 1989

(Pogrebno podjetje Prescheren)

Dragi nono! Ostal boš vedno v najinem spominu Daniele in Marina

Nabrežina, 19. februarja 1989

(Pogrebno podjetje Prescheren)

† Zapustila nas je naša draga teta in svakinja

Stana Pertot

Pogreb bo jutri, 20. t. m., ob 12. uri iz barkovljanske kapelice v cerkev in nato na domače pokopališče.

Žalostno vest sporočajo Ivanka, nečankinje Bruna, Ana, Tanja z družino ter svakinja Olga.

Barkovlje, 19. februarja 1989

Zbogom Stana, hvala til

Matej Poštovan

20. 2. 1988

20. 2. 1989

Ob 1. obletnici smrti

Ignacija Ote

se ga spominjajo

VSI SVOJCI

Trst, 19. februarja 1989

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način sočustvovali z nami ob nenadomestljivi izgubi

prof. Adolfa Šušteršiča

SVOJCI

Trst, 19. februarja 1989

ZAHVALA

Zapustil nas je naš dragi

Bernardo Novato

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali.

SVOJCI

Trst, 19. februarja 1989

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage sestre in tete

Lojzke - Grozdane Kolerič roj. Čebihin

nosilke Partizanske spomenice 1941

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sodelavcem, soborcom, članom ZB, znancem in vaščanom KS Rodik, ki ste jo v obilnem številu pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje ter nam izrazili ustna in pisna sožalja. Posebna zahvala obema govornikoma za pristrčne poslovilne besede, pevskega zboru in vodu JNA iz Postojne za časten sprevod.

Iskrena hvala vsem, ki ste ji kadarkoli in kakorkoli pomagali v njenem življenju.

VSI NJENI

Rodik, Trst, Ljubljana, Idrsko, 19. februarja 1989

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi naše drage mame in none

Ljudmile Mahnič vd. Cavicchioli

Posebna zahvala vsem, ki so nam bili ob strani v teh težkih trenutkih ter vaščanom od Ferlugov.

Družina Cavicchioli

Trst, 19. februarja 1989

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega dragega

Antona Marege

se toplo zahvaljujemo g. župniku, pevskega zboru V. Vodnik, sekciji PSI - Dolina, sekciji VZPI-ANPI Dolina, darovalcem cvetja ter vsem, ki so z nami sočustvovali.

SVOJCI

Dolina, 19. februarja 1989

ZAHVALA

Ob tolikih izrazih sožalja, ki smo jih bili deležni ob nenadomestljivi izgubi našega

Draga Gantarja

se vsem iz srca zahvaljujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni prof. Cameriniju in njegovim sodelavcem ter vsem, ki so ga spremili na zadnji poti in na kakršenkoli način počastili njegov spomin.

VSI NJEGOVI

Opčine, 19. februarja 1989

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi našega dragega

Vittoria Regenta

Posebna zahvala g. župniku, nosilcem, darovalcem cvetja, pevskega zboru V. Mirk in vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

ŽALUJOČI SVOJCI

Kontovel, Križ, 19. februarja 1989 (Pogrebno podjetje - Ul. Zonta 3)

Na Poklicnem zavodu Jožef Stefan ob 10-letnici obstoja Velika skrb za prilagajanje hitremu tehnološkemu razvoju

Že pred dvema desetletjema je postalo jasno, da je ustroj italijanske višje srednje šole zastarel in da ne ustreza več današnjim razmeram. Vsi soglašajo z nujnostjo reforme predvsem na poklicnih in tehničnih zavodih, da bi tako stalno prilagajali šolo naglemu razvoju znanosti in tehnologije na industrijskem in gospodarskem področju, saj se v uvajanju računalnika v delovni proces in sodobno avtomatizacijo dela stalno spreminja poklicni profil delavca, tehnika in na splošno kateregakoli uslužbenca. Sodobna družba zahteva visoko specializirane, predvsem pa razgledane in prožne strokovnjake, ki se mora novim dosežkom v stroki stalno prilagajati in jih obvladati.

Tehnološki razvoj sicer počasi, a vidno prodira tudi v vzgojno-izobraževalni sistem, ki se skladno z družbenimi zahtevami tudi sam spreminja. Ob pomanjkanju ustrezne zakonodaje se prenova kaže v eksperimentiranju na posameznih višjih šolah s spremembo učnih smeri, programov, metod in seveda poklicnega profila. V posodabljanje učno-vzgojnega procesa znotraj italijanskega šolskega sistema so aktivno vključene tudi slovenske višje šole.

Na Poklicnem zavodu Jožef Stefan je v letošnjem šolskem letu začel delovati novi biološko-kemijski oddelek. V šolskem letu 1989/90 pa bo prišlo do vidnih sprememb tudi na mehanskem oddelku.

Ravnatelj zavoda inž. Josip Rudež nam je podrobneje spregovoril o novih učnih smereh in o samem nastanku Poklicnega zavoda, ki je oktobra lani praznoval pomemben jubilej.

»15. oktobra 1988 je potekal mlajši, vendar po mojem mnenju za zamejstvo zelo pomemben jubilej, 10-letnica ustanovitve našega Zavoda,« je dejal ing. Rudež. »Slovinci smo tako končno dobili samostojno poklicno šolo, ki smo jo leta 1982 uradno poimenovali po znanem slovenskem znanstveniku Jožefu Stefanu. Od leta 1971, ko je naša šola delovala še kot oddelek italijanskega Poklicnega zavoda L. Galvani, do leta 1988 se je v naših šolskih klopih vrstilo kar 724 dijakov. Večina bivših maturantov je danes zaposlena v raznih industrijskih podjetjih, šolah in ustanovah, mnogi pa bodo kmalu zaključili študij na univerzi, saj nudi naš zavod poleg neposredne zaposlitve v kemijskem, mehanskem in elektronskem sektorju tudi možnost nadaljnjega študija na različnih fakultetah, od tehničnih do filozofske. V letošnjem šolskem letu pa je na našem Zavodu prišlo do pomembnih inovacij. Na osnovi ministrskega Načrta '92, ki ga je sprejel tudi Poklicni zavod za trgovino Ivan Cankar v Gorici in ki predvideva vrsto sprememb znotraj predmetnika in učnih programov, je na našem zavodu z letošnjim šolskim letom začel delovati novi biološko-kemijski oddelek, v šolskem letu 1989/90 pa bo začel delovati novi mehanski oddelek z novim poklicnim profilom: dosedanjega orodnega mehanika bo zamenjal upravljalec računalniško krmiljenih obdelovalnih strojev.«

Ravnatelj Rudež nam je še dejal, da spada Načrt '92 v okvir priprav na leto 1992, ko bo prišlo do integracije držav EGS tudi na vzgojno-izobraževalnem področju. Bistvene značilnosti tega načrta so posodabljanje učnih programov, uvedba novih predmetov in krajše delovne prakse v podjetjih med poukom ter izpopolnjevalni seminarji za vse predmetne profesorje.

Profesorji Zorka Danieli, Aleksander De Luisa in Boris Artač so nam podrobneje prikazali eksperimentacijo in posamezne oddelke na Zavodu Stefan.

Profesorica Danieli, ki poučuje biologijo, nas je seznanila z ustrojem novega biološko-kemijskega oddelka: »V novi biokemijski sekciji dijaki spoznavajo okolje, v katerem živimo, ne samo s kemijskega ampak tudi z biološkega vidika. Dijaki se ukvarjajo z aktualno problematiko: onesnaževanjem okolja in posledicami le-tega na ekološko ravnotežje in človekovo zdravje, hkrati pa spoznavajo nove tehnologije na področju biologije in biokemije.

Poleg splošno izobraževalnih predmetov se že v prvem letniku poučujejo tudi novi predmeti, kot so politična in ekonomska vzgoja, spoznavanje okolja ter seveda kemija, biologija in mikrobiologija. Ob matematiki se poučuje tudi informatika, veliko ur pa je posvečenih tudi tujemu jeziku: angleščini oz. nemščini. Dijaki redno sledijo vajam v laboratorijih za kemijo, biologijo in informatiko. Znanje informatike in uporaba računalnika nudita bodočim biokemijskim operaterjem večjo možnost zaposlitve.«

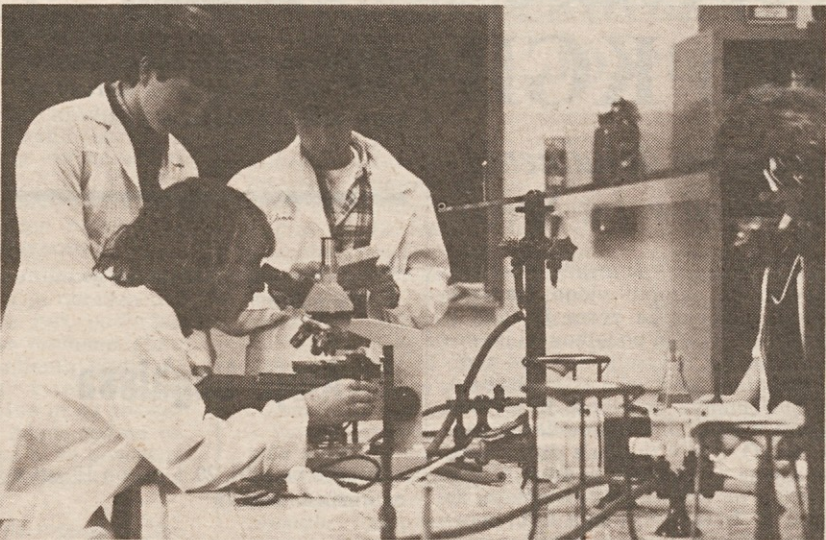
Prof. De Luisa, ki poučuje mehansko tehnologijo in risanje, nam je prikazal novosti na mehanskem oddelku. »Pred leti je delavec ali tehnik uspešno deloval znotraj tehnoloških procesov z

znanjem čiste mehanike, danes pa tako znanje ne zadostuje več. Upravljalca računalniško krmiljenih obdelovalnih strojev bo moral dosledno poznati stvarni ustroj proizvodnega podjetja in tipološke razlike v posameznih proizvodnjah. Poleg uporabe osnovnih mehanskih orodij in strojev, od stružnice do varilnikov, ter obdelovanja kovin in preverjanja delovanja raznih strojev, bo novi upravljalec obvladal tudi uporabo avtomatsko vodenih pnevmatičnih, hidravličnih, elektromagnetskih in elektronskih orodij, s katerimi bo dejansko dosegel avtomatizacijo delovnega procesa. Usposobljen bo tudi za pripravo in nadzorovanje določenih delovne postaje znotraj proizvodne linije. Novi učni programi mehanske smeri so v glavnem prilagojeni avtomatiziranim proizvodnim linijam, hkrati pa težijo k ovrednotenju humanističnih ved, kar naj bi pripomoglo k popolnejši in celostni pripravi bodočih mehanskih tehnikov. Vse to pa seveda zahteva nove oblike poučevanja in nova učna sredstva, od videokaset, preko pnevmatičnih in hidravličnih poskusnih verzij, do pridobivanja znanja na znatno višji ravni, to je do računalniško vodene proizvodne postaje. Na prvi pogled so vsa ta nova poimenovanja zahtevna in zapletena, vendar moderna tehnologija ni strašilo, če jo znamo pravilno uporabljati.«

Elektronsko smer Zavoda Stefan je predstavil prof. Artač, ki poučuje praktični pouk. »Tudi RTV-sekcija, v kateri se dijak po triletnem študiju usposobi za monterja in popravilalca radijskih in televizijskih sprejemnikov, po petletnem študiju pa za tehnika

električnih in elektronskih industrij, skuša v okvir svojega vzgojno-izobraževalnega delovanja vnašati vse tehnološke novosti s področja elektrike in elektronike. Profesorji strokovnih predmetov si prizadevamo, da bi bile naše programske izbire čim sodobnejše. Tako smo že od šolskega leta 1986/87 dalje v okviru elektronskega merjenja, elektrike in RTV-delavnice uvedli pouk informatike. Tedaj smo računalniški laboratorij opremili s prvimi IBM-skladnimi računalniki. V naslednjih letih smo našo računalniško opremo dopolnjevali z novimi računalniki in drugimi učnimi pripomočki. Tako smo med drugim nabavili avtomatske merilne instrumente, ki jih upravlja računalnik. S pomočjo primeren programov te naprave opravijo celotno serijo meritev.«

Ravnatelj Rudež je ob koncu našega razgovora poudaril še pomen povezanosti šole z družbenim okoljem. »Dijaki redno opravljajo poletno prakso v raznih podjetjih v Trstu in Sloveniji, na samem zavodu pa med letom predavajo tudi različni strokovnjaki, ki dijake neposredno seznanjajo z novimi strokovnimi dosežki na gospodarskem in industrijskem področju. Iz našega razgovora bo verjetno marsikdo razbral, da smo poudarili predvsem specifičnost, t.j. poklicno usmeritev naše šole, vendar tehnični in praktični predmeti dejansko obsegajo le tretjino celotnega predmetnika, ostali dve tretjini pa zavzemajo splošno izobraževalni predmeti. Skupno pa prispevajo k osnovnemu cilju, ki si ga zastavlja vsaka višja srednja šola, t.j. oblikovanje dijaka v zrelega, odgovornega in kritičnega člana sodobne družbe.«

Laboratorijska vaja na zavodu Jožef Stefan

Danes v Nabrežini koncert godb na pihala skupnosti Alpe-Jadran

Občina Devin-Nabrežina prireja danes ob 17. uri v občinski telovadnici v Nabrežini koncert godb na pihala iz dežel Alpe-Adria. Manifestacija, ki spada med pobude skupnosti Alpe-Adria, je v celoti finansirana s prispevkom avtonomne dežele Furlanije-Juljske krajine. Poleg domače godbe iz Nabrežine se bosta občinstvu predstavili tudi godba iz Trbovelj, ki je prejela naslov svetovnega prvaka v tej kategoriji, ter godba Sv. Mihaela na Koroškem. Vstop je prost.

Za tehnično izvedbo koncerta je poskrbela glasbena druga Ars Nova.

Popravek in pojasnilo

V razpredelnico o predpisih na slovenske srednje šole, ki smo jo objavili v petek, se je vrinila napaka. Na šoli Fran Levstik na Proseku so namreč zabeležili 20 predpisov, in ne 8, kot je bilo pomotoma napisano. Ravnatelj te šole prof. Mamolo, ki nas je na napako opozoril, je še dodal pojasnilo v zvezi s poučevanjem tujega jezika: na Proseku imajo kot tuj jezik nemščino na šoli z dopolnjenim poukom, na šoli s celodnevniim poukom pa angleščino.

Pomladne, poletne novosti

LANEBELLE

Ulica Imbriani 1
TRST

PREDIVA:
Missoni, Crosa, Valentino

Prijetno srečanje pri Rusem mostu Tudi od zemlje se da kar dostojno živeti

V vsesplošni migraciji mladih rodov iz vasi v mesta je več kot prijetno, ko vidiš, da so na svetu tudi takšni mladi ljudje, ki jim daje zemlja dovolj motivacije in življenjskega zagona, da se ukvarjajo z njo. Dva taka mladostnika sta tudi Sandra Stopper in Pavel Debelis od Sv. Ane oz. s Kolonkovca. Kdor je kdaj kupoval zelenjavo na tržnici na Ponterossu, ju je moral opaziti, saj sta njuni stojnici postavljeni prav na robu živilskega trga, tik ob stojnicah s cvetjem.

In kaj imata tako posebnega, da smo se odločili in ju obiskali na njunem delovnem mestu? Edina sta, ki prodajata izključno domačo zelenjavo, pridelano na domači njivi. Oba sta iz družin (sta tudi v sorodu), ki se že od nekdaj ukvarjata z zemljo. Pred tremi leti pa je nanese, da je začela Sandra ponujati zelenjavo po sodobni zamisli — ne le, da je zelenjava domača, tudi pognojena je z naravnimi gnojili in poskusili so uporabiti kar se da malo umetnih snovi, herbicidov ali pesticidov. Kupci so pri pritič uvideli, da je tako pridelana zelenjava ne le docela sveža, pač pa predvsem neškodljiva in mnogo trajnejša od tiste, ki v Trst prihaja od daleč ali celo zamrznjena. Pavel, ki je tu šele leto dni, pravi, da njuno zelenjavo kupujejo ljudje tudi za teden vnaprej, tako dolgo jim lahko doma traja — saj je praviloma utrjena z njive le nekaj ur, preden jo dobi končni kupec v roke. Zato tudi za spoznanje višje cene pri njih nimajo zaviralnih posledic. Oba se strinjata, da je promet več kot zadovoljiv, saj imata že celo množico stalnih strank. Njuni

prodajni dovoljenji veljata izključno za domače pridelke, zato ne kupujeta ničesar od prodajalcev na debelo. Nasprotno, zgodaj zjutraj njuna očeta prodajata odvečno zelenjavo na pokriti tržnici drugim tržaškim zelenjavarjem.

Vprašali smo ju tudi, kaj gre najbolj v promet. Solata, sta dejala, solata in radič, pač odvisno od letnega časa. Sicer pa imata zdaj, pozimi, na voljo vse od ohrovt, cvetače in špinache prek vseh vrst radiča do endivije, zelja in celo zgodnjih redkvic. Pravita, da ju sedanja suša ni hudo prizadela, čeprav je treba posevke tu in tam tudi zalivati. Vsekakor pa je njuna ponudba še pestrejša poleti, ko je na voljo več kultur in ko obrodi tudi domače drevje, smokve in slive.

Takšno življenje (treba je vstajati ob petih zjutraj) kajpak ni lahko. Naj bo mraz ali pripeka, burja ali megla, Sandra in Pavel sta na tržnici od osme zjutraj do pol dveh popoldan, v popoldanskih urah pa ju čaka še delo na zemlji. Vendar se ne pritožujeta. Zaveš, da lahko počneš tisto, kar rad počneš in od tega tudi spodobno živiš, je spodbuda pri njunem poklicu, spodbuda, ki je »kriva« tudi tega, da ju boste le redko srečali čemerna ali namrščen. Njuna obraza sta namreč vedno nasmejana.

A. Š.

Na silki (foto Magajna): Sandra Stopper in Pavel Debelis pred svojima stojnicama na živilskem trgu pri Rusem mostu.

Na cesto so postavili že 10 milijonov vozil, Golf se ima zato za nekaj posebnega...

... s posebnimi prodajnimi pogoji...

DINCONTI

trst — ul. rosandra 2 (vogal ul. flavia) — tel. 281444

VOLKSWAGEN
je vreden zaupanja

ZVEZA SLOVENSКИH KULTURNIH DRUŠTEV

Dan slovenske kulture

Kulturni dom v Trstu - danes, 19. februarja 1989

MALA DVORANA, ob 17. uri

— Nagrajevanje literarnega natečaja KAKO SE POČUTIM V MANJŠINI

— Sodeluje režijanski kantavtor RINO CHINESE

OB 17.30

— Predvajanje prvega kratkometražnega koroškega igranega filma **Tevžej**

VELIKA DVORANA, ob 18.15

— Govor pesnika MARIJA ČUKA

— Predstava **Panoptikum** - PLESNI TEATER LJUBLJANA

Istočasno bo v baru Kulturnega doma srečanje za najmlajše s pesnikom MIROSLAVOM KOŠUTO ob izidu zadnje pesniške zbirke NA KRASU JE KRASNO. Sodelujejo animatorke ZSKD.

Izkupiček prireditve bo namenjen akciji za zavarovanje in obnovo bolnišnice Franje.

SLOVENSKI KLUB V TRSTU

Ulica sv. Frančiška 20/II

sklicuje

v torek, 21. t. m., ob 20.30

REDNI OBČNI ZBOR

na katerem bo obnovil svoj odbor in zastavil bodoče delo.

Vabljeni člani, sodelavci, prijatelji!

TK Galerija

Narodna in študijska knjižnica

Tržaška knjigarna

vabijo v **četrtek, 23. t. m., ob 18. uri** v prostore Tržaške knjigarne na predstavitev knjige

SLOVENSKI GLAS

in otvoritev razstave

KEMAL - 12 mesecev

Pevski zbor Vasilij Mirk Prosek-Kontovel

prireja

danes, 19. februarja, ob 17. uri v Kulturnem domu na Proseku

celovečerni koncert

zgornjevpavskega mešanega pevskega zbora iz Podnanosa.

Družino Ade in Darija Manina je osrečilo rojstvo prvorojenke **VALENTINE**

Z njima se veselijo Katja, Igor, Bruna in Marijan.

včeraj - danes

Danes, NEDELJA, 19. februarja 1989

MILOSLAV

Sonce vzide ob 7.01 in zatone ob 17.37

- Dolžina dneva 10.36 - Luna vzide ob 16.29 in zatone ob 6.37.

Jutri, PONEDELJEK, 20. februarja 1989

GOJSLAV

PLIMOVANJE DANES: ob 3.05 najnižje -18 cm, ob 8.36 najvišje 39 cm, ob 15.10 najnižje -60 cm, ob 21.47 najvišje 44 cm.

PLIMOVANJE JUTRI: ob 3.31 najnižje -23 cm, ob 9.06 najvišje 40 cm, ob 15.33 najnižje -59 cm, ob 22.06 najvišje 46 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 7,4 stopinje, zračni tlak 1026,4 mb raste, brezvetrje, vlaga 80-odstotna, nebo skoraj jasno, morje mirno, temperatura morja 8,2 stopinje.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Nedelja, 19. februarja 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30

Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

Dnevna služba - od 13.00 do 16.00

Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, UL. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

NABREŽINA (tel. 200466) - od 8.30 do 13.00 in od 13. ure dalje samo po telefonu za najnujnejše primere.

Od ponedeljka, 20., do sobote, 25. februarja 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Lonjerska cesta 172, Lungomare Venezia 3 (MILJE).

BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Lonjerska cesta

172, Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Lungomare Venezia 3 (MILJE).

BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Lungomare Venezia 3 (MILJE).

BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

LOTERIJA

BARI	30	47	15	90	49
CAGLIARI	61	23	89	78	88
FIRENCE	9	39	50	58	42
GENOVA	83	70	75	1	53
MILAN	43	46	3	74	1
NEAPELJ	22	63	83	16	15
PALERMO	41	28	34	40	89
RIM	57	78	13	73	17
TURIN	29	31	12	1	63
BENETKE	89	10	45	82	25

ENALOTTO

1 2 1 2 X 1 X X 1 2 2 2

KVOTE:

12	39.420.000.—
11	1.529.000.—
10	132.000.—

IMAM JIH ZA VSE OKUSE!

TRST Ul. Mazzini 51

0733-361

foto kino optika

0733-361

KD F. Venturini

priredi

GLAS IZ RIMSKIH MLINOV

Srečanje s **sen. Stojanom Spetičem**, edinim predstavnikom slovenske manjšine v italijanskem parlamentu

v soboto, 25. t. m., ob 20. uri

v Centru A. Ukmar-Miro pri Domju.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo. Jutri, 20. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopila violinistka MIRIAM FRED.

Teatro dei Fabbri - Ul. dei Fabbri 2 (v bližini Trga Hortis). Danes, 19. t. m., ob 11. uri bo na sporedu koncert skupine TRIESTE HARP ENSEMBLE - kvartet harf, ki ga sestavljajo: Serena Argentin, Lorena Bronzin, Nicoletta Sanzin in Patrizia Tassini.

razne prireditve

PD Mačkolje vabi na prireditev ob DNEVU SLOVENSKE KULTURE, ki bo danes, 19. februarja, ob 17. uri v srenjski hiši v Mačkoljah. Slavnostni govornik bo pisatelj in profesor Boris Pahor. S petjem in recitacijami bosta sodelovala otroški in dekliški zbor Slovenski šopek, s plesnim nastopom pa folklorna skupina iz Trebč.

KD Kraški dom vabi ob dnevu slovenske kulture na ogled enodejanke v narrečju DEŠTIN. Predstava bo danes, 19. februarja, ob 18.30 v občinski telovadnici v Repnu.

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu vabi jutri, 20. februarja, na SREČANJE TRŽAŠKIH DUŠNIH PASTIRJEV Z VERNIKI PRED ŠKOFIJSKIM MISIJONOM. Srečanje bo v Peterlinovi dvorani v Donizettijevi ulici s pričetkom ob 20.30.

Slavistično društvo vabi učitelje in profesorje slovenščine na predavanje prof. Franceta Žagarja BESEDILNE VRSTE PRI SPOROČANJU. Predavanje bo v petek, 24. t. m., ob 15.30 v Gregorčičevi dvorani v Trstu.

KD I. Grbec - Škedenj vabi v petek, 24. t. m., ob 20.30 na POSVETOVANJE S KOZMETIČARKO O NEGI KOŽE.

SKD Tabor - Opčine - DAN SLOVENSKE KULTURE v Prosvetnem domu na Opčinah v nedeljo, 26. t. m., ob 17. uri TO PEVČEVO SRCE JE. Zamisel Olga Lupinc.

TEČAJ

za izvajanje jezikovnih določb zakona o globalni zaščiti

1. predavanje v petek, 24. t. m.

PRAVNE OSNOVE PRAVICE DO RABE SLOVENSKEGA JEZIKA

2. predavanje v petek, 3. marca

METODE IN TEHNIKE SABOTAŽE PRAVICE DO RABE SLOVENSKEGA JEZIKA

3. predavanje v torek, 14. marca

METODE IN TEHNIKE UVELJAVLJANJA PRAVICE DO RABE SLOVENSKEGA JEZIKA

Vsa predavanja bodo v Gregorčičevi dvorani v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20, 2. nadstropje, ob 20.30.

Predaval bo prof. SAMO PAHOR.

Restavracija Križman v Repnu

vabi v soboto, 4. marca, in sredo, 8. marca, na

CELOVEČERNI ŽENSKI DIRENDAJ

z ansamblom Happy day. Za rezervacije tel. 327115 ali 327623.

gledališča

KULTURNI DOM

Slovensko stalno gledališče ponovi Cankarjevo LEPO VIDO v sredo, 22. t. m., ob 16. uri RED H ter ob 20. uri za RED K; v četrtek, 23. t. m., ob 16. uri za RED I in v soboto, 25. t. m., ob 20. uri za IZVEN.

V nedeljo, 26. t. m., ob 17. uri v izvedbi Bogdane Bratuž: Hermann Broch POVEST SLUŽKINJE ZERLINE.

VERDI

V torek, 21. t. m., ob 20. uri (red A) premiera Rossinijevega SEVILJSKEGA BRIVCA. Dirigent Spiros Argiris. Režiser Beppe De Tommasi. Ponovitve bodo trajale do 11. marca.

Prihodnji petek ob 20.30 bo na sporedu baletna predstava v spomin na Puccinija, Rossinija in Verdija v izvedbi baletne skupine gledališča Verdi.

Nedeljski koncerti. Danes, 19. t. m., se bo ob 11. uri v mali dvorani gledališča Verdi pričel ciklus Nedeljskih koncertov, ki bo trajal do 9. aprila. Poleg že znanega komornega orkestra, ki ga vodi Severino Zannerini, bo nastopil ansambel Insieme Cameristico pod vodstvom Alessandra Bevilacqua. Vstopnice so na prodaj po stari ceni 5000 lir pri blagajni gledališča.

ROSSETTI

Danes ob 16. uri (red 2. nedelja) bo gledališka skupina Teatro iz Rima ponovila Brechtovo delo GALILEJEVO ŽIVLJENJE. Nastopa Pino Micol. Režija Maurizio Scaparro. V abonmaju odrezek št. 6. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni gledališča Protti.

Teatro Stabile v sodelovanju s Tržaško pokrajino bo v torek, 28. t. m., in v sredo, 1. marca, predstavil Lindsay Kemp Company v SEN POLETNE NOČI v priredbi in izvedbi L. Kempa. 4. in 5. marca pa bo na sporedu MOMIX SHOW s skupino Momix Dance Theatre. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Od 21. do 26. t. m. bo gledališče Porta Romana predstavilo NAJA, delo in režija Angela Longonija. V abonmaju odrezek št. 7. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

CRISTALLO - LA CONTRADA

Danes ob 16.30 bo gledališka skupina Filodrammatici iz Milana ponovila DVE FARS DARIA FOJA. Režija Giorgio Gallone. V glavnih vlogah nastopajo: Silvano Piccardi, Milvia Marigliano, Riccardo Pradella, Adriana De Guilm. Prodaja vstopnic pri UTAT.

Od 21. do 28. t. m. bo baletna skupina gledališča Verdi predstavila ciklus baleto za šole v gledališču Cristallo s pričetkom ob 10.30. Cena vstopnice je 2000 lir. Rezervacije sprejemajo pri blagajni gledališča Verdi.

kino

ARISTON - 16.00, 22.00 **Un pesce di nome Wanda**, kom., VB 1988; r. C. Crichton; i. J. Clesse, J. Lee Curtis.

EXCELSIOR I - 17.00, 22.15 **Alien Nation - Nazione di alieni**, fant., r. G. Baker; i. J. Caan, S. Stamp.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.30, 21.45 **Compagni di scuola**, kom., r. C. Verdone; i. C. Verdone, E. Giorgi, C. De Sica.

NAZIONALE I - 15.30, 22.15 **Nudo e crudo**, kom., r. R. Townsend; i. Eddie Murphy.

NAZIONALE II - 16.15, 22.15 **Una botta di vita**, kom.; i. Alberto Sordi.

NAZIONALE III - 15.30, 22.15 **Chi ha incastrato Roger Rabbit**, kom., ZDA 1988, r. R. Zemeckis; i. B. Hoskins, C. Lloyd.

NAZIONALE IV - 16.15, 22.15 **Imagine**, i. John Lennon.

GRATTACIELO - 16.30, 22.15 **Cocktail**, r. R. Donaldson; i. T. Cruise, B. Brown.

MIGNON - 15.00, 22.15 **S.O.S. Fantasmil**, kom.; r. R. Donner; i. B. Murray, K. Allen.

EDEN - 15.30, 22.10 **Taboo American Style**, porn., □□

VITTORIO VENETO - 15.15, 22.00 **Con-giunzione di due lune**, dram., ZDA 1988; r. Z. King; i. S. Fenn, R. Tyson.

CAPITOL - 16.30, 22.00 **Fantozzi va in pensione**, kom., It. 1988; r. N. Parenti; i. P. Villaggio.

LUMIERE FICE - 16.30, 22.00 **L'isola di Pascali**, kom., VB 1988; r. J. Dearden; i. B. Kingsley, H. Mirren.

ALCIONE - 16.00, 22.10 **Salto nel buio**, ZDA 1987; r. J. Dante; i. D. Quaid, M. Short.

RADIO - 15.30, 21.30 **I piaceri di una donna di classe**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

čestitke

Te dni je praznovala 18. rojstni dan KATJA KOMAR. Vse naj, naj, naj ji želijo vsi, ki jo imajo radi.

Danes praznuje ROBERT GERDOL 16. rojstni dan. Vse najboljše mu želijo starši in brat Maurizio.

Jutri bo upihnil tri svečke naš mali EDVIN. Vse najboljše in da bi bil tako priden in ubogljiv mu iz srca voščijo mama Majda, tata Darjo, sestra Alenka in nona Zora.

Jutri se bo EDVIN veselil, ker bo ugasnil tri svečke na svoji torti. Se veliko takih dni mu želi nona Albina. Tete in strica iz Prečnika pa mu pošiljajo koš poljubčkov.

KATERINA FERI iz Šentmavra je te dni praznovala 88. rojstni dan. Da bi se vrsto let ostala čila in zdrava med svojimi dragimi ji z Opčin kliče sin Anton z družino. Moškemu pevskega zboru iz Šentmavra naj gre zahvala za prijeten večer.

Na hribu v Medji vasi hiša stoji, notri prijazna in ubogljiva BOGOMILA živi. Srečo in zdravja uganj kdo ti želi?

Draga GIULY! Ob tvojem rojstnem dnevu ti želimo vse najboljše tvoji fans.

razstave

V galeriji Cartesius je do 2. marca na ogled razstava slikarja Carmela Nina TROVATA.

V galeriji Tommaseo (Ul. Monte 2/1) je do 1. marca odprta razstava slikarke ROSENHOLZ.

SKD Tabor, Opčine - Prosvetni dom v torek, 21. t. m., ob 20.30 odprte razstave olj JOŽETA CESARJA. Predstavitev prof. Milko Rener, na večeru sodeluje Trio Marcossi - flavta, Urdan - klarinet in Cesar - fagot.

mali oglasi

OSMICO odpre Sonja Štrajn - Mačkolje, Križpot 84.

OSTROUSKA ZVONKO - Zagradec 1, je odprl osmico. Toči teran in belc vino.

V OSMICI pri Kukučevih v Doberdobu je na voljo še nekaj domače pijače in svinjskih dobrot. Pohitite!

POCENI prodam praktično novo belo lakirano pohištvo za enoposteljno spalnico. Tel. 572734.

FIAT 127, letnik 1980, v izredno dobrem stanju, prodam po ugodni ceni. Tel. 0481/85344 po 19. uri.

UNIVERZITETNA ŠTUDENTKA išče v Gorici mitem sobo s kopalnico z možnostjo souporabe kuhinje. Tel. 040/211016.

SKLAD M. ČUK razpisuje 2 delovni mesti vzgojitelja/ice v vzgojno-zaposlitvenem središču na Opčinah: 1. začasno delovno mesto za dobo 5 mesecev, 2. stalno delovno mesto. Interesenti naj pošljejo prošnje s svojim naslovom in kratkim življenjepisom na: Sklad M. Čuk, P/P 2046, 34016 Opčine.

ZADRUGA VESNA išče najemnika za vodenje gostilne v Miljah. Interesenti naj telefonirajo na št. 274449 po 20. uri.

LEKCIJE iz matematike, fizike in elektronike nudi univerzitetni študent. Tel. 302748 ob večernih urah.

SLOVENSKA DRUŽINA kupi hišo, 70 kv. m, z vrtom v dolinski občini ali na Krasu. Tel. 281248 - v večernih urah.

23-LETNO DEKLE išče katerokoli zaposlitev. Tel. 229402.

FIRMA import/export išče uslužbenca/ko z opravljenim vojaškim rokom, z izkušnjo na tem področju, s perfektnim znanjem slovenščine, srbohrvaščine in po možnosti tudi angleščine, z vozniškim dovoljenjem, prost/a za morebitna potovanja v tujino. Pismene ponudbe na Oglasni oddelk Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Import/export".

ZA NOVO GOSPODARSKO POBUDO (industrija) iščemo mlade in za ukupno pripravljenosti ljudi, po možnosti s tehnično izobrazbo. Ponudbe s kratkim opisom delovnih izkušenj in izobrazbe poslati do 20. t. m. na uredništvo Primorskega dnevnika v Gorici, Ul. XXIV Maggio 1, 34170 Gorica, pod šifro "Tovarna".

SPREJMEM delo čistilke, samo resne ponudbe. Tel. 870394.

IŠČEM majhno opremljeno stanovanje v najem v Trstu ali okolici s telefonom. Tel. 228538 ob urah obedov.

PRODAM zbirko novih znakov od leta 1966 do 1980 in zbirko rabljenih znakov. Interesenti naj telefonirajo na št. 040/220304 ob večernih urah.

PRODAM stanovanje, 130 kv. m pri Sv. Justu. Tel. 362311 v večernih urah.

SOLIDNO tržaško podjetje zaposli formirano dinamično in vestno tajnico, izkušeno v mednarodni trgovini. Obvezno znanje vsaj angleščine, orientativna starost 25/30 let. Pismene ponudbe na Oglasni oddelk Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Executive".

IŠČEM zazidljivo zemljišče v dolinski občini, v Bazovici ali Padričah. Tel. 280591 - zvečer.

ZA VSAKOGAR NEKAJ POSEBNEGA

optika

kontaktne leče

Ul. Buonairotti 6 (pr. Ul. Rossetti) TRST Telefon 77-29-96

Janko Malle ob Gledališki skupini Gorica na Večeru s Koroško

Koroški Slovenci iščejo dialog

Tretja od prireditev Zveze slovenskih kulturnih društev ob letošnjem praznovanju slovenskega kulturnega praznika je bila predinoči posvečena kulturnemu utripu in doživljanju v manjšinski stvarnosti. Posredno tudi naši, čeprav je Večer s Koroško s poezijo in kritičnim razmišljanjem neposredno obravnaval današnji trenutek slovenske manjšine v Avstriji.

Gledališka skupina Gorica je s postavitvijo poezije pesnika Andreja Koka Kamen molka v režiji Janeza Povšeta z gledališko dovršenim nastopom in neposredno pesniško govorico podala čutenje, iskanje in obup pesnikovega doživljanja usode Slovence na Koroškem. Skupina devetih recitatorjev je na tem prvem javnem nastopu v Gorici, potem ko je z isto predstavo že gostovala v Celovcu in Novi Gorici ter na goriškem učiteljski, pokazala kakovostno rast in sposobnost uprizorjanja že zahtevnejših postavitev.

Obsesivno ponavljajoč se verz "napisi padajo, padajo" je ponazarjal tesnobo pesnika v težkem manjšinskem vsakdanu. Stanje na Koroškem je danes res krizno, preti nevarnost malodušja in zapiranja v varno toda brezperspektivno zavetje tradicionalne prosvetne kulture, je dejal tajnik Slovenske prosvetne zveze v Celovcu Janko Malle, ki ga je predstavil predsednik ZSKD za Goriško Rudi Pavšič. Koroški Slovenci so vložili vso svojo moč v bitko proti narodnostnemu ločevanju v šolstvu, toda bitko so izgubili. Znotraj manjšine se je izkazalo, da ni enotne strategije, je dejal Malle, da je del koroških Slovencev pripravljen na kompromise in popuščanje na-

Predsednik ZSKD Rudi Pavšič in gost večera Janko Malle (foto Marinčič)

čelnim vprašanjem. Pristanek poslanca Smolleja na narodnostno segregacijo v šolstvu je tako na mah razblinil velik kulturni in politični kapital. Osnovni problem je torej v ločevanju, v gledanju na stvarnost skozi toga ideološka in strankarska očala. Oddod izvira malodušnost in nezaupanje ljudi v slovenske politične vrhove.

Perspektiva za izhod iz sedanjega težkega trenutka, je dejal Malle, je v profesionalnem in ne ideološko pogojenem pristopu do kulturne, gospodarske in drugih dejavnosti; je v ustvarjanju kulture dialoga, tako med Slovenci na Koroškem kot v odnosu do nemško govoreče večine, kjer imajo Slovenci v intelektualcih, Cerki in

mladinskih organizacijah vnete zavezničke; je v pozornosti na kvaliteto in odpiranju v avstrijski in vseslovenski prostor, zato da bi koroški Slovenci ne ostali izsušena veja našega naroda. Današnji trenutek je kočljiv, toda kažejo se nekateri pozitivni znaki. Med temi je Malle navedel nov stvarnejši in nestrankarski pristop mladih pa tudi oblikovanje skupne liste Drugačne Koroška za deželnozborske volitve, ki bodo 12. marca.

Informacija o stanju in problemih, ki so v marsičem zelo sorodni našim, je seveda izzvala vrsto posegov in vprašanj občinstva. Škoda le, da ni bilo na tako zanimivem večeru številnejše.

Odprto pismo sindikatov o reorganizaciji prevozov

Nedavne podražitve vozovnic na avtobusih v mestnem prometu (kmalu pa se bodo vozovnice podražile tudi v medkrajevem) so spodbudile sindikalne predstavnike delavcev v prometu CGIL/CISL/UIL, da so predsedniku Pokrajine in odborniku za prevoze te dni naslovili pismo, v katerem opozarjajo na velike zamude glede izvajanja deželnega zakona št. 41/86 in posebej na potrebo, da se vendarle zaključijo postopek združevanja javnih avtobusnih podjetij v pokrajini.

Sindikati posebej opozarjajo na neizvajanje členov št. 8, 9, 10, 11 in 15 omenjenega zakona in ugotavljajo, da bi ob smotrnejši organizaciji prevozov najbrž bilo nepotrebno uvajati podražitve vozovnic.

Sindikati napovedujejo vrsto protestnih akcij, v kolikor pokrajinska uprava ne bo v kratkem poskrbela za odpravo zamud glede izvajanja omenjenega zakona in za odpravo mrtvila, ki vlada na področju reorganizacije prevozov.

Vprašanje združevanja, oziroma poenotenja javnih podjetij je na dnevnem redu že več kakor deset let.

Dopolnilna blagajna v podjetju Safica?

Za petino zaposlenih v tovarni Safica v Gradežu - gre za tovarno znanih ribjih konzerv - naj bi od marca dalje začela veljati dopolnilna blagajna, za tri leta. V takem položaju naj bi se znašlo okrog štirideset od skupno dvestopetdesetih delavcev. Jutri zvečer bodo o prošnji, oziroma predlogu,

ki ga je podjetje naslovilo sindikalnim zvezam in združenju industrijcev, razpravljali na sestanku. O razlogih predvidenega ukrepa še ni na razpolago točnih informacij, vendar se zdi, da namerava podjetje, ki ima sicer sedež v Milanu, opraviti obsežnejšo prenovu v obratu v Gradežu.

Podpore za brezposelne

Patronat CGIL-INCA obvešča, da lahko vsi delavci, ki nimajo stalne zaposlitve in ki so v letu 1988 presegli bili zaposleni več kakor 78 delovnih dni, zaprosijo, do vključno 31. marca 1989 za podporo, ki je namenjena brezposelnim. Podrobnejše informacije nudijo v uradih INCA v Gorici, Trzinu, Gradežu in Krmini.

razna obvestila

V Štandrežu bo 4. marca družabnost ob mednarodnem dnevu žena. Prireja jo KD Oton Župančič. Prijave pri Marti (tel. 21407).

KD Briški grič prireja praznovanje ob dnevu žena v soboto, 4. marca, pri Terčiču v Podsabotinu. Vpis do konca februarja pri Danici (Klanec, tel. 884110) in Ančki (Ščedno, tel. 884182).

Ženski odsek KD Danica prireja v soboto, 4. marca, večer ob dnevu žena v kulturno-športnem središču na Vrhu. Vpisujejo Irena, Marjeta in Boža.

Društvo slovenskih upokojencev obvešča, da je še nekaj prostih mest za avtobusni izlet v Istro. Interesenti naj se zglasijo pri poverjenikih.

Slovenske sekcije VZPI in Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja na Goriškem prireajo 18. marca ob 20. uri tovariško srečanje z večerjo in glasbo v hotelu Sabotin v Solkanu. Vpis pri tajnikih in predsednikih sekcij po vaseh.

Kmečka zveza obvešča, da 28. februarja zapade rok za predstavitev prošnje za dopolnilno odškodnino (indennità compensativa).

čestitke

David Starc praznuje danes 20. rojstni dan. Čestitajo mu Divna, Giuseppe in Raffaella z Jazbin.

kino

Gorica

CORSO 15.00-22.00 »Cocktail«.

VERDI 15.30-22.00 »Moonwalker«. Igra Michael Jackson.

VITTORIA 16.00-22.00 »Raffinati piaceri bolognesi«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 15.30-22.15 »Moderns«. režija A. Rudolph.

EXCELSIOR 14.00-22.00 »L'orso«.

Nova Gorica

SOČA 16.00 »Udarc nazaj«. 18.00-20.00 »Sprožilec«.

ŠEMPETER 18.00-20.00 »Leteči banditi«.

DESKLE 17.00-19.30 »On je moje dekle«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Al Giardino, Verdijev korzo 57 - tel. 531879.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Občinska lekarna - Ul. A. Manlio 14 - tel. 480405.

pogrebi

Jutri v Gorici ob 9.30 Matilde Marega vdova Bandelli iz bolnišnice San Giusto na glavno pokopališče, ob 12.30 Fiorentino Levante iz splošne bolnišnice v cerkev v Stražicah in na glavno pokopališče.

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega

Antona Drufovke

se toplo zahvaljujemo zastopstvu bivših španskih borcev, garibaldincev in vsem, ki so z nami sočustvovali.

Družina Drufovka

Grojna, 19. februarja 1989

Bager in plug pregnala vidca s travnika prikazovanj v Fari

Lastnik zemljišča pri Fari, kjer fotograf Vittorio Spolverini trdi, da vsak dan videva Marijo, se je včeraj naposled naveličal. Že dalj časa je namreč zaman protestiral, ker so mu, sicer v zadnjem času vedno manj številni vidčevi privrženci, uničevali travnik. Tako se je včeraj navsezgodaj z bagerjem in traktorjem odpravil na "Marijin travnik" in najprej izravnal grivo na kraju videnj, nato pa s plugom zaoral v zemljo in jo dodobra razril. Pred tem je premaknil na bližnjo občinsko parcelo križ, Marijine kipce, cvetje, svečke in vse kar so Spolverini in njegovi privrženci nagrmadili na njegovem zemljišču. Da ne bi bilo nadaljnjih nesporazumov je lastnik z bodečo žico ogradil svojo lastnino.

Spolverini je prihitel na kraj, vendar prepozno, da bi se še sam postavil pod plug, kot je izjavil, da bi bil naredil, ko bi ga bili pravočasno obvestili o dogajanju. Mrežo je označil kot

"Berlinski zid", s katerim ga hočejo ločiti od Marije. Prikazovanja se bodo tako morala preseliti nekaj deset metrov stran, na občinsko parcelo. Spolverini se je hoče nočes moral sprijazniti z novimi okoliščinami in je menda že zaprosil Občino Fara za dovoljenje, da zasede javno zemljišče. Vprašanje je ali mu bodo ugodili.

Prireditve za pomoč Armeniji

Goriška pokrajinska uprava pripravlja v torek, 28. t. m., glasbeno prireditev v okviru pobud za zbiranje pomoči za Armenijo. V Verdijevi dvorani bo devet ur trajajoči koncert rock glasbe, pantomimike, jazza. Spored bo od 15. do 24.30.

K pobudi je pristopil tudi pokrajinski odbor ustanove Unicef.

Popili so 400 kozarčkov in šli zbuditi policijo

Na goriškem sodišču so te dni obravnavali dogodek, ki je pred sedmimi leti v Gradežu povzročil nemalo hrupa, pa tudi zabave. Skupina petih avstrijskih in nemških turistov se je takrat proslavila s podvigom, ki bi upravičeno sodil v film "Amici miei". Peterico so sestavljali Avstrijci 46-letni Gunther Seifert iz Linza, 40-letna Franz Zonte in Rudolf Roth z Gradca ter Nemca 47-letni Manfred Hubert in 28-letni Johann Cristof iz Münchna. Vsi so tako rekoč iz višjega sloja, toda med počitnicami so se sprostiti, kot se najbrž čez leto doma ne morejo. Pri nas so se navdušili za vino z mineralno vodo in tako nekega večera med obhodom gradeških lokalov pospravili kakih 400 "špricarjev".

Vesela družba je zbrala krog sebe še nekaj prijateljev in začela na ves glas razgrajati prav pred gradeško policijsko postajo. Sredi noči prebujeni policisti so seveda prihiteli na cesto, ne da

bi si nadeli uniforme in skušali vzpostaviti red. Toda njihov videz ni prepričal veseljakov, da imajo opravka z možni postav, tako da se je vpitje, zabavljanje in prerivanje nadaljevalo, dokler ni priskočila na pomoč še policijska izvidnica, tokrat seveda v uniformi. Turisti so preživeli noč na hladnem, včeraj pa se je zadeva zaključila še na sodnji. Zaključek je bil zanje ugoden, saj je po sedmih letih potekel rok za sodni pregon.

V soboto v Ronkah prireditve ob dnevu kulture

Slovenci v Laškem bodo dan slovenske kulture počastili v soboto, 25. februarja, na prireditvi, ki bo ob 20. uri v občinski sejni dvorani v Ronkah. Kulturni večer prirejata Posvetovalna komisija za vprašanja slovenske manjšine pri javnem večnamenskem kulturnem središču v Ronkah in kulturno društvo Slovencev v Laškem Jadro.

Na sobotni prireditvi bo nastopil moški pevski zbor F. Venturini od Domja in harmonikar Corrado Rojac. Slavnostni govor bo imel Filibert Beneditič.

včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada v tednu od 12. do 18. februarja.

RODILI SO SE: Alice Rossi, Mattia Danielis, Giada Maurenzi, Nicola Destro, Sara Komic, Elton Medeat, Daniele Bizaj, Salvatore De Simone, Veronica Rivas.

UMRLI SO: 67-letni upokojenec Oreste Pertout, 76-letni upokojenec Rudi Zavadlav, 40-letna delavka Rosa Ponte, 93-letni upokojenec Alojz Leghissa, 21-letni delavec Riccardo Bait, 70-letni upokojenec Carlo Gianlorenzo, 84-letna upokojenka Eleonora Visintin, 83-letni upokojenec Giuseppe Visintin, 79-letni upokojenec Anton Drufovka, 74-letni upokojenec Otello Lanzilao, 58-letni upokojenec Olivio Zio, 87-letna gospodinja Ana Gombač, 77-letna gospodinja Ilde Ferrari, 70-letni upokojenec Renato Blazic, 85-letna upokojenka Maria Teresa Sclauzero.

OKLICI: podčastnik Antonio Cuppone in gospodinja Maria Immacolata Napoli, zidar Maurizio Polo in uslužbenka Alessandra Tangolo, delavec Giancarlo Nama in gospodinja Marcella Caudek, policijski agent Gianpaolo Ragni in uslužbenka Beatrice Masin, finančni stražnik Arcangelo Maurizio Picci in biologinja Giuseppina Naro.

Priznanje, ki ga je ob podelitvi Prešernove nagrade doživela diplomatska naloga

ANE GRAVNAR in VERE ČEŠČUT

je tudi nam v iskreno zadoščenje.

Kolegice in kolega s Pedagoške akademije

Taborniki Rodu modrega vala

vas vabijo na

TIHI OGENJ

danes, 19. t. m., ob 17. uri v Kulturnem domu v SOVODNJAH

KULTURNI DOM GORICA

V okviru ciklusa Srečanja z avtorji bo pisatelj in politični delavec

FRANC ŠETINC

predstavil svoje najnovejše delo

VZPON IN SESTOP

Pisatelj bo predstavil prof. Ivan Bratina.

V četrtek, 23. februarja, ob 18. uri v Kulturnem domu v Gorici.

GOTOUR

POTOVALNI IN TURISTIČNI URAD

sporoča cenjenim klientom, da se bo preselil v nove prostore v

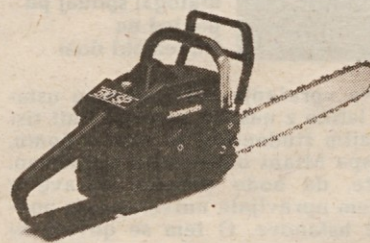
ULICI NAZARIO SAURO 12 (nasproti sodišča)

Nova uprava nudi potovanja največjih domačih in tujih tour-operaterjev

- Posebni programi za zaključene družbe in skupine
- Potovanja z ljubljanskega letališča
- Izleti in ekskurzije

V čast nam bo, če nas boste obiskali v novih prostorih:

GOTOUR, GORICA - UL. N. SAURO 12 - TEL. 531213 - TELEX: 461039

Agromarket

GORICA

Ul. Favetti 5 - Telefon (0481) 531741

TRAKTORJI

Landini

POSEBNA PONUDBA MOTORNH ŽAG NAJBOLJŠIH ZNAMK PO TOVARNIŠKIH CENAH V MESECU FEBRUARJU.

Pokrajinski kongres posoške KPI: poudarjena usmeritev k prenovi partije

V Gradežu, v tamkajšnji kongresni dvorani se je v petek zvečer pričel 15. pokrajinski kongres posoške KPI. Nadaljeval se je včeraj v Gorici, zaključil pa se bo danes. Kongres sodi v okviru priprav na 18. vsedržavni kongres, ki bo točno čez mesec dni.

Izbira Gradeža za začetek pomembnega zborovanja ni bila naključna, so povedali na petkovem uvodnem delu zasedanja, ki ga je vodil senator Nereo Battello. Gradež je emblematičen primer nemoči političnih strank, oziroma vsiljevanja določenih formul za vsako ceno. V desetih letih so si nabrali že tri komisarske uprave.

Zborovanje, ki se ga je udeležilo okrog štiristo delegatov iz raznih sekcij in lepo število gostov, se je pričelo z nagovorom Aleksandre Devetak, ki je udeležence pozdravila v italijanščini in slovenščini, takoj zatem pa se je pričelo branje obsežnega in dokaj izčrpnega poročila dosedanjega pokrajinskega tajnika Enza Bucovinija. Dokument je izhodišče za včerajšnjo in današnjo razpravo.

V prvem delu poročila je govor o splošnih, lahko rečemo vsedržavnih in evropskih vprašanjih, o vlogi partije v spreminjajoči se družbi, o iskanju novih poti, o graditvi enotnosti levece, o graditvi Evrope in evropskega združevanja, o miru in solidarnosti v svetu, o nujnosti drugačnega pristopa za reševanje vprašanj zdravstva in varstva okolja, skrbi za ogrožene skupine. V drugem in sklepem delu poročila pa je Bucovini govoril o bolj specifični in krajevni problematiki, tako na Goriškem, kakor v deželi. V to problematiko sodi tudi priznanje jezikovnih in narodnih manjšin ter njihovo ovredno-

tenje, za kar si KPI prizadeva na različnih nivojih. Posebej je omenil položaj slovenske narodnostne skupnosti, za katero KPI zahteva, da se čimprej odobri globalni zaščitni zakon, ki naj prizna posebno kulturno identiteto tej skupnosti in omogoči njen nemoten razvoj. "Zakon mora biti takšen, da se bo z njim strinjala manjšina," je v svojem posegu naglasil Bucovini, ki je zatem omenil številne pobude KPI na raznih nivojih in prizadevanja ter priporočila mednarodne skupnosti za pravično reševanje teh vprašanj. "Vprašanje zaščite Slovencev pa ni samo vprašanje izglasovanja zakona. To je tudi vprašanje omikane rasti civilne družbe, to je premagovanje vseh ovir in predsodkov, prepojenih z nacionalistično miselnostjo."

Veliko pozornosti je pokrajinski tajnik namenil tudi obravnavi gospodarskih vprašanj, bodisi za ugotavljanje trenutnega stanja in možnosti razvoja, kakor tudi zaviralnih elementov, in tudi viziji razvoja goriške pokrajine in dežele v devetdesetih letih. Na tem področju bo treba tudi s sodelovanjem drugih naprednih sil nadoknaditi velike zamude. Ustrezno se je treba pripraviti na gospodarsko integracijo, ki bo pomenila enkratno možnost za razvoj in utrditev tukajšnjega gospodarstva.

Bucovini je posebej omenil nekatera področja v gospodarstvu (zlasti podjetja z javno udeležbo), kjer ni opaziti pozitivnih premikov, čuden način reševanja kriznih podjetij, težave v zdravstvu in na področju varstva okolja.

Težave pri upravi nekaterih krajevnih ustanov, med njimi tudi goriške

občine, je označil kot posledico politike poenostavljanja, oziroma poenotenja upravnih koalicij. "Taka praksa ne služi boljšemu in hitrejšemu razreševanju odprtih vprašanj."

Bucovini ni štedil s kritiko na račun socialistične stranke, vendar je istčasno opozoril tudi na pozitivne znake, ki jih je zaznal v vrstah PSI.

V sklepnem delu poročila je govoril o dilemah, ki danes pretresajo italijansko in tudi druge partije. Družbene razmere terjajo prenovu partije, istčasno pa je prisoten nekakšen strah pred novim, bojazen, da bi izgubili dosedanje identitete. Vendar je treba stopiti na to novo pot, čeprav je težavna, zaključuje poročilo.

Poleg delegatov so se 15. pokrajinskega kongresa v uvodnem delu udeležili tudi predstavniki nekaterih ustanov (Pokrajine) in političnih strank (KD, PSI, PLI), sindikalnih zvez, boričevskih organizacij, Zveze komunistov Slovenije. Delegacijo ZKS je vodil član CK ZKS Peter Bekeš.

Že v petek zvečer so se dogovorili za nadaljnji potek kongresa in izvolili člane štirih delovnih skupin (med drugim tudi skupine za vprašanja evropskega združevanja) ter zadostili nekaterim drugim statutarnim zadevam.

Priprave na pokrajinski kongres KPI, ki se bo sklenil danes v deželnem avditoriju s poročilom člana vsedržavnega vodstva Massima Minuccija, so bile zelo obsežne. V nekaj tednih se je zvrstilo devetintrideset sekcijjskih kongresov na katerih je sodelovalo okrog tisoč članov partije.

Premiera dramske skupine Osem žensk v soboto in nedeljo v Kulturnem domu v Sovodnjah

Prizor z vaj dramskega odseka KD Sovodnje

(Foto Lutman)

Osem žensk Roberta Thomasa. S to napeto zgodbo se bodo članice dramskega odseka KD Sovodnje prihodnjo soboto in nedeljo predstavile pred domačim občinstvom. Delo je režiral Emil Aberšek, ki že vrsto let uspešno vodi tudi dramsko skupino prosvetnega društva Štandrež in ki je lani v Sovodnjah postavil na oder Zgodbe o Butalcih.

Napeta zgodba, saj gre za neke vrste kriminalko, je po svoje vplivala na sam potek in pripravo predstave. Vanjo je bilo vloženo veliko dobre volje in dela, bilo pa je zraven, kakor smo slišali od amaterskih igralk, tudi precej in preveč smole. Prvotni namen je

bil, da igro naštudirajo že do lanske pomladi. Stvari pa so šle precej drugače od predvidevanj.

Pomembno je, da so pobudo vendarle speljali do konca in da bomo sovedenjskih Osem žensk lahko gledali in poslušali že v soboto in nedeljo, v Kulturnem domu v Sovodnjah.

Po nekajletnem premoru se tako spet obnavlja v Sovodnjah amaterska gledališka dejavnost. Po izkušnjah z igro R. Thomasa bo delo v prihodnji sezoni bolj skleno.

Odrska dejavnost v Sovodnjah je bila pred leti precej živahna. Takrat se je skupini posvečal Laci Cigoj.

Po nedavnem občnem zboru

Potrjeno dosedanje vodstvo združenja industrijcev API

Pri združenju malih industrijcev (API) so se odločili za nadaljevanje dosedanje usmeritve, oziroma za potrditev skoraj celotnega dosedanjega vodstva. Predsednik združenja bo tudi v prihodnje geometer Marruccio De Marco, podpredsednika bosta Cesare Fumo in Alferio Furlan. V izvršilnem odboru so še Dario Mulitsch, ki odgovarja za področje kemične industrije, Enrico Schmucker in Radojko Starec za področje kovinskopredelovalne industrije in Fabrizioo Manganelli za področje slaščičarske industrije. Člani odbora so še Alberto Alberti, Lucio Baldini, Walter Bertolini, Alessandro Caprara, Valter Corazza, Glauco De Giusti, Diego Fiore, Nadia Lepore, Edoardo Noioso, Pierbruno Rosso, Daniele Scandolo, Ezio Tavasani, Doris Tirel in Ermanno Venica. Dosedanja podpredsednica združenja Nadia Lepore se je zaradi družinskih in delovnih obveznosti odpovedala dosedajni funkciji.

Ponovna potrditev skoraj celotnega vodstva je izraz volje, da združenje

nadaljuje z dosedanjim politiko, ki se je pokazala kot zelo uspešna, zlasti kar zadeva nastajanje novih gospodarskih pobud in povečevanje ter posodabljanje obstoječih dejavnosti.

V združenju API je včlanjenih okrog dvesto industrijcev v pokrajini.

Jutri v Štandrežu o upepeljevalniku

Prihodnji tedeh se bosta sestala dva rajonska sveta. Jutri bo na vrsti Štandrež, kjer se bodo rajonski svetovalci sestali na svojem sedežu ob 20. uri. Svetovalci bodo vzeli v pretres problem onesnaževanja goriškega občinskega upepeljevalnika in zgraditev novega balinarskega igrišča pri občinski telovadnici.

V torek ob 20.30 pa se bo v osnovni šoli v Ul. Brigata Avellino sestal rajonski svet za Madonnino, ki bo tudi razpravljaval o onesnaževanju okolja.

Tudi leta 1953 je bila mila zima

Marca pa je zapadlo 30 cm snega

Naši bralci očitno z zanimanjem in zelo pazljivo prebirajo članke o vremenu in o letošnji nenavadni zimi, brez padavin, brez sneženja. Čeprav je sveti Valentin, prvi pomladin, že za nami, pa se z vremenom nikoli ne ve. Sneg se na Goriškem lahko pojavi tudi sredi marca in lahko še kasneje. "Ni treba, da prelistavate stare kronike," nam je te dni dejal Lojze Nanut, gostilničar s Pilošča, ki nas je obiskal v redakciji in iz žepa potegnil sliko, z datumom 7. 3. 1953. Tudi tisto leto je bila mila zima, potem pa je naenkrat pritisnil hud mráz. Prve dni marca je zapadlo 30 centimetrov snega, toliko, da so na Pilošču v Štandrežu lahko brez težav postavili dva orjaška snežaka. Lastnik fotografije — Lojze Nanut — je možakar, ki je zlezal večjemu snežaku na ramo in ga pokriva s klobukom. Marsikdo od naših bralcev se bo prepoznal v nasmejani družini na sliki. Opozorili bi seveda tudi na takratno smučarsko opremo. Kakšna razlika z današnjo. Seveda ne gre pozabiti, da je bilo to pred šestintridesetimi leti.

Zbor Rupa-Peč pel v Železnikih

Zbor Rupa-Peč, ki ima že vrsto let redne stike in izmenjave s kulturnimi društvi in skupinami iz raznih krajev v škofjeloški občini, je prejšnjo soboto gostoval v Železnikih na prireditvi v počastitev slovenskega kulturnega praznika. Pod vodstvom Zdravka Klanjščka je zapel venček umetnih in ljudskih pesmi, zaključil pa z Zdravljico. Zbor in okolje iz katerega izhaja je poslušalcem v verzih predstavil Lenart Košič, eden najstarejših in najbolj zvestih pevcev rupenskega zbora.

Na kulturni prireditvi so poleg pevcev iz zamejstva nastopili še moški nonet Ratitovec in dekleta iz Bukovice ter recitatorji.

Goste iz zamejstva so v Železnikih zelo tople sprejeli. "Zares lepo gostovanje, ki nam bo ostalo v prijetnem spominu," je splošno mnenje.

Obisk in nastop zbora v Železnikih sodi v okvir kulturnih izmenjav med poštenima občinama Sovodnje in Škofja Loka.

Veliko zanimanje za natečaj Seghizzi

Po nedavnem občnem zboru so v odboru pevskega združenja Seghizzi porazdelili funkcije. Predsednik bo še naprej Giovanni Vezil, ob njem pa so v odboru Emidio Tasca, Roberto Susterini, Giorgio Grandi, Paolo Boro, Paolo Fornasetti, Paolo Brumat, Elio Devetak in Michele Moise. Zbor Seghizzi se intenzivno pripravlja na dve zahtevni turneji: od 15. do 21. maja bo v Vilnius v Litvi nastopil na tednu religiozne glasbe, prejel pa je tudi povabilo za vrsto koncertov v Armeniji.

V prihodnjih dneh bodo tudi opravili selekcijo za mednarodni pevski natečaj, ki bo poleti v Gorici. Letos se je prijaviло rekordno število zborov iz kar 17 držav.

Kraški krti odprli novo jamo Najdba keramike in živalskih kosti

Med odpiranjem in čiščenjem vhoda

(Foto Klemše)

Kraški krti — v mislih imamo seveda člane jamarskega kluba — so v zadnjih mesecih izredno aktivni in uspešni. Poleg merjenja in vnašanja v deželni kataster že odkritih in znanih jam, sodelovanja pri raznih raziskovalnih akcijah zlasti z društvom Lindner (o čemer poročamo na drugem mestu) in drugih dejavnosti, se ukvarjajo, kar je seveda še najbolj privlačno, tudi z odpiranjem novih jam. Ob letošnji novoletni akciji so na območju Vrha, kjer je že nekaj znanih arheoloških najdišč, v jami naleteli na novo votlino, ki je, oziroma bo zanimiva za arheologe. V jami, katere vhod je bil moč-

no zadelan, so našli veliko živalskih kosti in veliko keramičnih fragmentov.

O najdbi so seveda obvestili Zavod za spomeniško varstvo. Načelnica tega zavoda dr. Franca Maselli Scotti si je sredi prejšnjega tedna najdišče tudi ogledala, v spremstvu predsednika Kraških krtov in nekaterih sodelavcev kluba ter predstavnikov sovedenjske občine.

Po prvih ugotovitvah naj bi bili drobci keramike iz poznoantičnega obdobja.

Scottijeva in nekateri drugi sodelavci Zavoda za spomeniško varstvo so

si poleg nove votline ogledali tudi že pred leti odkrito arheološko jamo, katere vhod je zavarovan. V jami se namreč še niso pričela arheološka izkopavanja. Glavni razlog je menda v pomanjkanju denarja.

Zanimiva najdba Pesek in grušč in redki minerali v jami na Vrhu

Doberdobski Kras skriva v sebi še zmeraj vrsto neznank. Člani jamarskega kluba Kraških krtov in jamarskega društva Lindner so pred kratkim začeli obsežnejšo raziskovalno akcijo na območju Vrha, kjer so v neki votlini našli plasti kremenčevega peska in grušča. Pred leti so podobne plasti rečnega peska in grušča našli pri Trziču, vendar na območju, ki je znatno nižje. Prisotnost naplavin na nadmorski višini približno dvesto metrov bo treba zdaj podrobno preučiti. Dobljeni podatki bi utegnili razvozlati še marsikatero neznanko, zlasti glede tektonskih premikov in dvigovanja kraške planote.

V jami, katere lokacijo zaenkrat ne nameravajo izdati, so člani Kraških krtov in društva Lindner naleteli tudi na zanimive in za kraško območje zelo redke železove in aluminijeve minerale. Raziskovalna akcija se je šele pričela. Upravičeno je zato pričakovati še nova odkritja.

prispevki

V spomin na Karla Semoliča darujejo Joško, Tomo in Marija Pečar 30 tisoč lir za vzdrževanje spomenika NOB v Jamljah.

Za Zeleni križ so v razne namene darovali: Nerina Malfatti 30 tisoč; družine Collenz, Miani in Zotti 60 tisoč; Tania, Claudio in Mariangela Battistutti 50 tisoč; družine Ughi, Gurtner in Todone 30 tisoč; družina Toffoli 50 tisoč; Del Neri 120 tisoč; Rekreativni in športni krožek Casse di Risparmio 50 tisoč; Vlasta Rosi Winkler 150 tisoč; Bruno Capanni 35 tisoč; E. Grusovin, A. Bernt, in M. Guerritore 60 tisoč; družini Mario in Vittorio Quaino 50 tisoč; Savina Mulitsch 50 tisoč; družina Norio Pussi 50 tisoč; družina Luri 70 tisoč; Lina Conti 50 tisoč; Flora Natale Stanta 50 tisoč; Mario Miseri 50 tisoč; Lella 500 tisoč; družina Pietro Della Vedova 10 tisoč; Lucia Leonardi 50 tisoč; Lidia Guglielmi 20 tisoč; družine Figar, Bregant in Culot 100 tisoč; družina Moise 20 tisoč; družina Cicuta 50 tisoč; N. N. 185 tisoč; družina Sbogor 10 tisoč; Giovanni Mapelli 100 tisoč; prijateljice sester Noemi, Magda in Luciana 30 tisoč; nečaki Mulitsch 50 tisoč; uslužbenci okolišničnega oddelka 160 tisoč; sosedje družine Siega 30 tisoč; Umberto, Mariuccia, Renzo in Marisa 100 tisoč; Maria Cusmina 30 tisoč; Maria Bader 50 tisoč; Nereo Visintin 50 tisoč; Erminia s sinovi 150 tisoč; Rosmunda in Lucia Dentesano 50 tisoč; družini Pacori in Marcucci 50 tisoč; družina Rosconi 50 tisoč; družina Roiz 50 tisoč; Viscovich 130 tisoč.

Za združenje pionirjev prve pomoči so v razne namene darovali: Rosa Princi 6 tisoč; Clara Molino 10 tisoč; Luigia Spessot 68 tisoč; Erina Bisiach 75 tisoč; Candido Medeot 40 tisoč; Giuseppe Moro 5 tisoč; Liliana Azzarello 80 tisoč.

V tržaškem Kulturnem domu na abonmajskem koncertu Glasbene matice

Budapest Chamber orchestra z violinistom Šiškovičem

V okviru abonmajskih koncertov Glasbene matice Trst smo preteklo sredo poslušali v Kulturnem domu v Trstu Budapest Chamber orchestra, ki je bil koncertnemu programu primerno sestavljen iz 16 godalcev, dveh hornistov, dveh klarinetistov, flautista, fagotista in timpanista. Dirigiral je mladi tržaški dirigent Giovanni Pacor, ki z orkestrom sodeluje že od leta 1986. Kot solist je nastopil domačin, violinist Črtomir Šiškovič. V prvi točki programa Leclair-ovem (1697 - 1764) Koncertu op. 7 št. 5 v a-molu za violino, godalni orkester in continuo je na čembalo igrala Črtomirova sestra Mojca Šiškovič. V izvedbi te baročne skladbe se je orkester prilagajal za izvajalce nevhvaležni dvorani, ki spreminja akustična svojstva v odvisnosti od števila poslušalcev. Zato je tudi ta skladba kot celota izzvenela manj prepričljivo kot ostale skladbe glas-

benega večera. Orkester je na nekaterih mestih preglasil solista ali bil z njim v ritmičnem neskladju. Solist Šiškovič pa je v tej skladbi pokazal, da je prerašel mladeniška iskanja in si ustvaril osebni umetniški izraz izhajajoč iz lastnih videnj glasbenih del. Ta videnja so osebna vživljanja v glasbene vsebine, izoblikovana na splošno veljavnih estetskih pravilih.

Bolj kot v Leclairovi skladbi je prišlo do izraza Črtovo virtuozno obvladovanje violinske igre v Koncertu op. 47 št. 8 v a-molu za violino, in orkester zgodnje romantičnega skladatelja, oblikovno zasidranega še v klasiki Louisa Spohra (1784 - 1859). V tej skladbi, ki je sklenila prvi del glasbenega večera, je tudi orkester pokazal svoje umetniške kvalitete in skupno muziciranje, ki se je z igro solista vtilo v učinkovito vzbujanje nekoliko salonsko

obarvanih čustvenih razpoloženj, ki so podana v enotni sliki Spohrove glasbe.

V prvem delu koncerta smo poslušali še Suito za godalni orkester Ubalda Vrabca, ki kljub svojim 84 letom še vedno ustvarja. Tako kot ostala Vrabčeva dela tudi Suita kaže skladatelja v njegovi dosledni in osebnostno izoblikovani uporabi kompozicijskih sredstev. Kljub temu da skušamo njegov glasbeni izraz primerjati s Stravinskim ali Lipoškom, ali s katerim koli drugim skladateljem, najdemo v njegovih delih le Vrabca z njegovo življenjsko filozofijo, ki se manifestira v njegovem odnosu do sveta. In prav v tem delu se v ostinatih, »trdih« melodičnih linijah in udarjajočem ritmu kaže Vrabčeva življenjska »trma« in neuklonljivost ter sarkazem. Suita s svojo odločnostjo in energijo elektrizira poslušalce in izvajalce ter jim krepi samozaupanje, zato sta bili izvedba in sprejem pri poslušalcih navdušujoča. Tako delo lahko napiše le velik skladatelj.

Koncert je sklenil Mozartov Divertimento v D-duru KV 334. Ker smo to skladbo slišali že v številnih izvedbah pod taktirko svetovno znanih dirigentov sredina izvedba pri poslušalcih ni zapustila močnega glasbenega vtisa. Nekateri stavki so bili izvedeni odlično, pri drugih pa smo si želeli boljšega in doslednejšega podajanja glasbenih vsebin, da bi lahko v celoti zadovoljili svoja čustvena pričakovanja.

Dirigent, mladi tržaški glasbenik, Giovanni Pacor je šele na začetku svoje glasbene ustvarjalne poti. Njegove glasbene zamisli so bile jasne, vendar ne vedno v celoti izpeljane zaradi neodločnosti in pomanjkanja dirigentskih izkušenj. Njegovo dirigiranje je bilo bolj prošnja, kot ukaz ali zahteva, zato orkester ni vedno sledil njegovim interpretacijskim hotenjem.

Sredin koncert je bil za številne poslušalce prijetno glasbeno doživetje, k temu je mnogo prispevala odlična igra violinista Črtomira Šiškoviča.

MIRKO SLOSAR

Budapest Chamber orchestra s solistom, violinistom Črtomirom Šiškovičem

SSG je uprizorilo Galantne pogovore in Strička Vanjo

Naš teater gostoval v matični domovini

Delovanje vsakega gledališča se kvantificira z njegovimi nastopi. Ti so lahko v matični hiši ali na gostovanjih. Letošnje delovanje Slovenskega stalnega gledališča je uprto bolj v nastope v Trstu in Gorici. Skrb za večkratno prisotnost v Benečiji in Kanalski dolini pa daje svoje redke sadove le takrat, ko SSG uspe zainteresirati lokalne prosvetne delavce. Letos so v Čedadu končno dokončali obnovo gledališča Ristori, in upajmo, da bo tudi naše gledališče lahko izkoristilo to dvorano. Na poletje je bilo tudi prenešeno gostovanje v Kanalski dolini — kraju, kjer še danes ni primerne gledališke dvorane.

Po dolgem času se je SSG odpravilo na gostovanje v Slovenijo. Organiza-

cijskim težavam so botrovale tudi finančne, saj so v sedanji krizi predstave našega gledališča močno pasivne. V ponedeljek, 13. februarja, je SSG gostovalo v Galantnih pogovorih v Kočevju, 14. in 15. pa je komedijo odigralo v Mestnem gledališču ljubljanskem ter v Domu španskih borcev v Ljubljani. Včeraj je ansambel Slovenskega stalnega gledališča nastopil v Cankarjevem domu v Ljubljani s predstavo Striček Vanja Antona P. Čehova (na sliki prizor s te predstave). Kratko gostovanje po Sloveniji se je tako zaključilo. V Kulturnem domu se medtem vrstijo vaje za novo premiero, ki bo predvidoma 31. marca. Na programu je Hoffmansthalova igra Slehernik. Igra prikazuje življenje bogatina in trenutke, ko ga ustavi božji klic, ko stoji smrt pred njim in mu alegorične figure vere, upanja in ljubezni, nakažejo pot k odrešenju.

Prav med turnejo Slovenskega stalnega gledališča v Sloveniji je prišla vest, da je bila predstava Strička Vanje v izvedbi SSG vključena v ožji izbor 40 predstav za letošnji jubilejni 30. festival jugoslovanskih gledališč (MES) v Sarajevu. Iz Slovenije so bile v ožji izbor vključene predstave Atlantida, Šeherezada in Zenit Slovenskega mladinskega gledališča iz Ljubljane, Cyrano de Bergerac Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice, Dachauski procesi in La discreta enamorada Mestnega gledališča ljubljanskega, Gospod Pontilla in njegov hlapec Matti in Zapiski blazneža Drame SNG iz Ljubljane ter Služkinje Koreodrame iz Ljubljane. Dokončen program festivala bo znan 1. marca.

(A. R.)

MARIJ ČUK

Delo je v Mali drami SNG v Ljubljani režiral Marko Sosič

Jančarjevo zalezovanje Godota

Zalezujoč Godota je že peto gledališko delo Draga Jančarja, ki je v zadnjih letih usmeril svojo pozornost v dramatično in na odru izpovedal nekaj temeljnih resnic sodobne človekove usode, ožje vzeto pa obravnava (posredno in neposredno) tudi družbeni trenutek Slovencev in njihov zgodovinski spomin. Če so bile drame Arnož, Veliki briljantni valček, Dedalus po svoji zasnovi, zasedbi oseb in dramski zgodbi monumentalna dela, je Zalezujoč Godota delo, ki rabi malo fizičnega prostora, pisano za male odre in zato mogoče v svojem izhodišču intenzivnejše, nikakor pa ne minorno ali po svojem sporočilu manjše. Naslomba na Samuela Becketta in njegovo znamenito delo Čakajoč na Godota je očitna, celo več, gre za parafrazo tega klasičnega in temeljnega kamna gledališča absurda, a kljub vsemu z nekaterimi dopolnitvami in popolnoma svojstvenimi originalnimi postopki, značilnimi za Jančarja in nikogar drugega.

Tudi pri Dragu Jančarju je v obliki tragikomedije prisoten absurd — absurd policijskega zalezovanja Godota, njegove bande ali celo godoizma. Na Godota čakata policaj Franc in Jožef, ki najameta pri gospe Feliciti stanovanje in opazujeta in pričakujeta, kdaj se bo v sobi čez cesto prižgala luč, kdaj bosta zagledala sovražnika. Tudi pri Beckettu gre za to čakanje, a »junaka« pri njem ne bosta Godota nikoli opazila. Pri Jančarju pa opazita del moške kosmate noge, kar je že dokaz, da je reakcija na delu. Absurdnost tega dejanja je očitna, vendar v tej absurdnosti je tudi vsa tragika časa, v katerem je prostor za sistem, ki si mora izmisliti nekega antagonist, da ostaja dovolj trden in zato zalezuje vse, pa čeprav je to početje brez vsakršnega smisla. In, kot pravi Felicita, dokazuje pomanjkanje sive esence v možganih. Franc in Jožef tako zalezujeta, nekaj morata v njuni brezsmiselni vlogi vendarle početi, čeprav v bistvu ne delata ničesar, samo zbadata se, nadvladujeta eden drugega, spopadata se in iščeta čustveno brv. Nič pa se ne dogaja. Zero. Razen kosmate noge, ki je že trden dokaz nesmiselnosti, in vstopov gospe Felicite, ki hoče mir. To absurdno situacijo, značilno za vse policijske režime, je Jančar opremil še s subtilnim humorjem in s tem podkrepil svojo intencijo, ki ni samo v konkretnem razčlenjevanju situacije, temveč predvsem v umetniški potenci in skladnosti povedanega.

Kljub vsemu pa bi se znalo zgoditi, da bi tragikomedija Zalezujoč Godota zdrknila v burko. Tega se je režiser Marko Sosič, ki je delo postavil na Mali oder Drame SNG v Ljubljani (premiera je bila v petek) dobro zavedal in zato je predstavo označil z odločnimi zarezi, dal ji je mero in iskal ravnotežje med humorjem in tragiko, kar je ob dramaturški pomoči Aleša Bergerja tudi očitno našel. Sunovitim, smešnim, absurdnim situacijam, zvišanim glasovom je takoj kontraponiral tišino in bolelost, iskanje humanizma, psihološko tančico protagonistov. Tako je predstava dobila na povedni dinamiki in bila je razgibana, brez praznih prostorov in v sami vsebinski neaktivni, kratkočasna, pomenska. Udejanjala se je na sceni Miloša Jugoviča, ki je našel optimalne rešitve: razmeroma velik prostor je zapolnil s par elementi (postelja, miza, ogledalo,

Jančarjeva in Beckettova slika) in s tem dosegel »arhitekturno skladje« z vsebino dela.

Polde Bibič, Brane Grubar in Barbara Levstik so bili protagonisti tega godoističnega občutja. Sosič je z odločno gesto zamenjal njihove vloge, kajti pričakovati bi bilo, da bi policijskega načelnika igral fizično impozantni Bibič, Jožeta pa Grubar. S to spremembo je odločilno spremenil koncepcijo, tako da smo gledali nekakšno sodobno inačico Stana in Olivera, ki sta jo igralca podala intenzivno, z velikim smislom za humor in muko, z agresivnostjo in neobogljnostjo, tako da sta se vloge prepletali, dopolnjevali in vsebinsko zamenjevali, kar vse je botrovalo trdni in lepo gledljivi predstavi, pri kateri sta sodelovala še kostumografka Marija Vidau s svojim nespornim mojstrstvom in skladatelj Aldo Kumar.

Od 1. do 5. marca v goriškem Kulturnem domu Četrti Film video monitor

Absolutna premiera novega slovenskega filma Kavarna Astoria v režiji Jožeta Pogačnika bo 1. marca odprla v Kulturnem domu v Gorici 4. Film video monitor, festival slovenskega filma, videa in televizije. Organizator manifestacije je Kinoatelj v sodelovanju z ZSKD in East-West film institutom ter slovenskimi producenti Viba film, RTV Ljubljana in neodvisnimi produkcijami. Od srede, 1., do nedelje, 5. marca, bodo v Gorici predstavili lansko slovensko produkcijo celovečernih filmov, izbor televizijskih oddaj in bogat pregled ostale produkcije, ki obsega kratkometražne filme, video in kratke filme študentov ljubljanske AGRFTV. Komaj dokončani Pogačnikov film Kavarna Astoria bi sicer ne sodil v pregled za leto 1988, izbrali pa so ga za otvoritveni večer, da bi z absolutno premiero novega filma še poudarili pomen goriške manifestacije, ki je skupaj s Tednom slovenskega filma v Celju najpopolnejši vsakoletni pregled slovenske filmske kulture.

Sporod Film video monitorja se bo v naslednjih dneh nadaljeval s popoldanskimi predvajanjmi (od 15. ure dalje) kratkih in televizijskih filmov, v večernem časovnem pasu pa bodo vrteli celovečerce in spet kratke filme.

V četrtek, 2. marca, bodo vrteli kratke filme študentov AGRFTV v Ljubljani, po predvajanju pa bo srečanje in razgovor s študenti. Ob 18. uri bo na sporedu televizijski film o Soški fronti, ki ga je posnela rojakinja Dorica Makuc. Zvečer bodo predstavili prvi koroški igrani film Tevžej

v režiji Marjana Stickerja in mladinski film Janeta Kavčiča Maja in Vesoljček.

V petek, 3. marca, napovedujejo ob 17. uri predstavitev novih slovenskih filmskih knjig in videokaset. Ob 18.00 bodo predstavili TV film Nasmehi, za katerega je režiser Franci Slak prejel nagrado iz Prešernovega sklada. Ob 20.30 bo na sporedu celovečerec Damjana Kozoleta Remington, nato pa Zmaga pod soncem, prvi jugoslovanski glasbeni dokumentarni film, ki predstavlja skupino Laibach.

V soboto, 4. marca, bo ob 10. uri okrogla miza o slovenski scenaristiki. Sodelovali bodo scenaristi in drugi slovenski filmski delavci ter italijanski kritiki, ki bodo sledili goriškemu festivalu. Zanimiv in aktualen bo sobotni popoldanski program, v katerem bodo ob 15. uri predstavili vrsto filmov v sklopu Slovenski izziv. Gre za dokumentarne filme o delovanju slovenske mladine, film Montaža ekstaze o mitingu v Ljubljani, film Želimira Žilnika Stara mašina o mitingih po Jugoslaviji. Ob 20.30 bo na sporedu celovečerec Odpadnik v režiji Boža Šprajca in predstavitev kratkih filmov Zdravka Barišiča. Med temi bo tudi film Oblast, ki je na lanskem festivalu v Berinu prejel zlatega medveda.

Film video monitor se bo zaključil v nedeljo, 5. marca, ko bosta na sporedu še filma P. S. v režiji Boštjana Hladnika, Marcela Buha in Andreja Stojana, ter Poletje v školjki 2, nadaljevanje mladinske uspešnice Tuga Stiglica.

MARKO MARINČIČ

Milanski trio v tržaškem Koncertnem društvu

Milanski trio, znan po vsej Evropi in Ameriki, je tudi v Trstu dokaj reden gost. Sestavljajo ga pianist Bruno Canino, violinistka Mariana Sirbu in violončelist Rocco Filippini, prvi izkušen in vsestransko angažiran koncertant, druga dva koncertanta mlajše generacije, a že izrazito formirane muzikalističnosti. Violinistka, ki igra na violino guarneri, je tudi stalna članica Quartetta Accademico iz Milana in je k Triu pristopila šele pred malo leti, violončelist Filippini igra na instrumentu stradivari in bo na koncu letošnje koncertne sezone Tržaškega koncertnega društva izvajal na dveh recitalih izključno Bachove skladbe za čelo.

Program Milanskega tria na ponedeljkovem abonmajskem koncertu Tržaškega koncertnega društva v gledališču Rossetti je obsegal Mendelssohnova Trio v d-molu op. 49 in Trio v c-molu op. 66, v sredini pa Schumannov Trio v F-duru op. 80 št. 2., torej skladbe iz obdobja romantike, prežete in nabite s čustvenostjo in melodičnostjo, polne tematskega bogastva in ritmične napetosti.

Milanski trio je vse tri, zlasti pa v Schumannovega, izvedel z uigranostjo, ki še ni dosegla popolnosti, s široko paleto zvočne barvitosti obeh godal tako v solističnem dialogiranju kot v skupni igri. Vodilna osebnost Milanskega tria je vsekakor pianist Canino, umetnik posebej izjemne muzikalističnosti in mojstrski usklajevalec komornega muziciranja in zvočnega plazmiranja. S svojim svojstvenim mimičnim načinom klavirske igre, ki pa je le zunanji odraz izjemne muzikalčne intenzivnosti, sicer pretirano izstopa, a vendarle prenaša na soizvajalca ritmično sproščenost, ki se čudovito spleta z romantično čustveno spevnostjo še posebej v obeh Mendelssohnovih triih, kjer je izstopala delikatna in zvočna plemenitost violončela. Aplavzom občinstva se je Milanski trio oddolžil še z enim stavkom (scherzom) iz Debussyjevega tria. (J. k.)

Amato spet naložil bankam obvezno rezervo v devizah

Zakladni minister Giuliano Amato je po predlogu guvernerja emisijskega zavoda Banca d'Italia Carla Azeglia Ciampija sklenil zopet uvesti tako imenovano obvezno rezervo na bančne depozite v valuti, ki bo znašala 25% obojesmerne mesečne razlike v deviznem dotoku. Sklep, ki ne zadeva kmečkih hranilnic in drugovrstnih zastavljalnic, bo začel veljati 1. marca.

Kot smo rekli, gre za ponovno uvedbo takšne rezerve, saj je bila že v veljavi od 13. marca do 13. septembra 1987. Minister je utemeljil to odločitev z okoliščino, da se je v zadnjem času priliv deviznih sredstev v blagajne italijanskih denarnih zavodov precej povečal, to pa je okrepilo položaj lire (na primer nasproti zahodnonemški marki) in torej zmanjšalo konkurenčnost domačega blaga na tujih tržiščih. Zaradi tega je Amato zavzel stališče, da ni prav podvreči obvezni rezervi samo presežke v lirah, ki se ustvarjajo pri zbiranju sredstev, ampak da je treba enako rezervo uvesti tudi za presežke, ki nastajajo ob dotoku deviz iz tujine (tako iz vrst fizičnih kot iz vrst pravnih oseb). Očitno velja to seveda tudi za inozemske pošiljke v lirah.

Obvezna rezerva pomeni, kot je znano, to, da mora denarni zavod pri vsakem presežku v devizah plačati 25% le-tega centralni banki. Nova obveznost bo pričela veljati torej marca, toda osnovo za izračun bo Bankitalia dobila že na podlagi dnevnega neto obsega zbranih deviznih sredstev v prvih treh tednih februarja; vsak porast depozitov, do katerega bi prišlo zadnji teden v tem mesecu in ki bi se nadaljeval še v marcu, bo podvržen 25-odstotni preusmeritvi v državno banko.

Vse bliže sporazumu EGS - SZ

Evropska komisija bo v kratkem predložila ministrskemu svetu dvanajsterice osnutek mandata za začetek pogajanj, ki naj omogočijo podpis sporazuma o gospodarskem sodelovanju med EGS in Sovjetsko zvezo. To je sad dvodnevnih razgovorov podpredsednika sovjetske vladne komisije za gospodarske odnose s tujino Ivanova s podpredsednikom evropske komisije Andriessenom. V tem sklopu se bosta EGS in SZ domenili tudi za ločene kooperacijske dogovore na posameznih področjih, kot je npr. ribištvo.

Gospodarske (in politične) odnose med ES in SZ ter drugimi članicami SEV bodo obravnavali tudi zunanji ministri dvanajsterice jutri v Bruslju. V bistvu se bodo skušali začrtati nekatere skupne akcijske smernice, ki naj bi se jih držali v prihodnje pri sklepanju bilateralnih sporazumov še posebej, kar zadeva vprašanje izvoznih kreditov. Jasno je seveda, da bodo ministri ES izrecno poudarili potrebo po zaslombi reform v Vzhodni Evropi.

gospodarski dopis iz slovenije

Nova revolucionarnost

Socializem mora zagotavljati socialno enakost. To je teorija, ki se je Jugoslavija še dolgo ne bo znebila. Zdaj so jo spet začeli na ves glas zagovarjati vsi tisti, ki jih je strah "novega socializma", ki ga razglša Ante Marković, mandat novega izvršnega sveta. Ta novi socializem naj bi določala predvsem tržno gospodarstvo in odprtost v svet. Bolj ko postaja jasno, kaj bo prinesla Markovičeva gospodarska politika, več je nekašne revolucionarnosti: da je treba devize, ki jih imajo zasebniki v bankah, nacionalizirati in tako preprečiti bogatenje; da morajo biti plače po vsej državi enake; da morajo zdomci svoje devize takoj pretopiti v dinarje... Oznanjevalci takšnih razlag izrabljajo marsikatero priložnost, najraje pa množične shode, kot na primer shod samoupravljalcev v Kragujevcu.

Rekli boste, da tudi pisec teh vrstic pretirava z navajanjem takih misli, češ: delavec, ki živi v bedi in ki je enkrat vendarle dobil priložnost za nastop pred javnostjo, je pač reagiral na svoj način. Žal ni povsem tako. Delavec je takim idejam samo pritrdjeval, izgovorila pa jih je ekonomistka, profesorica na ekonomski fakulteti. Razlog? Na tak način bi lahko umirili inflacijo.

Njena strokovnost je sicer povsem njena stvar. Zmožnost takih teorij naj ji dokazujejo ekonomisti, ki so razgledani po ekonomskih teorijah. Zlahka bodo zavrnili njeno teorijo zmanjševanja inflacije. Naš namen tudi ni, da bi razpredali, kakšni ekonomisti poučujejo nov rod ekonomskih strokovnjakov. Za takšno strokovnostjo namreč tiči mnogo bolj resna stvar, kot je morda napačna ekonomska teorija, in nanjo kaže opozoriti. Za takšnimi idejami se namreč skrivajo izrazito konservativne politične ideje najslabšega boljševida. So podobne, kot jih je bilo slišati na primer na nedavnem sestanku nekašne ideološke komisije beograjske partije, kjer je Mirjana Marković, žena srbskega partijskega voditelja Miloševića, razpredala o nekašni kulturni revoluciji, ki da jo je treba izpeljati v družbi. Zanj zdaj institucije oblasti ne veljajo nič, nekaj je vredna samo revolucionarna praksa, ki naj odloča, katere zakonitosti naj dobijo prednost pred vsemi drugimi. Za podobno organiziranost in revolucionarnost se prej omenjena profesorica zavzema v gospodarstvu; pri tem pa ji ni prav nič nerodno javno priznati, da to dela v imenu socializma,

za krepitev bratstva in enotnosti, proti separatizmu... Ni ji nerodno priznati, da odsluženo politično idejo prenaša v ekonomijo.

Ali lahko z argumenti, ki bi dokazovali nasporno, sploh prepričamo take ognjevitje? Na primer - da bi nacionalizacija deviz še bolj razvrednotila dinar, predvsem pa popolnoma odpravila še tisto malo lojalnosti državljanov do zvezne države, kolikor je še ostalo. Ali da izenačevanja plač nobena ekonomija ne prenese brez hudih posledic, kaj šele, da bi se na ta način krepilo bratstvo, saj si lahko mislite, kako vesel bi bil tisti, ki bi mu plačo zmanjšali zaradi ideje o enakih želodcih. Ali...

Spet boste lahko ugovarjali piscu tega prispevka, da pretirava, ko se toliko ukvarja z neko profesorico, ki ji je pač padla na um čudna ideja. A ni tako. Prav zdaj se take ideje pojavljajo zelo pogosto. Spet je na primer brati in slišati, kako izvozniki živijo na račun drugih, ker izkoriščajo celotno gospodarstvo, in da bogatijo zaradi tega, ker tečaj dinarja tako hitro pada. Spet je slišati, da so obresti tako visoke zato, ker odgovarjajo premožnim, ki tako lahko bogatijo še bolj. Spet...

Take ideje razširjajo časopisi (in ideologi), nad katerimi ima oblast tista politična linija, ki je dobila prevlado v južnem delu države. Ta politični krog sicer navzven zagovarja tržno gospodarstvo in podpira Markovičevu gospodarsko usmeritev, vendar hkrati obrača jadra po drugem vetru. Teorija enakih želodcev (in z njo prelivanje zaslužkov v imenu bratstva) in teorija revolucionarnega ukrepanja (z njo pa tudi zanikanje političnega pluralizma) sta z ramo ob rami na istih okopih. Ponujata svojevrstno nazadnjaštvo, ki že dolga leta tako hudo ovira gospodarstvo, da se država ne more pobrati z evropskega dna. Ustvarjalne moči družbe, ki bi se morale spoprijeti z gospodarsko in družbeno krizo, se morajo ukvarjati z nekašno kulturno revolucijo ali vsaj njej zelo podobnimi idejami, s katerimi si hoče določen krog priboriti oblast. V takih razmerah Markoviču ne bo lahko, zato je že vnaprej opozoril, da ima v žepu vedno pripravljeno odstopno izjavo. Možnost, da bo odstopil, če ne bo dobil take podpore, kot jo zahteva, pa je vseč zlasti konservativcem in ga zato trepljajo po rami.

JOŽE PETROVČIČ

Sindikalist o predlogih Ciriaca De Mite »Kaj pa plače ministrov?«

Predlogi Ciriaca De Mite o klestenju izdatkov za zdravstvo in pokojnin, ki čisto ne presežejo 600.000 lir, močno burijo duhove. Sindikalist Silvano Miniati: »Vlada naj raje oklesti prejemke ministrov, reprezentančne stroške in honorarje raznih strokovnjakov, ki govorijo bolj v imenu privatnih zavarovalnic kot v imenu države!« Miniati je dodal, da bo šel to povedat, če bo treba, kar v Nusco (De Mitov rojstni kraj), in da naj vlada raje varčuje pri izdatkih za obrambo ali za gradnjo cest: »Ne bodo nas pretentali tisti, ki ob nedeljah govorijo o zaščiti dostojanstva ostarelih, čez teden pa starim ljudem očitajo, da kradejo kruh.«

Premalo absolventov imamo

V Italiji konča akademski študij premalo študentov. Tega je kriva selektivnost, zaradi katere doktorira le 30% vseh vpisanih na univerzo. To kaže poizvedovanje Assodio-keme, problem pa je zaskrbljiv zlasti na severu države. Na Apeninskem polotoku doktorira letno polovico manj študentov kot v državah s podobnimi demografskimi in gospodarskimi značilnostmi, kot so Francija, ZRN in Anglija. Čez 20 let bo Italija potrebovala še enkrat toliko novopelenih doktorjev kot danes: 2,7 milijona proti sedanjim 1,35 milijona. Recept: skrajšati univerzitetni študij (zlasti na znanstvenem področju) in uvesti posebno diplomu.

Nepričakovan ukrep predsednika Venezuele Bolivar devalviran za 62%

Novi venezuelski predsednik Carlos Andres Perez je — neformalno, a dejansko — razvrednotil bolivar za 62%. Napovedal je nov menjalni mehanizem, v katerem naj bi bolivar prosto niham v skladu s tržnimi potrebami: ni povedal, kdaj naj to začne veljati, dejstvo pa je, da vlada ne jamči več preferenčnega tečaja 14,5 bolivarija za en ameriški dolar, s katerim je doslej šla na roko uvoznikom. Banke so tedaj prenehale uradno kotirati dolar in omejile na 1.000 dolarjev količino ameriškega denarja, ki jo sme posameznik svobodno odkupiti. Finančni krogi zdaj nestrno pričakujejo tiskovno konferenco guvernerja centralne banke.

Še en minikomputer IBM

Elektronski kolos IBM bo kmalu predstavil nov minikomputer linije AS/400, ki jo je uspešno uvedel lani poleti. Imenoval se bo Model 70 in bo za 20-30% jačji od doslej najmočnejšega kompjuterja te zvrsti, in to predvsem po zaslugi mnogo večje pomnilniške sposobnosti. V bistvu gre za izpopolnjeno verzijo sorodnega modela, saj so odstranili nekatera »ozka grla«. Kaže, da hoče IBM na ta način narediti konec negodovanju odjemalcev, ki menijo, da so modeli linije AS/400 samo malo hitrejši od modelov sistema 36, ki so jih zamenjali, stanejo pa seveda precej več.

VALUTE IN DEVIZE NA MILANSKI BORZI

Valute	Efektivne valute		Devize	
	10.2.89	17.2.89	10.2.89	17.2.89
Nemška marka	729,05	732,22	729,05	732,22
Nizozemski gulden	645,65	648,59	645,65	648,59
Belgijski frank	34,777	34,916	34,777	34,916
Danska krona	187,54	188,20	187,54	188,30
Norveška krona	201,38	201,25	201,38	201,25
Švedska krona	214,04	213,75	214,04	213,75
Ameriški dolar	1343,45	1345,--	1343,45	1345,--
Kanadski dolar	1135,30	1128,--	1135,30	1128,--
Španska pezeta	11,745	11,750	11,745	11,750
Portugalski eskudo	8,894	8,906	8,894	8,906
Grška drahma	8,733	8,763	8,--	8,50
Avstrijski šiling	103,652	104,04	103,652	104,04
Francoski frank	214,26	215,06	214,26	215,06
Švicarski frank	858,61	861,95	858,61	861,95
Japonski jen	10,545	10,676	10,545	10,676
Funt šterling	2380,25	2387,80	2380,25	2387,80

ZLATI KOVANCI IN ŽLAHTNE KOVINE

	10.2.89	17.2.89		10.2.89	17.2.89
F. šterling zlat	134.000	131.000	Zlato (gram)	17.250	16.650
Napoleon	103.000	100.000	Srebro (gram)	264,90	251,80

TEDENSKI PREGLED TEČAJEV TEMELJNIH DRUŽ NA MILANSKI BORZI

Družbe	Datum			Družbe	Datum		
	10.2.	17.2.	+ — %		10.2.	17.2.	+ — %
Agricola	1.980	1.984	+0,2	Lloyd Adr.	17.130	17.650	+0,5
Alleanza	37.410	37.510	-0,3	Mediobanca	20.580	20.550	-0,1
Assitalia	15.500	15.740	-1,5	Montedison or.	2.025	2.010	-0,7
Bastogi	338,50	349	+3,1	Montedison ris.	1.140	1.140	—
Benetton	10.980	10.800	-1,6	Nuovo Ambr.	3.070	3.200	+4,2
Banco Roma	8.075	8.420	+4,3	Olivetti ord.	9.355	9.305	-0,5
Cigahotels	4.180	4.248	+1,6	Olivetti priv.	5.420	5.300	-2,2
CIR	5.720	5.605	-2,0	Pirelli SpA	2.960	2.945	-0,5
Credit	1.725	1.790	+3,8	RAS	40.250	41.200	-2,4
COMIT	3.428	3.690	+7,6	Rinascente	4.905	4.880	-0,9
Eridania	5.535	5.610	-1,4	SAI	19.550	19.880	+1,7
Fer. Fin.	3.003	2.990	-0,4	SIP	2.665	2.650	+0,6
Fiat	9.400	9.420	-0,2	SME	3.695	3.640	-1,5
Generali	40.840	42.250	-3,4	Snia Viscosa	2.665	2.705	+1,5
IFI priv.	18.120	18.300	-1,0	Standa	23.045	24.630	+6,9
Italcable	11.101	10.550	-5,0	STET	3.5379	3.540	-1,1
Italia Assic.	11.405	11.600	+1,7	Toro	21.310	21.000	-1,4
Italmobiliare	143.050	141.950	-0,8	Unipol	17.450	17.250	+1,1

Dejavnost varčevalcev in investicijskih družb je ohranjen predvsem zaradi dveh razlogov: zaradi pričakovanja za povišek obrestnih mer ter nejasnosti glede davčnega odteglaja. Tudi politični položaj prispeva k sedanjemu zastoj. Od kongresa Demokratske stranke si pričakujemo znake, kakšno bo sodelovanje v vladni večini. Nekateri faktorji so krepko vplivali na potek borznih sej. Pozitivne novice s finančnega področja nimajo tistega odmeva, ki bi zaslužile. Združitev bančnih ustanov, kotirajoče družbe FIAT na ameriškem tržišču, uspešnost italijanske ekonomije dobivajo le marginalno ovrdenotje. Kljub takim razmeram pa se nadaljuje poseg družbe GENERALI na francoskem tržišču. Dva njena zastopnika sedita v upravnem svetu družbe MIDI in sedanja udeležba utegne postati odločilna za upravo družbe.

(V sodelovanju s Tržaško kreditno banko)

BLAGOVNE BORZE

KOVINE

New York (stotinke dolarja za funt)

Baker wirebars	135,625-138
Baker elektrolitičen	133,45-134,20
Bakrovi odpadki št. 2	96,50
Cink high grade	89,50 - 90,75
Cink elektrolitičen	88 - 90,50
Paladij 99,9	144
Platina (v dolarjih za unčo troy)	546,25-547,25
Železni odpadki (v dolarjih za tono)	117,83
Srebro 999 (stotinke dolarja za unčo troy)	596

London

Svinec bel dry fob UK	825
Aluminij 99,5%	—
Nikel high purity	—
Jeklo v palicah	—
Cinkova pločevina	—
Živo srebro v jeklenkah po 76 funtov	290 - 300

SEMENSKO OLJE

Rotterdam (v dolarjih za tono cif)

Zemeljski lešniki (februar, marec)	645,--
Soja iz Nizozemske (februar, april)	84,--
Palmovo olje Sumatra (april, junij)	392,50
Sončnica (februar, marec)	400
Kokosovo olje Filipini (marec, april)	530
Laneno olje (marec)	645
Ricinovo olje (ex tank) (takojšnja dobava)	1055,--

ŽITA

Winnipeg (kanadski dolarji za tono)

Rž (marec)	153,--
Rž (maj)	155,--
Rž (julij)	156,--
Oves (marec)	153,--
Oves (maj)	156,--
Oves (julij)	155,--
Ječmen (marec)	120,60
Ječmen (maj)	125,50
Ječmen (julij)	128,50
Pšenica (marec)	147,60
Pšenica (maj)	151,70
Pšenica (julij)	153,50

BOMBAŽ

New York (stotinke dolarja za funt)

Marec	57,30
Maj	57,83
Julij	57,95

Aleksandrija (stotinke dolarja za funt fob)

Giza 45 fg extra	302,02
Giza 45 g	293,02

SVILA

Jokohama (jenov za kilogram)

Takojšnja dobava	13.990
Februar	13.875
Marec	14.316
April	14.617

SKUPNI INVESTICIJSKI SKLADI

ITALIJANSKI (v lirah)	10.2.89	17.2.89		10.2.89	17.2.89
Ala	12.238	12.288	Fondimpiego	11.768	11.776
America	11.838	11.836	Fondinvest 1	11.459	11.447
Arca BB	19.882	19.877	Fondinvest 2	14.696	14.705
Arca RR	11.615	11.621	Fondo Centrale	14.818	14.823
Arca 27	10.022	10.027	Fondo Profess.	31.200	31.225
Aureo	16.586	16.538	Genercomit	17.439	17.426
Aureo Previdenza	11.545	11.547	Genercomit Rend	10.334	10.332
BN-Multifondo	11.386	11.367	Geporeinvest	10.580	10.570
BN-Rendifondo	11.504	11.495	Geporend	10.145	10.134
Capitalcredit	10.569	10.583	Gestielle B	10.383	10.346
Capitalfit	12.961	12.961	Gestielle M	10.434	10.433
Capitalgest	14.691	14.690	Gestiras	18.413	18.398
Cashbond	10.772	10.776	Imi 2000	11.968	11.981
Cash Management F.	13.161	13.152	Imicapital	24.640	24.666
Centrale Capital	11.234	11.198	Imindustria	9.951	9.931
Centrale Global	10.705	10.592	Imirend	14.600	14.602
Centrale Reddito	11.418	11.414	Interbancaria Azion.	17.799	17.795
Commercio Turismo	10.127	10.136	Interbancaria Obbl.	14.861	14.860
Corona Ferrea	11.205	11.185	Interbancaria Rend.	15.190	15.179
Eptabond	11.845	11.851	Investire Azion.	11.117	11.110
Eptacapital	10.851	10.829	Investire Bil.	10.818	10.774
Euro Andromeda	16.442	16.462	Lagest Azion.	12.211	12.227
Euro Antares	12.861	12.870	Lagest Obb.	11.044	11.040
Euromob. Cap. Fund.	10.921	10.886	Libra	17.553	17.569
Euromob. Redd.	11.098	11.089	Money-Time	10.562	10.548
Euro Vega	10.713	10.718	Multiras	17.504	17.470
Fiorino	23.866	23.854	Nagracapital	14.999	14.987
Fondattivo	11.003	11.053	Nagrarend	12.945	12.934
Fondersel	26.585	26.633	Nordcapital	10.263	10.257
Fondicri 1	10.929	10.954	Nordfondo	12.385	11.302
Fondicri 2	10.800	10.777			

	10.2.89	17.2.89
Phenixfund	10.523	10.565
Primecapital	23.050	25.033
Primecash	12.825	12.826
Primeclub Azion	10.048	10.039
Primeclub Obbl.	11.159	11.152
Primerend	18.875	18.852
Promofondo 1	10.405	10.429
Redditosette	15.819	15.840
Rendicredit	11.350	10.522
Rendifit	10.926	10.962
Risp. Italia Bil.	16.797	16.758
Risp. Italia Redd.	14.186	14.170
Rologest	11.276	11.279
Rolomix	10.537	10.553
Salvadanaio	11.245	11.229
Sforzesco	10.865	10.860
Venture-Time	11.646	11.631
Verde	11.688	10.712
Visconteo	15.339	15.376
TUJI (v dolarjih)		
Capital Italia	32,28	32,47
Fonditalia	69,98	70,19
Interfund	35,63	35,79
Int. Securities	25,52	25,61
Italfortune	39,54	40,16
Italunion	22,27	22,61
Mediolanum S. F.	35,58	35,57
Rominvest	32,52	32,64
Fondo Tre R. Lit.	38.907	37.843

Po hudi nesreči na Azorskih otokih

Pod drobnogledom turistov ponudbe potovanj s čarterskimi letali

Nesreča ameriškega čarterskega letala na Azorskih otokih, kjer je izgubilo življenje nad sto italijanskih turistov, ki so bili namenjeni v Karibe, je bila povod za najrazličnejša vprašanja in uganjanja.

Pod drobnogledom so ponudbe tour operaterjev, še zlasti tistih, ki ponujajo potovanja s čarterskimi letali. Teh je v Italiji precej. Tudi največji tour operaterji kot so Alpitour, Aviatour, Franco-rosso in drugi uporabljajo čarterska letala. Velikokrat pa tudi ti tour operaterji naročijo nekaj desetnih prostorov v linijskih letalih. To je v glavnem izven sezone in takrat ko turisti izberejo za cilj svojega potovanja kraj za katerega ni velikega zanimanja.

Največji italijanski tour operaterji se za svoje čarterske polete v glavnem poslužujejo letal družbe ATI (ta je v lanskem letu s svojimi letali nudila tour operaterjem kar 8.228 ur vožnje), Alisarda, Unifly, Alinord, Avianova in tudi Alitalia. V vseh teh primerih so letala tudi najnovejše izdelave. Letala so stalno pod kontrolo tehnikov. Italijanski predpisi so zelo strogi in točno določajo, kaj je treba pregledati po vsaki vožnji, po tolikih urah letenja, itd.

Napisali smo, da so ponudbe tour operaterjev pod drobnogledom. Kdor se je v teh dneh zanimal za potovanje

v tujino je želel predvsem izvedeti zakaj včasih taka razlika v ponudbah raznih tour operaterjev. Še zlasti pa je bodoče potnike zanimalo s kakšnimi letali bodo šli na pot.

Nesreča, v kateri je bilo veliko število mrtvih, je bila razlog za tako zanimanje, ki ga doslej najbrž ni bilo.

Res je, da so cene za polete s čarterskimi letali nižje od tistih z linijskimi. To pa je razumljivo. Čartersko letalo je vedno polno, to se pravi docela izkoriščeno. V linijskih letalih pa so marsikdaj prazni sedeži. Ker je manj potnikov, stroški pa so isti ali celo večji, so tudi cene višje.

Poleg tega pa tour operaterji trdijo, da ne odgovarja resnici, da je polet s čarterskimi letali nevarnejši. V svetu 60 odstotkov potnikov prepeljejo čarterska letala, linijska le 40 odstotkov. V zadnjih petih letih so čarterska letala imela le dvanajst nesreč, linijska pa dvainpetdeset.

Sicer je res, da so nekatere majhne letalske družbe, ki razpolagajo le z enim ali nekaj letali, marsikdaj nezanesljive. Letala so stara, odkupljena od večjih letalskih družb, marsikdaj dotrajana. Piloti in drugo letalsko osebje so preveč izkoriščeni. Delajo brez tistih počitkov, ki njihovim kolegom pripadajo takrat, ko so zaposleni

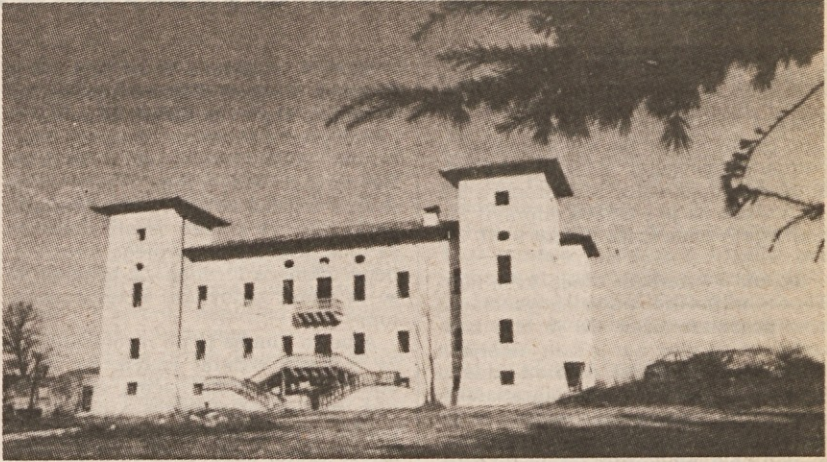
v večjih družbah, kjer veljajo sindikalni sporazumi. Prav utrujenost pilotov je včasih razlog za nelagodje, včasih pa tudi za nesrečo.

V Italiji so v zadnjih letih sprostili predpise za dajanje obrtnic tour operaterjem. Pred časom so bili ti predpisi zelo omejevalni. Obrtnice niso dobile če niso imeli več let službe v turistični agenciji in če niso imeli vrste drugih garancijskih listov. Sedaj je pristojnost dajanja obrtnic padla na deželne uprave. V zadnjih letih je bilo odprtih več turističnih agencij.

V Italiji je sedaj 4.300 turističnih pisarn. Vsakdo od teh tour operaterjev si seveda želi primerne zasluzka. Zaradi tega med njimi se najde tudi tak, ki ne upošteva resnosti letalskega prevoznika, ki mu ponuja čartersko letalo.

Resnici na ljubo pa je treba tudi povedati, da je v zraku veliko manj nesreč od tistih na cestah. Sorazmerno vzeto s številom potnikov v letalih oziroma v vlakih in z avtobusi ter avtomobili so letala še vedno najbolj zanesljivo prevozno sredstvo. Nesreča letala pa odjekne v javnosti bolj kot katerikoli druga iz preprostega razloga ker v taki nesreči na mah izgubi življenje sto ali več oseb, v avtomobilski nesreči pa imamo le nekaj žrtev.

Dvanajst let po potresu so obnovili nekaj gradov

Grad Susans v Furlaniji

Po potresu je bil grad Susans v Furlaniji obnovljen. V ta namen je ministrstvo za kulturne dobrine namenilo skoro eno milijardo in pol lir. Vsoto so dobili lastniki. Ti pa imajo nekaj dolga z bankami in ker dolg ni bil plačan je grad šel na dražbo. Ta je bila napovedana že pred dnevi, pristojni videmski sodnik pa jo je odložil na 14. april. V Vidmu trdijo, da bodo skušali spor uglasiti tako da bi se izognili dražbi.

Grad Susans je zgrajen nedaleč od San Daniele del Friuli. Zgodovinarji pravijo, da je tu bila že rimska utrdba. V gradu je bilo še do pred kratkim zelo znano gostišče. Tudi v drugih krajih Furlanije so bili gradovi poškodovani od potresa. V polnem teku so obnovitvena dela velikega gradu v Colloredo di Montalbano, ki je bil skoro popolnoma uničen. V obnovi so vložili veliko denarja, vendar pa ga bo za dokončanje del treba še precej. Colloredo di Montalbano je nedaleč od Vidma. To je zelo priljubljena izletniška točka, tudi zaradi tega ker sta v vasi, v neposredni bližini graščine dve znani gostilni.

Tudi v kraju Zegliacco je bila graščina poškodovana. Doslej ni nihče dal denarja za njeno obnovo. Graščina se nahaja v sredini večjega kmetijskega posestva. Za njeno obnovo se zanimajo tako Deželni konzorcij za ohranitev gradov kot Občinska uprava v Zegliaccu.

V novem vodniku vse zanimivosti Ptuja

Zgodovinsko društvo Ptuj je izdalo publikacijo z naslovom Ptuj z okolico. V njej so kratek zgodovinski oris bogate kulturno-zgodovinske zanimivosti Ptuja s pogledom v srednji vek in bogato tradicijo gojenja vinske trte ter najstarejšo vinoteko. Med drugim pa publikacija tudi predstavlja kulturno življenje Ptuja, znane pustne običaje, sejme in ostale prireditve Ptuja in okolice. Tiskali so jo v slovenskem, angleškem ter nemškem jeziku.

Sodelovanje med mesti Veneta

Odbornik za turizem v Benetkah Maurizio Ceconi je kolegom iz pomembnejših mest Veneta predlagal, da bi izdelali skupno ponudbo turis-

tičnih uslug mladim. Ta ponudba pa bi bila zelo poceni. V poštvi bi prišle Benetke, Padova, Verona, Vicenza, Rovigo, Treviso in Belluno.

TURISTIČNA AGENCIJA

GEA

vas vabi za velikonočne in prvo-majске praznike po zelo ugodni ceni

v INDIJO, RUSIJO in na KUBO

Vse informacije lahko dobite po telefonu: 003865-32053

TURISTIČNA AGENCIJA GEA, ŠEMPETER, Trg Ivana Roba 7, od 10. do 17. ure.

Ob sobotah in nedeljah zaprto.

Reviglio (ENI) želi zgraditi hotele v tujini

Ameriške hotelske družbe

Po podatkih pristojnega urada OZN so ameriške družbe na prvih mestih v svetu kar se tiče razpolaganja s hotelskimi ležišči. Na lestevici največjih družb so Američani na prvih osmih mestih. Holiday Corporation je s 357.614 hotelskimi posteljami na prvem mestu v svetu. Sledijo Best Western Int. (255.613 ležišč), Scheraton Corp. (142.000), Ramada Inc. (100.000), Hilton Hotels Corp. (96.780), Quality Inns (95.393), Days Inns America (79.000) in Marriott (75.277). Na devetem mestu je britanska družba Trust House Forte s 74.800 posteljami. Za njo je francoska družba Accor s 62.410 ležišči. Na enajstem mestu je ameriška družba Prime Motor s 60.000 ležišči, na dvanajstem pa bolgarska družba Balkantourist prav tako s 60.000

ležišči. Jasno je, da sem sodijo vse hotelske kapacitete Bolgarije. Francoska družba Club Mediterranee je na trinajstem mestu s 53.733 posteljami. Sledijo družbe Motel 6 in Hyatt (obe ameriški), britanska Intercontinental, sovjetska Intourist (37.000 ležišč).

V to lestvico italijanske hotelske družbe sploh ne prihajajo v poštev. Italija je sicer na drugem mestu v svetu za ZDA po številu hotelskih ležišč. Vendar so to v glavnem majhni hoteli, velika večina z eno ali dvema zvezdicama. V glavnem so bili italijanski hoteli zgrajeni v petdesetih letih.

Večje italijanske hotelske družbe razpolagajo le z nekaj desetnimi ho-

telov, ki seveda sodijo v srednje oziroma višje kategorije.

Predsednik družbe ENI Reviglio je prav pred kratkim izrazil željo in potrebo, da bi ta državna družba v tujini zgradila mrežo hotelov, ki naj bi bili reprezentativnega značaja. Reviglio je o tem govoril v Abidjanu na Slonokoščeni obali. Predsednik ENI je mnenja, da bi družba AGIP, ki že ima v Italiji mrežo hotelov, največjo v tej državi, lahko zgradila podobne hotele v tujini. Ti naj bi imeli tudi servisne postaje za avtomobiliste. Reviglio želi na tak način narediti isto kot je naredil francoski letalski prevoznik s hoteli Meridien ali to kar so naredili Američani s hoteli Hilton ali Sheraton v najbolj pomembnih mestih sveta.

Obisk v prijetnem turističnem kraju v naših Alpah

V Sappadi-Bladnu so ohranili domačo govorico

Goričani in Tržačani Sappado zelo dobro poznajo. Ljudje iz naših krajev prihajajo v ta kraj tako v zimskem kot v poletnem času. V Sappado prideš kar s karnijske strani pa čeprav se kraj nahaja že v pokrajini Belluno. Turisti so Sappado odkrili po drugi svetovni vojni, ko so bila tam odprta smučišča in ko so ob njih postavili tudi primerne vlečne naprave. V zadnjih desetletjih pa so tudi ti kraji postali priljubljeni v poletnem času, tako da je tudi poleti veliko turistov.

Domačini so to ljubezen meščanov za počitnikovanje v gorah znali spretno izkoristiti. Najprej so primerno uredili njihove domove in v njih uredili ležišča, zatem pa so zgradili majhne hotele, v zadnjem času pa tudi večje objekte. Prebivalcev v Sappadi je dandanes nekaj nad poldrug tisoč. V visoki turistični sezoni, pozimi in poletni, se prebivalstvo skoro podvoji, saj je v hotelih ter zasebnih sobah 1.200 ležišč. Še zlasti veliko ljudi je ob nedeljah. Smučarji iz Trsta, Gorice, Vidma in tudi Benetk ter Trevisa pridejo v Sappado na enodnevni izlet. Odlično urejene smučarske naprave vsakomur omogočajo prijetno športno počitje. V poletnem času pa se po cesti skozi Karnijo iz Tolmeča vijejo kolone avtomobilskih izletnikov, ki po kratkem postanku nadaljujejo pot v Cadore.

Kam pravzaprav sodi Sappada, v Karnijo ali v Cadore? Domači zgodovinarji menijo, da je to zemljepisno, zgodovinsko in tudi jezikovno svet zase. To je tudi res, saj tamkajšnje avtohtono prebivalstvo ni romansko, marveč nemško.

Zemljepisno in zgodovinsko vzeto je bila dolina Sappade v videmskem političnem okrožju do srede prejšnjega stoletja. Še za časa avstrijske nadvlade, v letih kraljevstva Lombardo-Veneto, po dogodkih v letu 1848, so domačini avstrijske oblasti zaprosili, da bi upravno spadali v okraj Belluno. Videm je bil zanje predaleč, treba je bilo hoditi čez prelaz, ki je bil pozimi zasnežen. Nova upravna razdelitev je obveljala potem ko so ti kraji pripadli Italiji.

Domačini pa so bili Nemci, tirolski Nemci, ki so se tja priselili že ob obratu prvega tisočletja. Tirolci so tja prišli iz Villgratena, nedaleč od graščine Heimfels. Ko so to graščino dobili v last tirolski grofje, ki so prišli do Gorice in postali znani kot Goriški grofje, so od kmetov zahtevali visoke davščine in tlako. Prebivalci so se zaradi tega izselili. Prišli so v zapuščeno dolino na južni strani Alp, kjer je danes Sappada. Kasneje so tja prišle tudi nekatere družine iz Bavarske.

Nemško se Sappadi pravi Bladen. Odkoder izvira to ime jezikoslovci si niso enotni. Morda je kaj v zvezi z reko Piave, ki izvira v teh krajih.

Stoletja so prebivalci Bladna-Sappade ohranili nemško govorico, pa čeprav je ta vedno bolj postajala nekaj samostojnega. Podobno se je dogajalo v drugih nemških jezikovnih otokih v Severni Italiji. Ker ni bilo povezav z jezikovno in kulturno razvijajočim se nemškim svetom so ti otočki ohranili vsak svoje narečje.

Čeprav so tu živeli le kmetje in gozdarji so skrbeli za šolsko vzgojo svojih otrok. V domači šoli je bil pouk v nemškem jeziku do leta 1866. Takrat so bili ti kraji priključeni italijanski kraljevini. V šoli je bil uveden italijanski pouk, nemščino so poučevali le dve uri tedensko. Kasneje je italijanščina vse bolj prodirala v vas. Nekateri domačini so svoja imena poitalijančili. Domača govorica pa se je ohranila. Po zadnji vojni obujajo tradicije, med temi je tudi izvirna nemška govorica. Velikokrat so trčili na nerazumevanje državnih oblasti.

Kraj Sappada-Bladen je razdeljen na petnajst naselij (Borgate - Weiler): Lerpa - Lerchpach, Plotta, Granvilla - Grossdorf, Palù — Moos, Pill, Bach, Milbach - Mühlbach, Cottern, Hoffer, Fontana - Brunn, Kratten, Soravie - Oberweger, Ecche - Ecker, Puiche - Buchen, Cretta, Cima Sappada - Oberbladen.

Nekateri domači in tuji raziskovalci so preučili zgodovinsko preteklost tega kraja. Najbolj zavzet je bil domačin Giuseppe Fontana. Napisal je nekaj knjig. Dal pa je tudi pobudo za ureditev domačega etnološkega muzeja. Tega so odprli v začetku sedemdesetih let v večji stavbi na koncu vasi. Naziv ustanove je »Museo etnico«, kar jasno pove, da se domačini čutijo nekaj drugačnega od prebivalcev sosednih krajev.

V prostorih muzeja je prikazana tipična hiša nekdanjih domačih kmetov, istočasno vidimo tudi prikaz nekdanjega dela v obrtnih delavnicah, na kmetih in v gozdu. Veliko orodja je podobnega tistemu v sosednih krajih. Marsikaj pa je različnega kar znači, da so ti ljudje prišli iz bolj oddaljenih krajev.

Muzej v Sappadi-Bladnu je tembolj dragocen, ker je silovit požar v začetku tega stoletja uničil vrsto starih lesenih hiš. Le ena teh lesenih hiš se je takrat rešila. Domačini so ob začetku stoletja zgradili nove, vendar nekatere so že bile zgrajene iz kamna.

Kdorkoli gre na izlet ali na letovanje v Sappado-Bladen bo našel tudi čas, da obišče etnični muzej.

K vsemu povedanemu pa lahko dodamo, da so v Sappadi-Bladnu ohranili tudi gastronomsko posebnost. Takrat ko v vasi ni prevelike gneče in v domeni z gostinci lahko dobiš na mizo domače dobrote, ki so v marsičem za nas precej neobičajne.

MARKO WALTRITSCH

Na teniškem turnirju v Milanu

Danes v finalu Becker - Volkov

MILAN — Zahodni Nemec Boris Becker in mladi Sovjet Aleksandar Volkov sta finalista mednarodnega teniškega dvoranskega prvenstva v Milanu Stella Artois. Becker je namreč v polfinalu premagal štirikratnega milanskega zmagovalca McEnroeja s 6:2, 6:3, Volkov pa je s težavo odpravil Zahodnega Nemca Erika Jelena s 6:2, 2:6, 7:6.

Becker je »starega« Maca, ki je ljubljeneec milanske publike premagal brez posebnih težav. Bil je bolj koncentriran na igro, kar je sam Američan tudi priznal ter dodal, da proti takemu Beckerju je bilo res težko igrati. Vsekakor Američan zapušča turnir z dvignjeno zmago. Bolj izenačen je bil drugi polfinale. Volkov in Jelen se hitro prebijata v svetovni vrh, tokrat pa je bil v medsebojnem srečanju boljši Sovjet.

V finalu je seveda absolutni favorit Becker, ki bo po vsej verjetnosti osvojil svojo drugo zmago na milanskem turnirju. Tudi presenečenja se dogajajo, v tem primeru pa so težko napovedljiva.

Superveleslalom za SP v Aspnu

Tomba šele deveti

ASPEN — 23-letni Šved Lars Börje Eriksson je dokaj presenetljivo osvojil včerajšnji superveleslalom za svetovni pokal pred Zahodnim Nemcem Markusom Wasmeierjem in Avstrijcem Helmutom Mayerjem. Vodilni na skupni lestvici za SP Marc Girardelli je bil četrti in je tako osvojil dodatnih 14 točk, dve več od svojega letos edinega tekmeca Pirmina Zurbrigga, ki se je moral zadovoljiti s šestim mestom.

Alberto Tomba je po razočaranju na SP v Vailu večkrat izjavil, da se bo oddolžil svojim navijačem že na prvem superveleslalomu v Aspnu. Italijanski as pa je spet odpovedal in se je moral včeraj zadovoljiti le z devetim mestom. Boljši od Tombe je bil Tomaž Cizman, ki je osvojil osmo mesto.

VRSTNI RED SUPERVELESALOMA

1. Eriksson (Šve.) 1'17"98; 2. Wasmeier (ZRN) 1'18"01; 3. Mayer (Av.) 1'18"29; 4. Girardelli (Luks.) 1'18"56; 5. Piccard (Fr.) 1'18"61; 6. Zurbriggen (Švi.) 1'18"66; 7. Hangl (Švi.) 1'18"78; 8. Cizman (Jug.) 1'19"13; 9. Tomba (It.) 1'19"47; 10. Höflehner (Av.) 1'19"51; 11. Alphand (Fr.) 1'19"74; 12. Mader (Av.) 1'110"79; 13. Müller (Švi.) 1'19"87; 14. Mahrer (Švi.) 1'19"88; 15. Belczyk (Kan.) in Heinzer (Švi.) 1'19"90.

Od ostalih Italijanov je bil Erlacher 19., Holzer 26. in Pramotton 35. Sbardello, Barcella in Runggaldier niso dokončali tekme.

Danes bo na sporedu veleslalom.

Ženski smuk za SP

Slavje Švicarke

Michele Figinijeve

LAKE LOUISE (KANADA) — Švicarka Michela Figinij je včeraj osvojila prvo mesto v smuku v kanadskem kraju Lake Louise s časom 1'42"36. Prehitela je svojo rojakinjo Mario Walliser (1'42"51) in Zahodno Nemko Michaelo Gerg (1'42"71).

Za Figinijevo je to četrta zmaga v tej sezoni v smuku.

Prvi dan evropskega dvoranskega atletskega prvenstva

Poprečni rezultati

HAAG — Prvi dan letošnjega 20. jubilejnega dvoranskega evropskega prvenstva ni navrgel kaj pridaj dobrih rezultatov.

Ne gre pozabiti, da je tekmovalje v tem nizozenskem mestu prvo večje po Ol v Seulu. Vsekakor tudi kankurenca zbrana v Haagu ni najbolj kakovostna, saj manjka kar precej najboljših atletov in atletinj iz starega kontinenta.

Poleg tega pa v kratkem čaka najboljše še svetovno prvenstvo v dvoranah in seveda je potrebno varčevati z močmi. Podelili so tri komplete kolanj tako v ženski kot tudi moški konkurenci.

Dve zlati kolajni sta odšli in SZ po zaslugi Čistjakove z zmago v skoku v daljino pred rojakinjo Čenovo ter troskoku s prvim mestom Musjenka, v metu krogle je po pričakovanju slavil Timmerman (NDR), v teku na 60 metrov je bil presenetljivo prvi Avstrijec Berger, na isti progi pri ženskah pa domačinka Cooman, ki je edina ponovila lanski uspeh.

V ženskem skoku v višino pa je bila najboljša svetovna mladinska prvakinja, Romunka Galina Astafei. V tej konkurenci je jugoslovanka Biljana Betronić osvojila nehvalažno 4. mesto kot tudi Italijana Pavoni (60 m) in Antonella Capriotti v skoku v daljino.

REZULTATI

MOŠKI

60 m: 1. Berger (Av.) 6"56, 2. Schlicht (ZRN) 6"58, 3. Rosswess (VB) 6"59, **krogla**: 1. Timmerman (NDR) 21,68 m, 2. Stolz (ZRN) 20,22 m, 3. Andersen (Nor.) 20,22 m; **troskok**: 1. Musjenko 17,29 m, 2. Mai (NRD), 3. Nikulas (ČSSR).

ŽENSKE

60 m: 1. Cooman (Niz.) 7"15, 2. Bily (Fr.) 7"19, 3. Hanhijoki (Fin.) 7"23, **daljina**: 1. Čistjakova 6,98 m , 2. Čen (obe SZ) 6,86 m, 3. Ropo-Junnila 6,62 m, **višina**: 1. Astafei (Rom.) 196 cm, 2. Haugland (Nor.) 196 cm, 3. Evange-Epee (Fr.) 191 cm.

Sinoči v jugoslovanski košarkarski ligi

Ljubljančanom točki v gosteh

VOJVODINA - SMELT OLIMPIJA 76:89 (28:47)

SMELT OLIMPIJA LJUBLJANA: Šiško 2, Petrovič 15, Zdovc 9, Hauptman 14, Petranović 7, Čurčić 34, Kotnik 8.

NOVI SAD — Z odlično igro predvsem v prvem polčasu so ljubljanski košarkarji povsem zasluženoma premagali domačo Vojvodino. Pri gostih se je še zlasti izkazal sinoči zelo razpoloženi Čurčić, ki je dosegel kar 34 točk. Pri domačinih pa je bil najboljši strellec Bilalović, ki je dal 20 točk.

V sinočnjem derbiju 15. kola je v Beogradu domači Partizan zasluženoma premagal vodilno moštvo sarajevske Bosne. Pri domačinih je bil najboljši strellec Paspalj (24 točk), pri gostih pa se je izkazal Mutapčić (19 točk).

Zadar je zelo visoko premagal Šibenko. Komazec je dal 31 točk, dobro pa sta še igrala Branković (27 točk) in Šarić (24). Pri gostih pa sta bila najuspešnejša Slavica in Popović, ki sta dala po 24 točk.

Zagrebska Cibona je izbojevala zelo tesno zmago v Čačku proti domačemu Borcu, pri katerem se je še zlasti izkazal Vukosavljević, ki je dal 32 točk. Pri Zagrebčanih je bil najboljši mladi Anzulović (19 točk).

S sinočnjim porazom proti moštvu IMT iz Beograda so se najverjetneje košarkarji Prvega Partizana posloveli od prve lige. Pri domačinih je bil Androić najboljši strelac s 14 točkami, pri gostih pa sta bila najboljša Krečković (21) in Mladjan (18).

IZIDI 15. KOLA

Partizan - Bosna 89:75 (52:29); Prvi Partizan - IMT 76:84 (34:35); Borac - Cibona 78:79 (41:42); Zadar - Šibenka 124:93 (66:40) Danes: Jugoplastika - C. zvezda.

Ljubljančanke uspešne

BEOGRAD — V 17. kolu prve ženske jugoslovanske košarkarske lige je ljubljanska Iskra Delta Ježica premagala domačega Partizana s 70:61 (46:26). Največ točk za Ljubljančanke je dala Dornikova (19).

V moški C-1 odbojcarski ligi

Gladek poraz Olympie

NOVA GENS - OLYMPIA 3:0 (15:5, 15:2, 15:7)

OLYMPIA: A., D. in S. Terpin, Špacapan, Petejan, Sfiligaj, Marassi, I. in Š. Cotič, Bello, Dorni.

Kot že sam rezultat priča, je na igrišču gospodovala samo ena ekipa, to se pravi domačini, ki so tokrat res dobro zaigrali in bili za razred boljši od slovenske šesterke. Očitno je, da se olympijci ne znajdejo dobro na tujem, tako da se je to že drugič poznalo, kakor že poprej v Cesaltu, tako tokrat v Noventi Padovane. Naši so tekmo začeli sicer borbeno, pri rezultatu 2:2 pa so domačini močno pritisnili. Naši so grešili kakor za stavo vsak sprejem, ko pa ni graditve igre, seveda tudi ni tolčenih žog in s tem je bila takoj morala ekipe na tleh. Ko pa je morala ekipe Olympie na tleh, takrat so naši fantje pravzaprav lahek plen vsake ekipe.

Torej, kakor smo rekli, v prvem setu nadvlada ekipe iz Novente Padovane, isto v drugem setu, ko je sicer trener skušal zamenjati postavo, vendar so bili naši igralci preveč zmenei, da bi karkoli bolje zaigrali. V 3. setu so znova oprijeli s staro igro, normalno igro, in zgledalo je, da bo rezultat boljši. Tudi stanje seta priča, da so se naši igralci malo bolje znašli, vendar proti razigranim domačinom tokrat niso mogli prav ničesar. Upati je, da je bil to samo spodrsilaj na tujem igrišču in da bodo naši olympijci že v prihodnjem kolu znova zaigrali, kot znajo in se zoperstavili nasprotnikovi ekipi tako, kakor je treba. (M. Š.)

V ženski odbojcarski C-1 ligi

Na pragu presenečenja

BOR ELPRO - LAPREVIDENTE FELTRE 2:3 (12:15, 13:15, 15:7, 15:10, 15:17)

BOR ELPRO: Nacinovi, Maver, D'Ambrogio, Foraus, Grbec, Vidali, Fučka, Sancin, Visentin, Superina, Brazzani.

Le malo je manjkalo, da bi borovke sinoči poskrbele za prvovrstno presenečenje. Vodilni Feltre, ki je doslej izgubil samo eno tekmo, jih je namreč premagal šele po petih nizih igre, tie-break pa se je končal pri tesnem izidu 17:15, potem ko so borovke imele match žogo pri izidu 14:13.

Začetek ni obetal takšnega razpleta, saj so Belunčanke povedle v nizih 2:0. Toda že v drugem nizu so borovke precej izboljšale svojo igro in vodile tudi z 10:6. Ko je zgledalo, da jim bo zmanjkalo moči, so v začetku tretjega niza z delnim izidom 7:0 iztirile nasprotnice, ki jih je zajela živčnost. Razvnel se je srdit boj, v katerem so dale plave res vse od sebe. Igrale so dobro in borbeno, ter v bloku in napadu prekosile Feltre, v obrambi pa so bile zelo požrtvovalne in so se zagrizeno upirale močnim napadom gostujoče ekipe, ki je prav gotovo najmočnejša šesterka, kar smo jih letos videli v Trstu. Zelo razpoložene borovke so ji bile povsem kos, toda v izjemno izenačeni končnici je prišla na dan večja izkušnost Feltreja, ki je dokazal, da na skupni lestvici ne vodi po naključju.

Če hočemu najti tehnično razlago k porazu plavih, ob upoštevanju, da so v bistvu med samo tekmo naredile več točk od nasprotnic, lahko rečemo, da so bile pri sprejemanju in serviranju za odtenek slabše, na dlani pa je, da s takšno igro, kakršno so prikazale tokrat, bodo v nadaljevanju prav gotovo dosegle obstanek v ligi.

BOR CUNJA AVTOPREVOZ - DLF TRST 3:2 (11:15, 15:10, 7:15, 15:3, 15:10)

BOR CUNJA AVTOPREVOZ: Batič, Marega, Pernarčič, Stančič, Starc, Budin, Stranj, Betocchi in Iesu.

Tudi v drugem mestnem obračunu so odbojkarji Bora Cunjje Avtoprevoza premagali DLF, a tokrat po bolj izenačenem boju. Tokrat so borovci zaigrali okrnjeni. Ne glede na to pa so gostitelji dobro pričeli in po vodstvu s 6:1 se je pričelo zatikati in set so osvojili gostje. Po izenačenju so gostje slavili tudi v tretjem nizu, a v zadnjih dveh so bili domačini boljši in tudi zasluženoma popravili enajsti par točk. (M. Marega)

MEBLO IMSA - CRISMARE FINCANTIERI 2:3 (10:15, 15:7, 5:15, 15:9, 13:15).

MEBLO IMSA: Lavrenčič, Vogrič, Mitja in Aleš Feri, Lutman, Princič, Superga, Tomšič, Zavadlav, Korsič, Petejan, Buzzinelli.

GLEDALCEV: 110.

Meblu Imsa za las ni uspel podvig. Fincanteri, ki se nahaja na 4. mestu lestvice, je zmagal, le ker razpolaga z izkušeno šesterico sestavljeno z igralci, ki so do pred kratkim igrali v C-1 ligi. Številna publika je prisostvovala dokaj čudnemu razpletu tekme. Gostje so brez velikih težav osvojili 1. in 3. set. Nasprotno so domačini povsem nadigrali nasprotnike v 2. in 4. setu. Plavordeči so se zares izkazali in vse je zgledalo, da so v stanju obrniti tekmo v lastno korist. Na žalost je našim v tie-breaku zmanjkalo športne sreče. (Žip)

Etapna dirka po Siciliji

Allocchio najhitrejši

PALERMO — Italijan Stefano Allocchio je osvojil prvo etapo mednarodne etapne kolesarske dirke po Siciliji. V končnem naletu je prehitel Irca Kellyja in Sovjeta Koničeva. Slednji je po zaključku etape dal zanimivo izjavo, saj je dejal, da ga zelo čudi, da je ritem na profesionalnih kolesarskih dirkah tako počasen. Dodal je, da slednji preveč taktizirajo, saj dirke zaživijo le na koncu, medtem ko je med amaterji vedno zanimivo.

Vrstni red: 1. Allocchio (It.) 5:09' s povprečno hitrostjo 36,427 km na uro; 2. Kelly (Irs.); 3. Koničev (SZ); 4. Gallešchi (It.); 5. Cimini (It.); 6. Cipollini (It.); 7. Soerensen (Dan.); 8. Brugna (It.); 9. Martinello (It.); 10. Anderson (Avs.) itd. vsi v času zmagovalca.

Zmaga De Wildeja

MARIGNANE — Belgijski kolesar Etienne De Wilde osvojil včerajšnjo četrto etapo Dirke po Sredozemlju. Nizozemec Marrij Rozendal je ohranil prvo mesto na lestvici.

Svetovni pokal v plavanju v Benetkah

BENETKE — Italija je včeraj v drugem dnevu mednarodnega plavalnega meetinga v Benetkah, ki velja za svetovni pokal v plavanju, osvojila dve zlati kolajni. Priborila sta si ga Stefano Battistelli in Lorenza Vigarani v tekmi na 200 m hrbtno.

Prijateljska tekma v Genovi

Genoa - SZ neodločeno

GENOVA — Genovski drugoligaš Genoa je odigral včeraj prijateljsko tekmo z reprezentanco Sovjetske zveze, ki se trenutno mudi na turneju po Italiji. Končni rezultat 1:1 (1:0) priča, da niso domačini odigrali podrejne vloge, saj so celo povedli v zadnji minuti prvega polčasa z enajstmetrovko, ki jo je realiziral Quaggiotto. V 66. minuti je stanje izenačil Litovenko. Med domačini sta se najbolj izkazala Signorini in Fontolan, med prestižnimi gosti pa Protasov, Demjanenko in Rats.

Zmaga Partizana v Titogradu

TITOGRAĐ — Na prijateljski nogometni tekmi v Titogradu je včeraj beograjski Partizan premagal domačo Budućnost z 1:0 (0:0). Tekmo si je ogledalo tri tisoč gledalcev, edini zadetek dneva pa je dosegel Djukić v 61. minuti.

Visoka zmaga Hajduka proti Gaku

SPLIT — Splitski Hajduk je na prijateljski tekmi premagal avstrijskega prvotligaša Gak iz Graza s 3:0 (1:0). Vse tri zadetke je dosegel Jarni.

Empoli izenačil z Victorijo

EMPOLI — Italijanski drugoligaš Empoli je včeraj izenačil z romunskim prvotligašem 1:1 (0:1). Tekma je bila izenačena, italijanski drugoligaš pa nikakor ni bil slabši nasprotnik od bolj renomirane enajsterice. To je že drugi remi Romunov v Italiji, saj so pred dnevi izenačili z Bologno z 0:0.

Moška C-2 liga: v mestnem derbiju

Zaslužena zmaga borovcev

BOR CUNJA AVTOPREVOZ - DLF TRST 3:2 (11:15, 15:10, 7:15, 15:3, 15:10)

BOR CUNJA AVTOPREVOZ: Batič, Marega, Pernarčič, Stančič, Starc, Budin, Stranj, Betocchi in Iesu.

Tudi v drugem mestnem obračunu so odbojkarji Bora Cunjje Avtoprevoza premagali DLF, a tokrat po bolj izenačenem boju. Tokrat so borovci zaigrali okrnjeni. Ne glede na to pa so gostitelji dobro pričeli in po vodstvu s 6:1 se je pričelo zatikati in set so osvojili gostje. Po izenačenju so gostje slavili tudi v tretjem nizu, a v zadnjih dveh so bili domačini boljši in tudi zasluženoma popravili enajsti par točk. (M. Marega)

MEBLO IMSA - CRISMARE FINCANTIERI 2:3 (10:15, 15:7, 5:15, 15:9, 13:15).

MEBLO IMSA: Lavrenčič, Vogrič, Mitja in Aleš Feri, Lutman, Princič, Superga, Tomšič, Zavadlav, Korsič, Petejan, Buzzinelli.

GLEDALCEV: 110.

Meblu Imsa za las ni uspel podvig. Fincanteri, ki se nahaja na 4. mestu lestvice, je zmagal, le ker razpolaga z izkušeno šesterico sestavljeno z igralci, ki so do pred kratkim igrali v C-1 ligi. Številna publika je prisostvovala dokaj čudnemu razpletu tekme. Gostje so brez velikih težav osvojili 1. in 3. set. Nasprotno so domačini povsem nadigrali nasprotnike v 2. in 4. setu. Plavordeči so se zares izkazali in vse je zgledalo, da so v stanju obrniti tekmo v lastno korist. Na žalost je našim v tie-breaku zmanjkalo športne sreče. (Žip)

BOR CUNJA AVTOPREVOZ - DLF TRST 3:2 (11:15, 15:10, 7:15, 15:3, 15:10)

BOR CUNJA AVTOPREVOZ: Batič, Marega, Pernarčič, Stančič, Starc, Budin, Stranj, Betocchi in Iesu.

Tudi v drugem mestnem obračunu so odbojkarji Bora Cunjje Avtoprevoza premagali DLF, a tokrat po bolj izenačenem boju. Tokrat so borovci zaigrali okrnjeni. Ne glede na to pa so gostitelji dobro pričeli in po vodstvu s 6:1 se je pričelo zatikati in set so osvojili gostje. Po izenačenju so gostje slavili tudi v tretjem nizu, a v zadnjih dveh so bili domačini boljši in tudi zasluženoma popravili enajsti par točk. (M. Marega)

MEBLO IMSA - CRISMARE FINCANTIERI 2:3 (10:15, 15:7, 5:15, 15:9, 13:15).

MEBLO IMSA: Lavrenčič, Vogrič, Mitja in Aleš Feri, Lutman, Princič, Superga, Tomšič, Zavadlav, Korsič, Petejan, Buzzinelli.

GLEDALCEV: 110.

Meblu Imsa za las ni uspel podvig. Fincanteri, ki se nahaja na 4. mestu lestvice, je zmagal, le ker razpolaga z izkušeno šesterico sestavljeno z igralci, ki so do pred kratkim igrali v C-1 ligi. Številna publika je prisostvovala dokaj čudnemu razpletu tekme. Gostje so brez velikih težav osvojili 1. in 3. set. Nasprotno so domačini povsem nadigrali nasprotnike v 2. in 4. setu. Plavordeči so se zares izkazali in vse je zgledalo, da so v stanju obrniti tekmo v lastno korist. Na žalost je našim v tie-breaku zmanjkalo športne sreče. (Žip)

Ženska C-2 liga: slogašice brez težav

SLOGA KOIMPEX - PIERIS 3:0 (15:10, 15:1, 15:4)

SLOGA KOIMPEX: Ciocchi, Fabrizi, Križmančič, Drnovšček, Grgič, Mijot, Milko-vič, Marucelli, Lupinc, Sosić, Škerk, Ukmar.

Slogašice so tokrat po hitrem postopku obračunale z nasprotnikom. Tehnična razlika med obema šesterkama je bila namreč res prevelika, da bi lahko prišlo tudi do delnega presenečenja. Tekma se je tako sprevrgla le v lažji trening in je nudila trenerju Peterlinu možnost, da je poslal na igrišče tudi igralko, ki so do sedaj imele manj priložnosti, da se v prvenstvu izkažejo. (INKA)

OTTICA TOMMASINI CORDENONS - AGOREST 3:2 (9:15, 12:15, 15:4, 15:9, 15:10)

AGOREST: Marassi, Černic, Klemše, Roner, Vižintin, Zavadlav, Peterin, Lovisutti, Rupil, Scoziero.

Združena ekipa se vrača s težkega gostovanja v Cordenonsu z grenkim porazom, saj je podcenjevanje nasprotnika pri delnem vodstvu 2:0 v setih. Po vodstvu s 4:0 močno popustile, izgubile dale naslednja niza in potem še tretjega pri loteriji igre v tie-breaku, da so dobesedno podarile zmago gostiteljicam. (R. I.)

SLOGA KOIMPEX - PIERIS 3:0 (15:10, 15:1, 15:4)

SLOGA KOIMPEX: Ciocchi, Fabrizi, Križmančič, Drnovšček, Grgič, Mijot, Milko-vič, Marucelli, Lupinc, Sosić, Škerk, Ukmar.

Slogašice so tokrat po hitrem postopku obračunale z nasprotnikom. Tehnična razlika med obema šesterkama je bila namreč res prevelika, da bi lahko prišlo tudi do delnega presenečenja. Tekma se je tako sprevrgla le v lažji trening in je nudila trenerju Peterlinu možnost, da je poslal na igrišče tudi igralko, ki so do sedaj imele manj priložnosti, da se v prvenstvu izkažejo. (INKA)

OTTICA TOMMASINI CORDENONS - AGOREST 3:2 (9:15, 12:15, 15:4, 15:9, 15:10)

AGOREST: Marassi, Černic, Klemše, Roner, Vižintin, Zavadlav, Peterin, Lovisutti, Rupil, Scoziero.

Združena ekipa se vrača s težkega gostovanja v Cordenonsu z grenkim porazom, saj je podcenjevanje nasprotnika pri delnem vodstvu 2:0 v setih. Po vodstvu s 4:0 močno popustile, izgubile dale naslednja niza in potem še tretjega pri loteriji igre v tie-breaku, da so dobesedno podarile zmago gostiteljicam. (R. I.)

Moška D liga: dobra igra sočanov

SOČA SOBEMA - CARMONE RUOTE 3:1 (15:7, 10:15, 15:5, 15:11)

SOČA SOBEMA: Černic, Ivo in Marko Cotič, Battisti, Dornik, Pahor, Bagon.

Soča je v drugem kolu povratka premagala ekipo iz Porcie. Po izenačenem začetku so prevzeli vajeti igre v roke gostitelji, ki so sicer izgubili drugi niz, a to je bilo obenem tudi vse v tem uspešnem nastopu. Pri gostiteljih se je izkazal mladi Damjan Dornik. Sedaj jih čaka druga težka tekma in sicer z ekipo Maianese.

SOČA SOBEMA - CARMONE RUOTE 3:1 (15:7, 10:15, 15:5, 15:11)

SOČA SOBEMA: Černic, Ivo in Marko Cotič, Battisti, Dornik, Pahor, Bagon.

Soča je v drugem kolu povratka premagala ekipo iz Porcie. Po izenačenem začetku so prevzeli vajeti igre v roke gostitelji, ki so sicer izgubili drugi niz, a to je bilo obenem tudi vse v tem uspešnem nastopu. Pri gostiteljih se je izkazal mladi Damjan Dornik. Sedaj jih čaka druga težka tekma in sicer z ekipo Maianese.

Ženska D liga: Kontovelke uspešne

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP - PROMOVOLLEY 3:1 (16:14, 6:15, 15:4, 15:11)

KONTOVEL ES: Černjava, Garbini, Legiša, Umek, Hrovatin, Janežič, Conestabo, Štoka, Prašelj.

Kontovelke so z dobro igro premagale nasprotnice. Odločno so igrale, četudi so v drugem setu popustile. Vsekakor so spet zbrale vse svoje moči in premagale nasprotnice, ki so skušale do zadnjega osvojiti niz. Odločno besedo pa so imele naše, ki so si po dolgi borbi prisvojile niz in s tem tudi tekmo. (Janežič)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP - PROMOVOLLEY 3:1 (16:14, 6:15, 15:4, 15:11)

KONTOVEL ES: Černjava, Garbini, Legiša, Umek, Hrovatin, Janežič, Conestabo, Štoka, Prašelj.

Kontovelke so z dobro igro premagale nasprotnice. Odločno so igrale, četudi so v drugem setu popustile. Vsekakor so spet zbrale vse svoje moči in premagale nasprotnice, ki so skušale do zadnjega osvojiti niz. Odločno besedo pa so imele naše, ki so si po dolgi borbi prisvojile niz in s tem tudi tekmo. (Janežič)

● Kras

NADALJEVANJE S 1. STRANI

točke za krasovko. Morda je bilo Sonji celo žal, da je morala iz profesionalne resnosti, tako neusmiljeno odpraviti z gostinjo.

V tretjem srečanju je bila Branka Batinic precej radodarna. Povsem na jasnem glede končnega izida, je Batiniceva na veliko eksperimentalna razne napadalne poteze in ob precejšnjem številu napak, dvigala številčno vrednost Fasoltove, ki bi v pravi tekmi zbrala v obeh setih največ 10 točk skupaj. Da so v igri dvojici nasprotnice osvojile set, je skoraj povsem nepričakovano. Razlaga je v očitnem padcu tekmovalne napetosti Obadove in Batiniceve, ki sta s veliko težavo iskali voljo do igranja ob tehnični praznini nasprotnih dvojice. Z resnejšim pristopom je prišla zmaga v odločilnem setu sama po sebi, tu pa tam pa sta se nasprotnici po naključju znašli in v ugodnem delu seta celo vodile za tri točke.

KRAS GLOBTRADE - RECOARO BOČEN 4:0

Obad - Filippi 2:1 (18:21, 21:11, 21:18); Milič - Oberrauch 2:0 (21:9, 21:6); Batinic - Fasolt 2:0 (21:14, 21:16); Obad-Batinic in Oberrauch-Filippi 2:1 (21:13, 18:21, 21:17).

BRUNO KRIŽMAN

Nogometni turnir Koper '89

V finalu domačini in JLA

KOPER — Na nogometnem turnirju Koper '89 so včeraj odigrali polfinalni tekmi in v današnji veliki finale sta se uvrstili selekcija JLA in Koper. Selekcija JLA je v uvodni tekmi brez posebnega naprezanja premagala sicer zelo požrtvovalno in borbeno enajsterico Rudarja iz Trbovelj, člana medrepubliške jugoslovanske lige s 4:0 (2:0).

Koprčani so v drugi tekmi premagali večno neugodnega tekmeca iz Maribora z rezultatom 1:0 (1:0). Tudi tokrat so Mariborčani prikazali solidno igro, toda rumeno-modri so bili vseh 90 minut podjetnejši in boljši nasprotnik, toda zmagoviti zadetek so uspeli doseči pet minut pred koncem prvega dela, ko je Breznikar iz 11-metrovke premagal mariborskega vratarja. Pred okrog 1500 gledalci je sodil Burič iz Koprja. Danes se turnir nadaljuje. Ob 13.30 igrata Maribor in Rudar za 3. mesto, ob 15.30 pa Koper in selekcija JLA za prvo. Obe včerajšnji tekmi, pa tudi današnji finale si bo ogledal med

drugimi tudi selektor jugoslovanske državne nogometne reprezentance Iviča Osim. (Kreft)

Odbojkarji Maxicona in Levskija finalist

VARKAUS — V finalu letošnjega moškega odbojcarskega turnirja za pokal pokalnih prvakov se bosta srečala Maxicono iz Parme in Levski iz Sofije. Levski je v polfinalu premagal Cmtst iz Bologne s 3:0 (15:10, 15:10, 15:6), Maxicono pa je prav tako s 3:0 (16:14, 15:9, 15:9) odpravil Panathinaikos iz Aten.

ROKOMET

MOŠKA C LIGA

CIVIDIN - KRAS TRIMAC 14:13

KOŠARKA

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP - MOTONAVALE 82:94 (35:43)

Na SP v Lahtiju

30 km Smirnovu
Danes skakalci

LAHTI — Na 38. svetovnem prvenstvu v smučarskih nordijskih disciplinah so včeraj prvič nastopili moški. V teku na 30 kilometrov v klasičnem slogu je zmagal Sovjet Smirnov, pred Norvežanom Ulvangom in Švedom Majbackom. Najboljši od Italijanov je bil nosilec naslova svetovnega prvaka na 15 km Albarella, ki je zasedel sedmo mesto, kar v italijanskem taboru ocenjujejo kot zelo dober uspeh. Eden glavnih favoritov, Šved Svan, zaradi hudega prehlada ni mogel štartati.

Za Sovjeta Smirnova je to prvi velik uspeh po vrsti prestižnih uvrstitev. Na olimpijskih igrah v Calgaryju je na tej razdalji osvojil srebro, na 15 kilometrih pa bron. Včerajšnji tek je bil izredno napet in je navdušil preko 20 tisoč Fincev, ki so se zbrali na stadionu Radionmaki, čeprav so bili nemalo razočarani nad četrtim mestom njihovega rojaka Kirvesniemiija (moža petkove zmagovalke ženskega teka na 10 km Hamalainenove), ki je bil od sedmega kilometra do nekaj sto metrov pred ciljem stalno na tretjem mestu. Sicer pa je tudi Smirnov imel na cilju le šest sekund prednosti pred Ulvangom, čeprav je treba reči, da je 25-letni sibirski tekač prevzel vodstvo pri merjenju časa na 7,5 km in vodstva do konca ni nikoli izpustil.

Danes bo spored na SP mnogo bolj natrpan. Ženske se bodo v prostem slogu pomerile na 10 km, na sporedu pa bo tudi tekaška preizkušnja, veljavna za nordijsko kombinacijo. Najzanimivejša pa bo prva preizkušnja skakalcev na 90-metrski skakalnici. Naslov svetovnega prvaka na veliki skakalnici brani Avstrijec Felder. Ko je pred dvema letoma zmagal v Oberstdorfu, je Matjaž Župan s četrtnim mestom dosegel tudi najboljšo jugoslovansko uvrstitev na SP doslej. Po uspehih iz Calgaryja so kotacije Jugoslovancev nekoliko upadle in tudi danes ni pričakovati kakih posebnih podvigov. Vodstvo bo imena reprezentantov sporočilo šele po današnjem jutranjem treningu, glede na formo imata še najmanj možnosti Tepeš in Lotrič, da bodo najverjetneje nastopili Janez in Matjaž Debelak, Župan in Ulaga.

Za Italijo pa bodo nastopili Cecon, Lunardi, Laceldelli in Sambugaro.

Vrstni red teka na 30 km: 1. Smirnov (SZ) 1.24'56"9; 2. Ulvang (Nor.) 1.25'03"6; 3. Majback (Šve.) 1.25'09"08; 7. Albarello (It.) 1.26'25"6; 20. Ploner (It.) 1.28'26"3.

Vrstni red skokov za kombinacijo: 1. Einar (Nor.) 222,6 točke; 2. Ylipulli (Fin.) 222,0; 3. Doundoukov (SZ) 215,1.

V anticipirani tekmi A lige

Pescara ugnala Romo

Roma - Pescara 1:3 (0:1)

STRELCA: Tita v 45', 53' in 69', Giannini (enajstmetrovka) v 61'.

ROMA: Peruzzi, Gerolin, Nela, Manfredonia, Ferrario, Desideri, Masaro, Di Mauro, Völler (Renato od 33'), Giannini, Rizzitelli. (Tancredi, Collovati, Andrade in Conti).

PESCARA: Gatta, Camplone, Bergodi, Ferretti, Junior, Bruno, Pagano, Gasperini (Miano od 85'), Marcheggiani, Tita, Berlinghieri (Edmar od 67'), (Zinetti, Ciarlantini, Caffarelli).

Znano je, da Roma ne preživlja lahke sezone, a tako gladke zmage Pescara v anticipirani tekmi prvega povratnega kola italijanske A lige ni nihče pričakoval. Pescara je Romi dala pravo lekcijo, si zagotovila izredno pomembni točki in boju za obstanek, hkrati pa je še poglobila krizo Rimljanov, ki v letošnjem sončnem letu še niso zmagali, to pa je bil v tej sezoni njihov že četrti poraz na domačih tleh (s 3:1 so na Olimpicu zmagali tudi Torino, Juventus in Milan).

Junak srečanja je bil Brazilc Pescara Tita, ki je dosegel vse tri gole za svoje moštvo.

Po tekmi so razjarjeni navijači Rome pošteno izžvižgali svojo ekipo, klop veterana Liedholma pa se zdaj prav gotovo znova maje. Treba je reči, da se je že v 33. minuti poškodoval napadalec Rome Völler.

Derbi kola bo danes nedvomno v Bergamu, kjer bo Atalanta gostila Napoli. Lombardiji se nameravajo Neapelčanom oddolžiti za nezasluzen poraz iz prvega kola, ko je Maradona v zadnji minuti dosegel gol z roko, sodnik pa je prekršek spregledal. Bil je to eden od dveh samih porazov Atalante, ki se povsem nepričakovano poteguje za uvrstitev v pokal UEFA.

Od morebitnega spodrsilaja Napoli imata lahko Inter in Sampdoria precej koristi, če vemo, da bosta gostila šibka Ascoli oziroma Torino. Zanimivo bo tudi v Firencah, kjer bo Fiorentina skušala po Interju ugnati še Milan. Ta je v prvi tekmi zmagal kar s 4:0.

DANAŠNJI SPORED: Atalanta - Napoli; Bologna - Pisa; Fiorentina - Milan; Inter - Ascoli; Juventus - Como; Lazio - Cesena; Lecce - Verona; Sampdoria - Torino.

Danes Triestina gostuje Modeno

Derbi kola na Grezarju

Po skoraj enem mesecu odsotnosti bo Triestina danes popoldne (pričetek ob 15. uri) znova igrala na Grezarju. Gostila bo Modeno, ekipo renomiraneega društva, s katerim se poteguje za napredovanje. Za Triestino je to prvo od vrste petih srečanj z neposrednimi tekmeči za vrh. Po prvenstveni prekinitvi 26. februarja bodo namreč Tržačani igrali v Pratu, nato bodo gostili zdaj vodilno Spezio, odpotovali v Masso Carraro, naposled pa znova doma igrali z Reggiano.

Tudi danes trener Lombardo ne bo imel na voljo Papaisa, Casarolija in Casonata. Vprašanje je, ali se bo znova opredelil za moštvo, ki je igralo v Montevarchiju, ali pa bo obnovil sistem igre s tremi napadalci. Glede na moč nasprotnika je prva rešitev verjetnejša.

Modena je v minulem kolu povsem nepričakovano doma izgubila proti vse boljši Vicenzi, ki pa se še zmeraj otepa dna. Pričakovati je torej, da se bodo Modenčani v Trstu pretežno branili. Triestina vsekakor računa, da se veriga devetih zaporednih pozitivnih izidov ne bo pretrgala. Podpred-

sednik Causio je pozval navijače k polnoštevilni prisotnosti na stopniščih. Ni treba posebej omenjati, da je tekma na Grezarju tudi osrednje srečanje kola, ki zgleda zelo ugodno za Triestino, saj bodo vse ostale boljše ekipe nastopale v gosteh.

Naj omenimo še, da bo v četrtek, 23. tega meseca Triestina v Vicenzi odigrala povratno srečanje osmine finala za italijanski pokal. Prva tekma v Trstu se je končala z neodločenim izidom 0:0.

DANAŠNJI SPORED: Derthona - Virescit; Lucchese - Reggiana; Vicenza - Centese; Montevarchi - Carrarese; Livorno - Arezzo; Spal - Spezia; Trento - Prato; Triestina - Modena; Venezia Mestre - Mantova.

Italijani boljši

ANCONA — V prijateljski tekmi je reprezentanca under 21 B lige s 3:1 premagala enakovredno selekcijo Madžarske, v kateri pa je baje nastopilo več prvotigašev. Kot znano je prvenstvo B lige danes prekinjeno.

obvestila - obvestila

TPK SIRENA
sporoča, da se bo 21. t. m. pričel tečaj za plovno dovoljenje za jadrnice in motorne čolne. Tečaj bo dvakrat tedensko, in sicer ob torkih in četrtnih od 21.00 do 22.30. Vse informacije na sedežu kluba, tel. št. 422696.

PK BOR
vabi vse tiste, ki jih zanima tečaj za vaditelje plavanja (v organizaciji FIN), da se zgledajo v večernih urah na tel. 827123. Pogoja za vpis: starost nad 18 let in obvladovanje treh plavalnih slogov.

SK BRDINA
vabi vse člane, da se udeležijo izleta in tekme zimskih športnih iger, ki bodo v nedeljo, 26. t. m., v Ravasclettu. V primeru, da tekma odpade bo izlet v Flac-hau - Avstrija. Vse informacije dobite vsak torek in četrtek na sedežu od 19. do 20. ure.

ZŠSDI
obvešča, da bo jutri, 20. t. m., ob 20.30 na sedežu ŠD Zarja v Bazovici seja nogometne komisije. Edina točka dnevnega reda: uresničevanje dveletnega programa na področju mladinskega nogometa.

ODSEK ZA REKREACIJO PRI KD OTON ŽUPANČIČ
iz Standreza organizira turnir v namiznem tenisu, ki se bo začel 27. februarja. Tekmovanja bodo v Domu Andreja Budala, prijave pa sprejemajo do 23. t. m. Interesenti naj se vpišejo pri Davidu Mučiču (83271), Bojanu Makucu (20734) in Valterju Nanutu (21852). V štandreskem domu so vsak večer (med 19.00 in 22.00) na razpolago mize za trening.

ŠD MLADINA
vabi vse ljubitelje smučanja na izlet v Flachau (Avstrija), ki bo 26. t. m. z odhodom iz Križa ob 5.30. Vpisovanje in informacije v Domu Albert Sirk v Križu v sredo, četrtek in petek od 19. do 21. ure.

radio opčine

Športna nedelja na radiu Opčine se bo pričela z nogometnimi prenosi s stadiona Grezar (Triestina-Modena), iz Križa (Vesna - Aquileia), Bazovice (Zarja - Gaja) in Trebč (Primorec - Aurisina). Ob 18. uri bo s tržaškešportne palače neposredni prenos Jadranove tekme s Stefanelom iz Trevisa. Med oddajo bodo na vrsti še sledeči prispevki: odbojka - Bor Elpro v ženski C-1 ligi in tekme SZ Sloga; košarka - jutranja tekma Bora Radenske; namizni tenis: Kras Globtrade - Recoaro; in še prispevek na temo »Sokol-Gruden: poroka se nadaljuje«, pred mikrofonom predsednik Pavel Vidoni.

Ponedeljkov tedenski športni komentar se bo pričel ob 18. uri.

Gost Jollycolombani že štiri kola izgublja

San Benedetto za novi točki

Goriški San Benedetto bo po porazu v Veroni drevi spet nastopil doma, tokrat pa se bo pomeril z ekipo Jollycolombani iz Forlija. Gostje so v zadnjih štirih kolih vsakič premagani zapustili igrišče in so se iz ekipe, ki se je potegovala za play-off spremenili v kandidata za nastop v tekmovanju play-out. Zdaj imajo na skupnem vrstnem redu točki manj od Goričanov. V dvoboju prvega dela sezone je Jollycolombani premagal San Benedetto z 92:87, a zdaj igra s povsem spremenjeno postavo, če vemo, da je med tem časom zamenjal oba Američana. Namesto Wansleya in Ballarda igrata namreč zdaj Fox in Gattison. Za Jolly igra tudi bivši član goriškega prvotigaša Bon, ki je eden najboljših strelcev ekipe.

Pri San Benedetto seveda računajo na zmago. Ekipa je v solidni formi, okrevaj je tudi Eposito.

DANAŠNJI SPORED (18.00): Braga - Filodoro; Caripe - Fantoni; Irge - Glaxo; Marr - Kleenex; Neutroroberts - Teorema; San Benedetto - Jollycolom-

bani; Sangiorgese - Sharp; Standa - Annabella.

Knorr uspešen v Caserti

V A-1 ligi sta bili včeraj na sporedu kar dve anticipirani tekmi. V Caserti je bolonjski Knorr s 101:89 (55:50) premagal Snaidero. Najboljši strellec tekme je bil Oscar s 34 točkami, a med zmagovalci jih je Brunamonti dosegel 24.

Sinoči pa so odigrali še eno anticipirano tekmo, in sicer v Bologni, kjer je Benetton iz Trevisa nepričakovano visoko premagal milanski Philips s 75:55.

Osrednje srečanje kola pa bo vsekakor drevi, saj se bosta v Pesaru pomerila vodilna Scavolini in Enichem.

DANAŠNJI SPORED: Allibert - Ipfim; Alno - Phonola; Arimo - Riunite; Divarese - Hitachi; Vismara - Paini.

Stefanelu ne bo lahko

Na gostovanju v Rietiju tržaškemu Stefanelu ne bo lahko. Res je, da se

drevišnji gostitelj Sebastiani po 15-letnem neprekinjenem igranju v prvi ligi letos v bistvu otepa izpada v B-2 ligo, toda je na domačih tleh še posebej nevaren, saj je v desetih srečanjih izgubil samo proti ekipi Coop iz Ferrare, med drugimi pa je premagal tudi drugouvrščenega Rangera iz Vareseja. Nasprotno se v gosteh Sebastiani (za katerega igra tudi Tržačan Ritossa) ni kaj prida izkazal, saj ni še dosegel niti ene zmage. Tako je bilo tudi v prvem srečanju v Trstu, če vemo, da so v 34. minuti igre Tržačani že vodili s 94:62.

Čeprav uspehov tudi v zadnjih tednih ni manjkalo, je zdajšnja forma Stefanela precej vprašljiva, zato vlada pred današnjim gostovanjem nekaj zaskrbljenosti.

DANAŠNJI SPORED: Conad Siena - Mar Roseto; Rieti - Stefanel; Delizia Campobasso - Ranger Varese; Inalca Modena - Benati Imola; Coop Ferrara - Full Mestre; Faciba Busto Arsizio - Docksteps Montegranaro; Electrolux Pordenone - Ragusa; Racine Trapani - Numeri Sassari.

Ob 18. uri v tržaški športni palači

Jadran - Stefanel TV

Jadranovci (na sliki proti Ellediju iz Padove) so drevi v domačem nastopu proti zadnjevrščenemu Stefanelu (pričetek ob 18. uri) nesporni favoriti

Natrpan spored KK Adria Resim

Že 5. marca trofeja ZŠSDI

Kolesarski klub Adria Resim iz Lonjerja se že intenzivno pripravlja na novo sezono, v kateri bo obilno zaposlen, tako na organizacijskem kot tekmovalnem področju. Ponovno zaupanje sponzorja v delo lonjerskih kolesarskih delavcev in pa tudi izdatna podpora Agrarie Močilnik ter manufaktur Udovič bodo tudi letos omogočili razvijano delovanje. To bo šlo od nastopanja na približno petdesetih cikloamaterskih dirkah in sodelovanju cikloturistov na maratonih v Sloveniji do organizacije drik.

Tako bo že čez dobra dva tedna (5. marca) na sporedu mednarodna amaterska kolesarska dirka za 13. trofejo ZŠSDI, ki je dosegla lani prodoren uspeh z udeležbo 200 tekmovalcev. Predstavitve te dirke bo v torek, 28. februarja, v Lonjerju, kjer bodo organizatorji predstavili vse podrobnosti tega tekmovanja, vključno z nastopajočimi. Ključna točka manifestacij pa bo mesec maj, ko bodo člani Adrie Resim popolnoma zaposleni. Pričelo se bo z organizacijo mednarodne amaterske etapne dirke Alpe-Adria (od 5. do 10. maja), ki bo spet potekala po treh obmejnih deželah, nato bo 21. maja dirka cikloamaterjev za 23. pokal Lonjerja, ki je ena najstarejših tovrstnih drik pri nas in se nadaljevala 28. maja z drugo izvedbo maratona prijateljstva, ki bo tokrat startal iz Trsta in se končal v Ljubljani. Lonjerski prireditelji, ki so maraton vključili v italijanski tekmovalni koledar, računajo na udeležbo okrog 500 ljubiteljev kolesarjenja. Po krajšem poletnem odmoru bo 3. septembra na vrsti vožnja parov na kronometer, 24. septembra pa tradicionalna 13. trofeja Agrarie Močilnik, ki bo veljavna za dodelitev naslovov deželneega prvaka v vseh kategorijah cikloamaterjev.

Sezona pa se bo zaključila zadnjo nedeljo novembra s ciklokrosom v okviru trofeja Al fogolar. (R. Pečar)

domači šport - domači šport

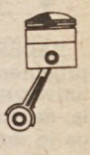
DANES
NEDELJA, 19. FEBRUARJA 1989
KOŠARKA
MOŠKA B-2 LIGA
18.00 v tržaški športni palači: Jadran - Stefanel Treviso
MOŠKA D LIGA
11.00 v Trstu, šola Suvich: Bor Radenska - Tecnoluče
PROMOCIJSKA LIGA
9.00 v Miljah: CGI - Cicibona; 11.00 v Trstu, Ul. della Valle: Barcolana - Breg Adriatherm
1. MOŠKA DIVIZIJA
15.00 v Trstu, šola Morpurgo: Basket TS - Polet Furlani
DEČKI
9.30 v Trstu, Ul. Frescobaldi: Poggi A - Polet Furlani; 11.00 v Trstu, na 1. maju: Bor Indules - Scoglietto

NOGOMET
1. AMATERSKA LIGA
15.00 v Lignan: Lignano - Primorje
2. AMATERSKA LIGA
15.00 v Maranu Lagunare: Maranese - Kras; 15.00 v Križu: Vesna - Aquileia; 15.00 v Gorici, Ul. Baiamonti: Juventina - Fogliano
3. AMATERSKA LIGA
15.00 v Romjanu: Vermegliano - Mladost; 15.00 v Bazovici: Zarja - Gaja; 15.00 v Trebčah: Primorec - Aurisina; 15.00 v Moraru: Moraro - Sovodnje
NARAŠČAJNIKI
9.15 v Dolini: Breg - Azzurra
NAJMLAJŠI
8.45 v Trstu, pri Sv. Alojziju: Montebello - Zarja Adriaimpex; 10.30 na Proseku: Primorje - San Sergio; 11.00 v Dolini: Breg - Zaule Rabuiese

ZAČETNIKI
10.30 v Doberdobu: Mladost Trattoria al Lago - Ronchi; 11.45 na Proseku: Primorje - San Sergio
ODBOJKA
1. MOŠKA DIVIZIJA
11.30 v Trstu, Ul. Zandonai: Volley Club - Bor
1. ŽENSKA DIVIZIJA
10.30 na Opčinah: Sloga Sagor - CUS Trst
2. ŽENSKA DIVIZIJA
9.30 v Trstu, na 1. maju: Bor Friulexport B - Sokol Indules
UNDER 16 MOŠKI
10.30 v Repnu: Sloga - Volley Ball Maniogo; 10.30 v Vidmu: Volley Ball Udine - Soča Čerimpex
NAMIZNI TENIS
MOŠKA C LIGA
10.00 Kras Globtrade - Arsenal Cadelbosco

S.A.C.A.T.
nadomestni deli za
FIAT - ZASTAVA - ALFA - LANCIA
in za tuje znamke avtomobilov
Ul. sv. Frančiška 38
TRST - Tel. 768667 - 772002

IZREDNA PRODAJA

PLAŠČEV PLAŠČEV PLAŠČEV VSEH VELIKOSTI

TRST — Ul. S. Maurizio 16 (Trg Ospedale) — Tel. 775741

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 1.500.- din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000.- din, trimesečno 85.000.- din, letno 320.000.- din, upokojenci mesečno 25.000.- din, trimesečno 65.000.- din, polletno 120.000.- din, letno 240.000.- din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne poviša.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 72.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 108.000 lir. Mali oglaš 760 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Osmrtice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

19. februarja 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Nekaj dni pred Hirohitovim pogrebom izbruhnila polemika Takešita in prezrte cesarjeve odgovornosti

TOKIO — Japonski premier Noboru Takešita je včeraj zanikal, da bi bila druga svetovna vojna »napadalna vojna«, ki naj bi jo sprožila Hitlerjeva Nemčija 1939. leta. Takešita se je lotil spornega vprašanja v odgovoru parlamentarni interpelaciji podpredsednika komunistične partije Tetsuza Fuwe. Premier Takešita je izjavil tudi, da je »morda prišlo do posameznih napadov, iz zgodovinskega zornega kota pa ni mogoče govoriti o napadalni vojni«.

Japonski parlament se je ponovno lotil Hitlerjevega vprašanja potem, ko je Noboru Takešita zanikal tudi dejstvo, da je imel pokojni cesar Hirohito kakršnokoli odgovornost pri zapletih druge svetovne vojne. Premier Takešita je namreč zamočil tudi japonski napad na Kitajsko, na ZDA in na druge zavezniške države. Prav zaradi tega, ga je Fuwa vprašal, kako torej gleda na vlogo Nemčije in Hitlerja v Evropi.

V parlamentu se je Takešita nekako izmazal s frazo, da bo Hirohito lahko sodila le zgodovina, vladni izvedenec za pravosodje pa je izjavil, da »Hirohito ni podpisal vojne napovedi proti ZDA«.

Toliko zgodovinske kratkovidnosti je mogoče pripisati skorajšnjemu pogrebu pokojnega cesarja. Hirohito bodo namreč položili v grob 24. februarja, slovesnega pogreba pa se bodo udeležili zastopniki 150 držav. Takešitova vlada je pozvala prebivalstvo, naj spoštuje minuto molka v spomin na umrlega Hirohito, Japonci pa niso vsi mnenja, da je bil njihov cesar vreden tolikšne časti. Mnogi se namreč zavedajo vloge, ki jo je imel Hirohito v drugi svetovni vojni, zavračajo pa tudi postavko, da je bil Hirohito božji sin.

Nekatere politično angažirane skupine so že najavile niz demonstracij in protestnih akcij, ki naj bi spremljale pogrebne svečanosti.

Novinarji nagradili fiat tipo

Italijanski novinarji, ki se ukvarjajo z avtomobilizmom, včlanjeni v zvezo UIGA, so izročili komercialnemu direktorju FIAT Bernardinellju (desno) nagrado "Auto Europa 1989", ki so jo podelili tipu

(Telefoto AP)

Pri Messini aretirali dva znana mafijca

CATANIA — Policisti komisariata iz Adrana so včeraj ponoči vdrli v neki apartma v naselju Ipanema v Recanatiju (Messina) in aretirali šest oseb. Med njimi sta tudi 36-letni Alfio Santangelo in 32-letni Alfio Verzi, ki sta se že dalj časa skrivala pred pravico, saj je zanj državno pravdnitvo v Catanii izdalo zaporna naloga zaradi suma umora in mafijskega združevanja. Santangelo in Verzi naj bi odgovarjala za umor mafijskega šefa Andrana Filippa Pellegritija. Tega naj bi Santangelo ubil 13. oktobra 1987, Verzi pa naj bi bil odgovoren tudi za umor znanega mafijca iz Adrana Francesca Pinzoneja avgusta lani.

Kot so povedali na catanijski kvesturi, so se za akcijo odločili na podlagi nekaterih obvestil in spremljanja pogostih menjav bivališča znanih krajevnih mafijcev. Ob aretaciji šesterice je policija zaplenila tudi dve pištoli berretta kalibra 7,65 in magnum 357. Našli so tudi 11 milijonov lir gotovine ter 14 ponarejenih osebnih izkaznic in 4 vozniška dovoljenja.

V ZDA postaja nakup orožja vedno težji

LOS ANGELES — V ZDA je razmeroma enostavno kupiti vojaško orožje, Američani pa imajo najraje puške kalašnikov, ki jih izdelujejo na Kitajskem. To dejstvo je pred kratkim sprožilo hude polemike, zlasti potem ko je neuravnovešen mladenič hladnokrvno streljal na skupino šolarjev, ki so se igrali na šolskem dvorišču. Sedaj napovedujejo hude čase tudi ljubiteljem izraelskih polavtomatskih pušk uzi.

Kalifornijski pravosodni minister Nelson Kempsey je sestavil okrožnico, s katero prepoveduje prodajo in uporabo pušk uzi na območju, ki spada pod njegovo pristojnost. Okrožnica ni nobena novost, saj se je Kempsey poslužil nekega starega zakona, ki prepoveduje nakup (za osebno rabo) orožja, ki v dolžino meri manj kot 66 centimetrov. Polavtomatska puška uzi, ki ima zlozljivo kopito meri 62 cm, s kopitom vred pa 79 cm. Značilnost tega orožja pa je, da se z njim lahko strelja, tudi če kopito ni pritrjeno na cev. Prav zaradi te lastnosti je puška uzi zelo priljubljena zlasti med mladimi huligani, saj jo v skrajnem primeru lahko mirno skrijejo pod jopič.

Če bodo pristojne zvezne oblasti ministrov okrožnico spremenile v zakon in ga nemara razširile tudi v druge zvezne države, bodo ta nova zakonska določila zadala hud udarec mednarodnemu kriminalu, ki se ukvarja s prodajo prethotapljenega orožja.

V JAR protesti proti zapiranju brez procesa

CAPETOWN — V centru Johannesburga je včeraj manifestiralo več sto črncev, ki so protestirali proti številnim primerom zapiranja južnoafriških črncev brez sodnega procesa. Od policijskih oblasti so zahtevali izpustitev zapornikov ali pa pravično sojenje. Po trditvah krajevnega tiska naj bi včerajšnja manifestacijo organizirala najmočnejša črnska sindikalna organizacija COSATU.

Po teh zahtevah je glasnik južnoafriškega notranjega ministra Adriaana Vloka sporočil, da naj bi včeraj že izpustili deset takih zapornikov, ki so bili zaprti na podlagi zakona o izrednem stanju, ki je v Južnoafriški republiki v veljavi že več kot dve leti in pol. Izpustitve zapornikov pa naj bi se nadaljevale tudi v naslednjih dneh. Toda kot je povedal glasnik notranjega ministra, bodo v skladu z zakonom preverili vse posamezne primere in na podlagi teh ugotovitev naj bi zapornike tudi odpustili iz zaporov. Po trditvah policijskih oblasti naj bi bila tudi včerajšnja manifestacija v Johannesburgu v nasprotju z določili zakona o izrednem stanju.

Pred dnevi je približno 300 zapornikov, ki so bili zaprti brez sodnega procesa, začelo z gladovno stavko v zaporih v Sowetu in v kraju Port Elizabeth. Stavko so prekinili po seriji srečanj med notranjim ministrom Vlokom, delegacijo zagovornikov zaprtih črncev in predstavniki južnoafriških cerkvenih oblasti, ki sta jih vodila Nobelov nagradenec za mir, capetownski nadškof Desmond Tutu in predsednik svetovne zveze reformistične cerkve Allan Boesak.

O pohlepu in »zgledni« razsodbi

Plavalascu je ime Marc Christian, je bivši ljubimec Rocka Hudsona, skratka človek, ki bo v kratkem vnovčil 14 in pol milijonov dolarjev, poleg teh pa še dodatnih 7 milijonov, ker mu je pokojni Rock »pozabil« povedati, da je zbolel za aidsom. Marc se sicer ni nalezil strašne bolezni, pohlep pa se mu je močno dvignil...

(Telefoto AP)

Protiinflacijski ukrepi jugoslovanske vlade

BEOGRAD — Ukrepi za razbremenitev gospodarstva z zmanjšanjem ali ukinitvijo posameznih carinskih dajatev in taks, ki jih je določil ZIS, ne bodo povečali prihodkov federacije na drugih osnovah, zato bo federalni proračun postal eden od instrumentov protiinflacijske politike. To je na tiskovni konferenci v zveznem sekretariatu za informacije povedal zvezni sekretar za finance Svetozar Rikanović.

Ponovil je prej objavljene podatke, po katerem ostaja gospodarstvu z zmanjšanjem ali ukinitvijo različnih uvoznih dajatev približno 7.550 mili-

jard dinarjev. To bo navkljub zmanjšanju izvoznih spodbud prispevalo k nadaljnji krepitvi dohodkovne motiviranosti za prodajo jugoslovanskega blaga v tujino.

S sredstvi bodo še zlasti v gospodarstvu, ki je odvisno od uvoza, znatno zmanjšali stroške proizvodnje, ukrepi pa bodo zagotovili tudi boljšo in cenejšo oskrbo industrije in prebivalstva in s tem boljšo ponudbo blaga na domačem trgu ter močnejšo tržno konkurenco.

Zmanjšanje dajatev bo pomenilo tudi spodbujanje celotnega uvoza, zato lahko pričakujemo večje količine tujega blaga. Sprostitve uvoza, za katero se je ZIS že opredelil, bo s tem dobila realno materialno vzpodbudo, saj bodo uvozniki manj »dušile« različne dajatve. S tem se bo okrepila tržna konkurenca, katere namen je popuščanje pritiska na cene, je dejal Rikanović.

Z ukrepi se bodo občutno zmanjšali izvenproračunski prihodki federacije, zato lahko pričakujemo čez leto predloge za rebalans proračuna. Potrošnja v federaciji pa bodo ves čas imeli »na uzdah«. Letos bo le-ta rasla za 44 odstotkov počasneje od družbenega proizvoda v državi. Namen je popolnoma odstraniti izvenproračunsko porabo, vse potrebe federacije pa bi zadovoljevali iz rednega proračuna, ki je pod nadzorstvom skupščine SFRJ.

Zmanjšanje prihodkov bodo na lastni koži občutili predvsem tisti, ki so pripeti na izvenproračunsko porabo. Gre predvsem za gospodarstvo in njegove potrebe, treba pa je upoštevati tudi dejstvo, da se bodo z omenjenim oklestenjem izvenproračunskih prihodkov znatno izboljšali pogoji njegovega poslovanja. Namesto iz federalne blagajne bo treba potrebe gospodarstva pokriti z drugimi, tržnemu gospodarstvu bolj primernimi metodami. (dn)

Posilstvo v Palermu

PALERMO — Deset dni po neprijetnem dogodku se je 30-letna univerzitetna studentka le odločila, da policiji prijavi posilstvo, ki ga je doživela. K temu so jo pripravile tudi prijateljice, katerim je zaupala, kaj je doživela.

Studentka se je zvečer vračala proti domu, ko sta jo dva mladeniča prisilila, da vstopi v njun avto. Odpeljala sta jo v mestni park, kjer jo eden posilil, drugi pa je stal na straži. Ko sta opravila, sta divjaka pobegnili in pustila studentko, ki je sicer doma iz Agrigenta, v parku.

Po prijavi dogodka iskanje krivcev ni trajalo dolgo, saj je dekle ohranilo reklamni listič neke picerije, ki ga je našla v avtu mladeničev. Policija je tako prišla na sled komaj 20-letnima fantoma, ki sta takoj priznala svoje nezdravo dejanje. Sedaj sta oba v zaporu, eden pod obtožbo posilstva, drugi pa zaradi ugrabitve.

DUTY
FREE
SHOP

V Kompasovih brezcarinskih prodajalnah prodajamo svetovno znane cigarete, cigare, pijače, kraški pršut, čokolado, bižuterijo, parfume, ure, galanterijo, športne artikle in še marsikaj po zelo ugodnih cenah.

KOMPAS
JUGOSLAVIJA